

モンゴル語実践会話入門

МОНГОЛООР ЯРЬЖ СУРЦГААЯ

吳人 徳司
Хүнбиш Дэлгэрмаа

東京外国語大学
アジア・アフリカ言語文化研究所
2009年

はしがき

この本は平成20年8月4日から9月5日までの5週間、東京外国語大学アジア・アフリカ言語文化研究所において実施された夏期モンゴル語研修用のテキストに加筆修正を行なったものです。

1990年代初頭、ヨーロッパから始まったペレストロイカの影響を受けて、モンゴルでも民主化の風が吹き、70年近く続いた社会主義体制から脱却して市場経済を導入しました。これにより、国名を「モンゴル人民共和国」から「モンゴル国」に改めました。日本など多くの国との国際関係が重視されるようになり、モンゴルを取り巻く状況も大きく変化しました。外国人が比較的自由に入国できるようになり、日本からも観光、ビジネス、学術研究を目的とした多くの人々がモンゴルを訪れるようになっていることもその変化のひとつです。

この本では、主にモンゴル国で話されている「ハルハ・モンゴル語」を対象とします。モンゴル語は、文法が日本語と似ており、日本人学習者にとっては学びやすい言語です。この本には、モンゴル人が日常生活で使う基本的な表現のほかに、旅行者が現地を訪れる際に使われるさまざまな表現が盛り込まれています。編集の際には、モンゴル国で出版された *Golden Key to Mongolian* という外国人向けのモンゴル語教科書の内容を参考にしました。各課に練習問題が付されてあります。また、会話の部分と語句がネイティブによってCDに吹き込まれてありますので、学習者はそれを聞きながら自習できるようになっています。

この本の編集に際しては、モンゴル語の監修ならびにイラストを描いていただくななど、多大な協力を下さった東京外国語大学外国語学部外国人客員教授 J. Bat-Ireedui 先生、また多くの時間をかけて、編集作業を手伝って下さった友人 M. Erdenibaatar 氏（現中国内モンゴル大学副教授）に心から感謝したいと思います。また、加筆修正を行なう際に昨年の夏、モンゴル語の研修を受けた下田伸子さんに日本語の表現、本全体のチェックなどで多大なご協力をいただきました。ここで特記して御礼を申し上げたいと思います。

目次

(НОМЫН АГУУЛГА)

はしがき (Удиртгал үг)

本の利用について (Суралцагч нарын анхааралд)	i
モンゴル語と文字について (Монгол хэлний үсэг бичгийн тухай)	ii
モンゴル語のアルファベット (Монгол хэлний, цагаан толгой)	iii
モンゴル語の母音と子音 (Монгол хэлний эгшиг ба гийгүүлэгч)	iv
挨拶に使うさまざまな表現 (Мэндчилгээний төрөл бүрийн үг хэллэг) ..	ix

第一課 自己紹介 (Өөрийгөө танилцуулах) 1

1. 人称代名詞 (Биеийн төлөөний үг)
2. 疑問詞 (Асуух үг)
3. 疑問助詞 (Асуух сул үг)
4. 属格 (Харьяалах тийн ялгал)
5. 奪格 -aас⁴ (Гарах тийн ялгал)
6. 動詞の不定形 (Үйл үгийн хэлбэр)
7. 動詞の未来時制-на⁴ (Үйл үгийн ирээдүй цаг)
8. 動詞の過去時制 (Үйл үгийн өнгөрсөн цаг)
9. 否定を表す助詞 (үгүйсгэх сул үг)

第二課 これはいくらですか (Энэ ямар үнэтэй вэ?) 13

1. 呼びかけに用いる助詞 aa⁴ (Дуудах сул үг)
2. 所属接尾辞 -х (хамаатуулах нөхцөл)
3. 与位格 (Өгөх орших тийн ялгал)
4. 対格 (Заах тийн ялгал)
5. 一人称希求形 -я, -е, -ё (Нэгдүгээр биеийн захиран хүсэх хэлбэр)

第三課 質問する (Асуулт асуух) 25

1. 動詞の現在進行時制 -ж/-ч байна (Үйл үгийн одоо цаг)
2. 方向格 -руу², -луу² (Чиглэх тийн ялгал)
3. 名詞の隠れた -н (Нэр үгийн нууц -н)
4. 位置を表す語彙 (орон байр заасан үгс)

第四課 誘う (Урих) 36

1. 名詞の複数接尾辞 (Нэр үгийн олон тооны дагавар)
2. 習慣を表す形動詞接尾辞 -даг⁴
3. 習慣を表す形動詞の否定形、疑問形
4. モンゴルのカレンダー (Хуанли)

第五課	注文する (Захиалга өгөх)	46
1.	動詞の陳述形 -аад ⁴ байна	
2.	動詞の命令・希望形 -гтун ² , -аач ⁴ , -аарай ⁴ , -на ⁴ уу	
3.	複文の接続	
4.	集合数詞 (Хам тоо)	
5.	分配数 (Төгөөл тоо)	
第六課	タクシーで行く (Такси авах)	56
1.	造格 -аар ⁴ (Үйлдэх тийн ялгал)	
2.	共同格 -тай ³ (Хамтрах тийн ялгал)	
3.	所有接尾辞 -тай ³	
4.	人称の再帰所有接尾辞 МИНЬ, ЧИНЬ, НЬ	
5.	動詞の完了アスペクト -чих	
第七課	病院で (Эмнэлэгт)	65
1.	願望を表す -маар ⁴ байна	
2.	計画・予定を表す -х санаатай	
3.	許可を求める -ж/ч болох уу	
4.	原因・理由を表す учир(аас)	
5.	可能を表す表現 -ж	
第八課	電話で話す (Утсаар ярих)	74
1.	動詞の使役の接尾辞 -үүл ² , -лга ⁴	
2.	動詞の受身の接尾辞 -гд	
第九課	家族 (Гэр бүл)	79
	再帰所有接尾辞-аа ⁴	
第十課	あなたの趣味は何ですか? (Таны хобби юу вэ?)	85
第十一課	モンゴルを旅する (Монгол орноор аялах)	89
第十二課	天気 (Цаг агаар)	94
1.	予期・推測を表す -х байх	
2.	仮定副動詞の接尾辞-вал ⁴ , -бал ⁴	
第十三課	仕事の日 (Ажлын өдөр)	101
第十四課	お金の交換 (Мөнгө солих)	107
1.	分数 (бутархай тоо)	
2.	小数 (аравтын бутархай тоо)	

第十五課 性格 (Зан чанар)	112
第十六課 ホテルで (Зочид буудалд)	116
第十七課 モンゴル人の家を訪問する (Монгол айлд зочлох)	120
練習問題の回答	124
モンゴル語－日本語語彙リスト (Монгол-Япон хэлний үгсийн жагсаалт)	
.....	150

本の利用について

1. 本の目的、内容

本書はモンゴル語を初めて勉強する人のために編集されたもので、日常的な生活で使われる会話表現が主な内容になっています。また、旅行などで現地を訪れる際に使われるさまざまな表現も含まれており、モンゴル人とコミュニケーションをとるのに便宜を図ることを目的としています。

2. 本書の構成

この本は17課から構成されています。各課の本文、会話、会話練習に日本語の対訳をつけてあります。また、本文と会話、会話練習に出てくる単語、語句に日本語訳をつけて列挙してあります。会話練習の回答は本の後半部に載せてあるので、それを参考にすることができます。また、この本に出てくる単語、語句も巻末に付してあります。

3. 本の利用について

この本には、会話練習の内容を理解するのに少しでも役立つようと、多くのイラストが描かれています。イラストを参考にしながら、会話の練習をすれば、効果的です。本文、会話と会話練習の内容、さらにはこれらに出てくる単語、語句をCDに吹き込んであります。各課の中にCDに録音されている内容と対応する番号を入れてあるので、番号に従ってCDを聴くことができます。まず、新しい語句、単語に注目し、それぞれの意味を覚えておけば、会話の内容を容易に理解することができます。

4. 文法の説明

この本と関係するモンゴル語の基本的な文法情報を、必要に応じて盛り込んであります。モンゴル語の文法は日本語のそれと似ているところが多いので、日本語で対応する形式を示し、学習者の理解に便宜を図りました。

モンゴル語と文字について

モンゴル語はモンゴル国のはかに、中国の内モンゴル自治区、新疆ウイグル自治区、甘肃省、青海省、吉林省などに居住するモンゴル人によって話されています。また、ロシア連邦のブリヤート共和国などで話されているブリヤート語、カルムイク共和国で話されているカルムイク語も広い意味ではモンゴル語の方言に数えられます。モンゴル語全体の話者数は 700 万人ぐらいと推定されます。

モンゴル語はアルタイ諸言語の一つで、日本語と同じく膠着型の言語です。語順も SOV で、文法が日本語とかなり似ているので、日本人にとっては学びやすい言語です。

モンゴル文字はロシアのキリル文字に Θ と Ү の二つの母音字を加えて 35 からなります。モンゴル人は歴史的に独自の縦書きのモンゴル文字を少なくとも 800 年以上使用していましたが、旧ソ連の強い影響を受け、モンゴル国では、1942 年ごろからロシアのキリル文字に切り替えました。一方、中国領になった内モンゴル自治区では、今もなお伝統的な縦書きのモンゴル文字を使用しています。

モンゴル国ではペレストロイカによる民族意識の高揚とともに、伝統的なモンゴル文字を復活させようという動きが一時高まりました。1991 年には国家小議会 第 36 号決定において、1994 年からのモンゴル文字公用化が決定され、モンゴル文字を学校などで教えることが始まりましたが、さまざまな理由により、この試みは成功せず、今でも主にキリル文字の使用が続いています。

モンゴル語のアルファベット

(Монгол хэлний цагаан толгой)

CD1-1

№	活字体	発音	ローマ字転写
1	Аа	a	a
2	Бб	be	b
3	Вв	ve	w
4	Гг	ge	g
5	Дд	de	d
6	Ее	ye	ye
7	Ёё	yo	yo
8	Жж	je	je
9	Зз	ze	z
10	Ии	i:	i
11	Й	i	i
12	Кк	ka	k
13	Лл	el	l
14	Мм	em	m
15	Нн	en	n
16	Оо	ɔ	o
17	Өө	ö	ö
18	Пп	pe	p
19	Рр	er	r
20	Сс	es	s
21	Тт	te	t
22	Үү	o	u
23	Үү	u	ü
24	Фф	fe	f
25	Хх	he	h
26	Цц	tse	ts
27	Чч	che	ch
28	Шш	ish	sh
29	Ь	(硬音符)	
30	Ы	i:	ii
31	Ь	(軟音符)	
32	Ээ	e	e
33	Юю	yu:	yu
34	Яя	ya:	ya

モンゴル語の母音 (Монгол хэлний эгшиг)

短母音 (богино эгшиг) : а [a], о[ɔ], у [u], э [e], ө [ö] , Ү [ü] , и [i]

例： ам 「口」 , ав 「狩り」 , ол 「見つける」 , он 「年」 ,
 үс 「水」 , ул 「靴底」 , уд 「柳」 , эмч 「医者」 , элс 「砂」 ,
 өд 「羽, 羽毛」 , өдөр 「日, 昼間」 , үс 「毛」 , үнэг 「キツネ」 ,
 их 「大きい」 , ид 「食べる」

長母音 (урт эгшиг) : aa [a:], oo [ɔ:], uu [u], ee [e:], oe [ö:], üü [ü:], ii [i:]

例： аав 「父, お父さん」 , даага 「二歳の子馬」 ,
 хоол 「食事」 , буул 「奴隸」 , уул 「山」 ,
 нуруу 「背中, 背骨」 , ээж 「母, お母さん」 ,
 тэмээ 「駱駝」 , хөөс 「泡」 , өөр 「別の」 , үүл 「雲」 ,
 сүү 「乳, ミルク」 , жийх 「伸ばす」 , дийлэх 「勝つ」

二重母音 (хос эгшиг) : ай [ai], ой [ɔi], уй [ui], эй [ei], үй [üi]

例： аих 「怖がる」 , аил 「家, 家族」 , толгой 「頭」 ,
 оймс 「靴、ストッキング」 , уйлах 「泣く」 ,
 муруйх 「曲がる」 , эмэгтэй 「女性」 ,
 эрвээхэй 「蝶々」 , гүйх 「走る」 , үйл 「行為」

モンゴル語の母音字 (Монгол хэлний эгшиг)

母音字		短母音	長母音	二重母音
男性 母音	а	а	aa	ай
	о	о	oo	ой
	у	у	uu	уй
女性 母音	э	э	ee	эй
	ө	ө	oe	-
	ү	ү	үү	-
中性 母音	и	и	ii	-

CD1- 2

a-aa	y-үү	ө-өө
ав - аав	ул - уул	өр - өөр
арц - аарц	хур - хуур	өд - өөд
зах - заах	тул - туул	төл - төөл
хана - хаана	зун - зуун	хөрөх - хөөрөх
давуу - даавуу	будах-буудах	төрөх - төөрөх

2

ө-өө	Ү-ҮҮ	и-ий
хол-хоол	Үл-ҮҮл	им-ийм
бол-боол	Үр-ҮҮр	иш-ийш
тос-тоос	Нүх-НҮҮХ	би-бий
бодол-боодол	Дүрэх-ДҮҮРЭХ	хив-хийв
зогсох-зогсоох	Шүлэг-ШҮҮЛЭГ	хил-хийл

CD1-3

3

ай	айх	айл	айраг	аймаг	хайнаг	танай
ой	ойх	ойл	тойрог	хоймог	тойн	толгой
үй	үйх	үйл	үйрэх	үймэх	хүйн	

母音調和の規則 (эгшиг зохицох ёс)

モンゴルでは、一語の中に現れる母音の種類に制限があり、三つのグループに分ける。

男性母音 : a, o, y

女性母音 : ə, ө, ү, 第一音節の и

中性母音 : и (第二音節以降)

原則的には、男性母音と女性母音が一語の中に共起することはない。しかし、中性母音にはこのような制限はなく、いずれの種類の母音とも共起する。

例 : ax-aac 「兄から」 — эгч-ээс 「姉から」

ор-уул-сан 「入れた」 — өр-үүл-сэн 「並べさせた」

уралд-уул-ах 「競争させる」 — үрчл-үүл-эх 「養子にさせる」

ид-сэн-гүй 「食べなかつた」 — ахиц-гүй 「進歩なし」

補助母音字

モンゴル語には次のような 6 つの補助母音字がある。

я : [ya] 例 : ямаа 「山羊」, аяга 「器, 茶碗」

е : [ye, yö] 例 : Европ 「ヨーロッパ」, ес 「九」

ё : [yo] 例 : ёроол 「底, 基底」, ёслох 「礼をする」

ю : [yɔ/yü] 例 : оюутан 「学生」, юүлэх 「注ぎ移す」

й: 二重母音の綴りに使われる。

例 : түймэр 「火事」, могой 「蛇」, агуй 「洞窟, ほら穴」

モンゴル語の子音 (Монгол хэлний гийгүүлэгч)

		両唇	歯唇	歯茎	歯茎硬口蓋	軟口蓋	口蓋垂
破裂音	無声	п		т		к	
	有声	б		д		г	
摩擦音	無声		ф	с	ш		х
	有声	в					
破擦音	無声			ц	ч		
	有声			з	ж		
鼻音 (有声)	м		н				н(г)
震え音 (有声)			р				
側面摩擦音 (無声)			л				

発音上注意すべき子音

л – р

олох 「見つける」 / орох 「入る」
харах 「見る」 / халах 「暑くなる」

д – т

өдөх 「挑発する」 / өтөх 「腐る」
дур 「好み」 / тур 「瘦せろ」

ц – ч

ац 「分岐」 / ач 「恩、孫」

з – ж

жалга 「峡谷, 谷間」 / залга 「繋ぎなさい」

с – ш

сар 「月」 / шар 「黄色」

練習 (ДАСГАЛ)

次の文字を読む練習をしなさい。

аб, ав, аг, ад, аж, аз, ал, ам, ар, ас, ат, ах, ац, ач, аш, ая
 эб, эв, эг, эд, эж, эз, эл эм, эн, эр, эс, эт, эх, эц, эч, эш, эе
 иб, ив, иг, ид, иж, из, ил, им, ин, ир, ис, ит, их, иц, ич, иш,
 об, ов, ог, од, ож, оз, ол, ом, он, оп, ос, от, ох, оц, оч, ош,
 ёб, ёв, ёг, ёд, ёж, ёз, ёл, ём, ён, ёр, ёс, ёт, ёх, ёц, ёч, ёш,
 уб,ув, уг, уд, уж,уз,ул,ум,ун,ур,ус,ут,ух,ун,уч,уш,
 үб, үв, үг, үд, үж, үз, үл, үм, үн, үр, үс, үт, үх, үц, үч, үш

次の短母音と長母音を読む練習をしなさい。

a-aa	y-yu	ө-өө				
ав	— аав	үл	— уул	өр	—	өөр
0-00			Y-YU	и-ий		
хол	үл	им	үүл	иши	—	ийм
бол	үр	иш	үүр	иши	—	ийш
тос	үүх	би	үүүх	бии	—	бий
бодол	үүрэх	хив	үүүрэх	хив	—	хийв
зогсох	үүлэг	хил	үүүлэг	хил	—	хийл

次の長母音を含む単語をよく読み、書く練習をしなさい。

ааруул, улаанбаатар, хөөрөг, цаас, хууль, хөө, түүх, хийх, саах, нуух, нүүх,
 хүүхдүүд, хөдөө, хөөх, уух, наах, хийлэх, буух, тоох

次の単語の短母音と長母音の違いに注意して、それぞれの意味を覚えなさい。

цас	— цаас	үх	— уух	үул	— үүл
тос	— тоос	тох	— тоох	үур	— үүр
хул	— хуул	ар	— аар	дуу	— дүү
үл	— үүл	сад	— саад	нуух	— нүүх
хан	— хаан	сам	— саам	шуурах	— шүүрэх
хөх	— хөөх	сэр	— сээр		

挨拶に使うさまざまな表現
(МЭНДЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРӨЛ БҮРИЙН ҮГ ХЭЛЛЭГ)

Энгийн өдөр тутмын мэндчилгээ CD1-4

Сайн уу?	Сайн сайн уу? (Энгийн)
Сайн байна уу?	Сайн, сайн байна уу? (хүндэтгэлтэй)
Сонин сайхан юу байна?	Юмгүй, тайван байна.
Өглөөний мэнд?	Өглөөний мэнд?
Өдрийн мэнд?	Өдрийн мэнд?
Оройн мэнд?	Оройн мэнд?
Сайхан амраарай.	Сайхан амраарай.
Сайхан амрав уу?	Сайхан амарлаа.

Улирлын мэндчилгээ CD1-5

Сайхан зусаж байна уу?	Сайхан зусаж байна .
Сайхан намаржиж байна уу?	Сайхан намаржиж байна.
Сайхан өвөлжиж байна уу?	Сайхан өвөлжиж байна.
Сайхан хаваржиж байна уу?	Сайхан хаваржиж байна.

Талархал илэрхийлэх үг хэллэг CD1-6

Баярлалаа.	Маш их баярлалаа.
------------	-------------------

Хооллохын өмнө, хойно хэлэх үг

За сайхан хооллоорой.	Баярлалаа.
Зоог сайхан уу?	Сайхан. Сайхан хоол идлээ.
Сайхан хооллов уу?	Сайхан хооллолоо.

挨拶に使うさまざまな表現

日常的に使われる挨拶の表現 CD1-4

こんにちは。	こんにちは。
お元気ですか。	おかげさまで。元気です。
お変わりありませんか。	はい、特にありません。
おはようございます。	おはようございます。
こんにちは。	こんにちは。
こんばんは。	こんばんは。
おやすみなさい。	おやすみなさい。
よく眠れましたか。	はい、よく眠れました。

季節の挨拶 CD1-5

いい夏を過ごしてますか。	はい、いい夏を過ごしています。
いい秋を過ごしてますか。	はい、いい夏を過ごしています。
いい冬を過ごしてますか。	はい、いい冬を過ごしています。
いい春を過ごしてますか。	はい、いい春を過ごしています。

お礼のことば CD1-6

ありがとうございます。 本当にありがとうございます。

食事の前と後に使う表現

たくさん召し上がってください。	はい、ありがとうございます。
ご飯はいかがでしたか？	はい、美味しかったです。
たくさん召し上がりましたか。	はい、たくさんいただきました。

Хүнээс салж явахдаа хэлэх үг хэллэг CD1-7

За баяртай	Баяртай.
Сайхан амраарай.	Баяртай.

Уучлал хүсэх үг хэллэг

Өршөөгөөрэй.	За зүгээр.
Уучлаарай	Зүгээр, зүгээр.
Маш их уучлаарай.	Зүгээр зүгээр.

Баяр хүргэх үг хэллэг CD1-8

Төрсөн өдрийн баяр хүргэе.   Их баярлалаа.

Монголын шинэ жилийн баяр буюу цагаан сараар хэлэх үг

Шинэ оны мэнд дэвшүүлье.   Танд бас өргөн дэвшүүлье.

Та сар шинэдээ сайхан шинэлж байна уу?   Сайхан, та сайхан
шинэлж байна уу?

別れるときに使う表現 CD1-7

では、さようなら。 さようなら。
お休みなさい。 さようなら。

謝りに使う表現

許してください。 いいえ、大丈夫ですよ。
すみませんでした。 大丈夫です。
本当にすみませんでした。気にしないでください。

お祝いに使う表現 CD1-8

お誕生日おめでとうございます。 ありがとうございます。

モンゴルの新年と旧正月の挨拶

新年おめでとうございます。 新年おめでとうございます。
新年をお元気で迎えましたか。 はい、あなたもお元気で新年を迎えましたか。

第一課 自己紹介

(ӨӨРИЙГӨӨ ТАНИЛЦУУЛАХ)

Морита: Сайн байна уу? Миний нэр Морита. Таны нэр хэн бэ?
森田： こんにちは。私の名前は森田です。お名前は？

Баасан: Миний нэр Баасан. Энэ миний нэрийн хуудас.
バーサン：私の名前はバーサンです。これは私の名刺です。

Морита: За баярлалаа. Энэ миний нэрийн хуудас.
森田： はい、ありがとうございます。これは私の名刺です。

Баасан: Баярлалаа. Сайхан танилцлаа.
バーサン：ありがとうございます。お目にかかる嬉しいです。

Морита: Баярлалаа. Баяртай.
森田： ありがとうございます。さようなら。

ЯРИА

CD1-9

- Бат: Сайн байна уу? Миний нэр Бат.
Сайхан танилцлаа.
- Морита: Сайн, сайн байна уу, миний нэр Морита.
Сайхан танилцлаа.

CD1-10

- Морита: Та оюутан уу?
- Бат: Үгүй, би оюутан биш. Би монгол хэлний багш.
- Морита: Өө, учлаарай.
- Бат: Зүгээр, зүгээр.

CD1-11

- Бат: Уучлаарай, та хаанаас ирсэн бэ?
- Морита: Би Японоос ирсэн.
- Бат: Өө тийм үү.

CD1-12

- Кондо: Та Монголоос ирсэн үү?
- Жаргал: Тиймээ, би Улаанбаатараас ирсэн.
- Кондо: Төмөр хаанаас ирсэн бэ?
- Жаргал: Тэр бас Монголоос ирсэн.

会話

CD1-9

バト：今日は。私の名前はバトです。

お目にかかるて嬉しいです。

森田：今日は。私の名前は森田です。

お会いできて嬉しいです。

CD1-10

森田：あなたが学生ですか？

バト：いいえ、私は学生ではありません。モンゴル語の先生です。

森田：そうですか。失礼しました。

バト：どういたしまして。

CD1-11

バト：すみません、どこからいらっしゃいましたか。

森田：私は日本から来ました。

バト：ああ、そうですか。

CD1-12

近藤：あなたはモンゴルからいらっしゃいましたか。

ジャルガル：はい。私はウランバータルから来ました。

近藤：トウムルさんはどこからいらっしゃいましたか。

ジャルガル：彼もモンゴルから来ました。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-13

нэрийн хуудас	名刺	өө	ああ、ええ
би	私	үүчлаарай	すみません (許 してください)
нэр	名前		
та	あなた	хаана	どこ
ирэх	来る	тийм (エエ)	そうで
Япон	日本	оюутан	大学生
хүн	人、人間	үгүй	いいえ
Монгол	モンゴル	тэр	彼、彼女
хэл	言語；舌	бас	も
багш	教師、先生	Улаанбаатар	ウランバータル
биш	違う、...ではない		
сайхан танилцлаа	お目にかかるて嬉しいです		

会話練習に使われる単語 CD1-14

орчуулагч	通訳、翻訳者	Англи	イギリス
банкны ажилтан	銀行員	Итали	イタリア
худалдагч	店員	Сингапур	シンガポール
сувилагч	看護婦	Өмнөд Солонгос	韓国
цагдаа	警察、警官	Орос	ロシア
малчин	牧民	Хятад	中国
хуульч	弁護士	Парис	パリ
замын цагдаа	交通係りの警官	Сөул	ソウル
албан хаагч	公務員	Франц	フランス
Бээжин	北京	Токио	東京
Вашингтон	ワシントン	Лондон	ロンドン
жолооч	運転手	үйлчлэгч	ウェトレス、ボーイ
эмнэлэг	病院	дэлгүүр	店

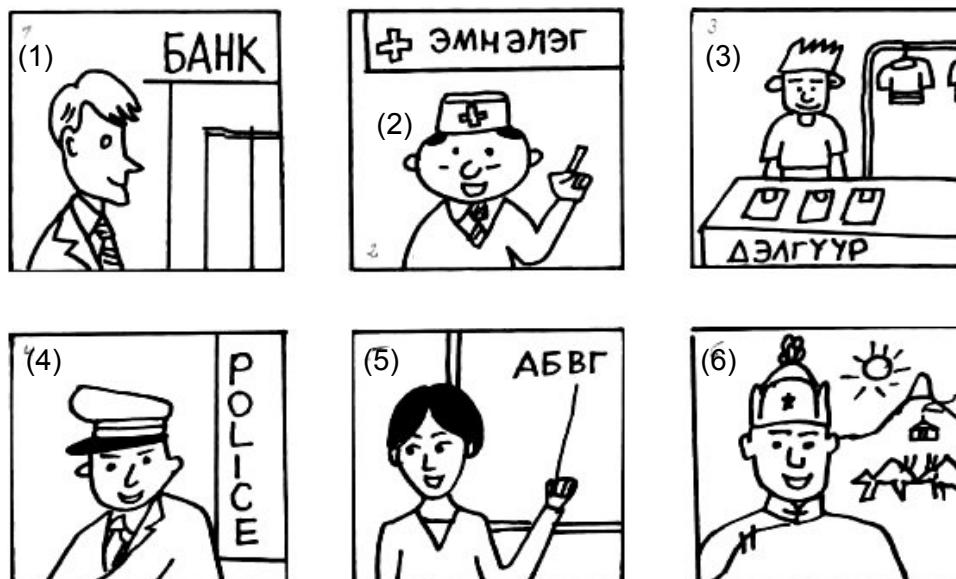
会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD1-15

1

Мөнхээ: Дорж орчуулагч уу?

Заяа: Тиймээ, орчуулагч.

1 Жон, банкны ажилтан
3 Равдан, худалдагч
5 Оюун, багш.

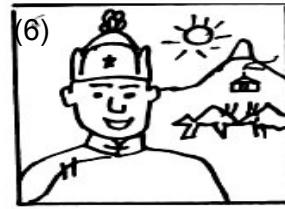
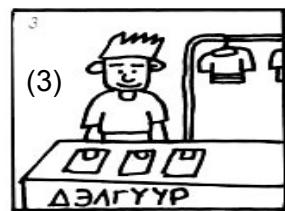
2 Сувд, сувилагч
4 Янсан, цагдаа
6 Балдан, малчин

会話練習 CD1-16

2

Жон: Баасан оюутан уу?

Дулам: Үгүй, тэр оюутан биш, малчин.

1 Ням, замын цагдаа

2 Кери, худалдагч

3 Равдан, банкны ажилтан

4 Отгон, хуульч

5 Долгор, сувилагч

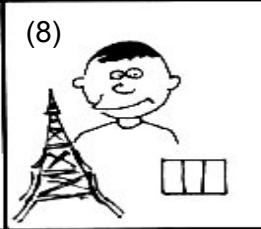
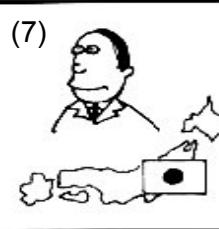
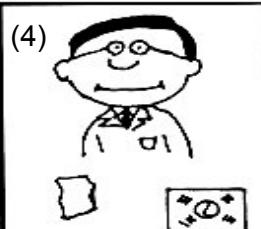
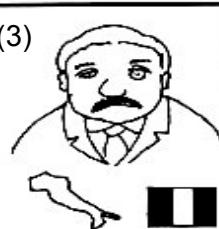
6 Баатар, багш

会話練習 CD1-17

3

A: Жон хаанаас ирсэн бэ?

B: Жон Англиас ирсэн.

1 Вин, Англи 2 Дорж, Монгол 3 Ри, Итали 4 Ким, Өмнөд Солонгос

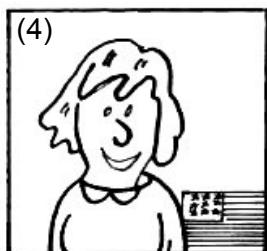
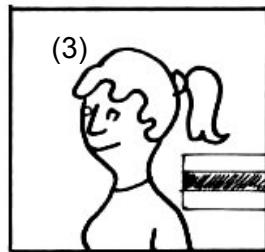
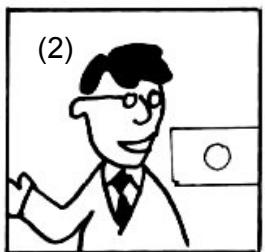
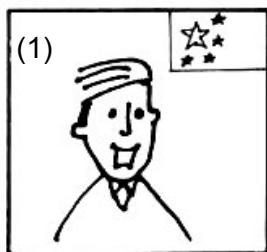
5 Жан, Хятад 6 Саша, Орос 7 Кондо, Япон 8 Легран, Франц

会話練習 CD1-18

4

Мөнхөө: Уучлаарай, Та Франц хүн үү?

Мишээл: Тиймээ, би Парисаас ирсэн.

1. Хятад, Бээжин
2. Япон, Токио
3. Орос, Москва
4. Америк, Вашингтон
5. Өмнөд Солонгос, Сөүл
6. Англи, Лондон

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

人称代名詞 (Биеийн төлөөний үг)

主格(Нэрлэх тийн ялгалд)	属格による変化の例 (Харьялах тийн ялгалд)	
Би (1人称单数)	Миний (私の)	Миний нэр Бат.
Чи (2人称单数)	Чиний (あなたの)	Чиний нэр хэн бэ?
Та (2人称单数)	Таны (あなたの)	Таны алдар хэн бэ?
Тэр (3人称单数)	Түүний (彼の/彼女の)	Түүний нэр Оюун.
Та нар (2人称複数)	Та нарын (貴方たちの)	Та нарын нэприйг мэднэ.
Бид (1人称複数)	Бидний (私たちの)	Бидний хичээл амархан.
Тэд (3人称单数)	Тэдний (彼/彼女たちの)	Тэдний нохой хөөрхөн

疑問詞 (Асуух үг)

хэн 「誰」 — хэний 「誰の」、 юу 「何」 — юуны 「何の」
хэзээ 「いつ」、 хэдийд 「いつ、 何時に」、 хaa 「どこ」
аль 「どれ、 どちら、 どの」、 ямар 「どんな、 どのように」

疑問助詞 (асуух сул үг): вэ, бэ, уу, үү, юу, юү

Бэ 語末に н, м, в をもつ語につける。

例 : Энэ хэн бэ?
この人は誰ですか。 Тэр ямар ном бэ?
あれはなんの本ですか。

вэ 語末に上記の 3 子音以外の子音を持つ語につける。

例 : Энэ юу вэ?
これはなんですか。 Тэр ямар зураг вэ?
これはなんの絵ですか。

Тэр хэний цаас вэ
それは誰の紙ですか。

уу/үү 子音または短母音で終わる語の後につける。

例 : Та Бат уу?
あなたはバトさんですか。 Энэ том уу?
これは大きいですか。

Тэр гэр үү?
あれは家ですか。 Энэ уул уу?
これは山ですか。

юу/юү 長母音と二重母音で終わる語の後につける。

例 : Тэр харандаа юу?
あれは鉛筆ですか? Энэ Энхээ юү?
この人はエンヘーさんですか。

属格 (ХАРЬЯЛАХ ТИЙН ЯЛГАЛ)

所属、所有を表し、日本語の「～の」に対応する。

A. -ЫН: н-以外の子音と短母音で終わる男性語につける。

例 : ах + ын = ахын, буга + ын = бугын, улс + ын = улсын,
галь + ын = галын

Б. -ИЙН

① н-以外の子音と短母音で終わる女性語につける。

② -ж, -ч, -ш, -г, -ь, -и などの子音で終わる男性語につける。

例 : Даш + ийн=Дашийн, ач + ийн = ачийн, багш + ийн багшийн,
гуч+ ийн = гучийн, анги + ийн = ангийн

* 間違い例 : ачын, гучын, багшын, ангын, хувын

В. -Ы: н-で終わる男性語につける。

例 : олон + ы = олны, баян + ы = баяны, улаан + ы = улааны,
хаан + ы = хааны, дуу(н) + ы = дууны, хорь(н) + ы хорин ы

Г. -ИЙ: н-で終わる女性語につける

例 : хүн + ий = хүний, гүрэн + ий = гүрний,
тэмээ(н) + ий = тэмээний, дөрөв(н) + ий = дөрөвний

* 間違い例 : хүны, гүрэнны, тэмээнны, дөрөвны

Д. -Н: 二重母音で終わる男性語、または -ИЙ で終わる女性語につける。

例 : далай + н = далайн, нохой + н = нохойн, бугуй + н = бугуйн,
малгай + н = малгайн, дэлхий + н = дэлхийн

奪格 (ГАРАХ ТИЙН ЯЛГАЛ)

使われる規則	形式	例
短母音と子音で終わる語の後 で	-аас -ээс -оос -өөс	аваас (父から) ээжээс (母から) номоос (本から) төрөөс (国から)
隠れた -Г をもつ語の後で	-аас -ээс -оос -өөс	байшиングаас(家から) хүүгээс (息子から) долоогоос (七から) далайгаас (海から)
隠れた -Н を持つ語の後で、ま た長母音と子音で終わる語の後 で	-наас -нээс -ноос -нөөс	талхнаас (パンから) модноос (木から) сүүнээс (ミルクから) мориноос (馬から) өрөөнөөс (部屋から) Хятадаас (中国から)

奪格は、ある動作・行為の空間的或いは時間的起点、比較、原因・理由（日本語の～せいでにあたる）を表す。母音調和の規則によって、-aac, -ээс, -оос, -еөс の4種類に変化する。

例: Бид Улаанбаатараас гарсан.
私たちはウランバータルから出ました。

Чамаас болж би архинд согтсон.
あなたのせいで私は酒に酔いました。

Бат надаас гурав ах.
バトは私より三つ年上です。

Энэ номтэр номоос сайн.
この本はあの本よりいい。

動詞の不定形（辞書における見出し語形）

モンゴル語の動詞語幹に -x がついたものが不定形になる。すべての動詞が辞書の見出し語としては、この形で現れる。

ав-ах	もう	Март-ах	忘れる
ай-х	怖がる	гар-ах	出る
алд-ах	失う、落とす	гүй-х	走る
алх-ах	歩く	унш-их	読む
бари-х	捕まる	хий-х	作る、する
баярл-ах	喜ぶ	яв-ах	行く

動詞の未来時制 + на⁴ (Үйл үгийн ирээдүй цаг)

動詞語幹 + на⁴

例 : Би маргааш хөдөө явна.
私は明日田舎に行きます。

Би толь бичиг олно.
私は辞書を見つけます。

未来時制の疑問形

未来時制の疑問形は、動詞語幹に形動詞語尾 -x を付け、さらに疑問助詞 yy² (または вэ) を付けたものになる。

動詞語幹 + -x yy

例 : Та маргааш хөдөө явах yy?
あなたは明日田舎に行きますか。

動詞語幹 + -х вэ

例 : Та хэзээ хөдөө явах вэ?

あなたはいつ田舎に行きますか。

未来時制の否定形

未来時制の否定形は、動詞語幹に形動詞語尾 -х を付け、さらに否定の助詞 **гүй** を付けたものになる。

動詞語幹 + -х гүй

例 : Би хөдөө явах гүй.   Дорж хоол идэхгүй.

私は田舎に行きません。   ドルジはご飯を食べません。

動詞の過去時制 -сан⁴, -лаа⁴, -в, -аа⁴ (**Үйл үгийн өнгөрсөн цаг**)

モンゴル語では動詞の過去時制を表すのに、4種類の接尾辞が使われる。

1. -сан⁴

動詞語幹に-сан⁴という接尾辞をつけて、動作・行為が完了したこと、または発話時よりだいぶ前に完了したことを表す。なお、母音調和の規則に従って-сан, -сэн, -сон, -сөн の4通りに変化する。

例 : Би Японоос ирсэн。

私は日本から来ました。

Би энэ хавар Японд очсон。

私はこの春日本に行きました。

過去時制の疑問形は-сан⁴の後に疑問助詞 **үү?** をつけて表す。

例 : Та Японоос ирсэн үү?

あなたは日本から来ましたか。

Та хөдөө явсан үү?

あなたは田舎へ行きましたか。

*次の例は間違いです。

Та Японоос ирсэн бэ?

あなたは日本から来ましたか。

2. -лаа⁴

動詞語幹に-лаа⁴をつけると多くの場合発話時より近い過去を表すが、未来時制や未完了アスペクトを表すこともある。この点では-сан⁴とかなり異なる。

例 : Дорж хотоос ирлээ.

ドルジは町から来ました。

Би сая бослоо.

私はさっき起きました。

3. -в

この接尾辞は過去の出来事に関する疑問文に多く使われる。

例 : Та Монголоос ирэв үү?

あなたはモンゴルから来ましたか。

Чи миний хүүг харав үү?

あなたは私の息子を見ましたか。

4. -aa⁴

この形は口語に良く使われる。

例 : Дорж хоол идээ.

ドルジはご飯を食べました。

Бат Бээжин яваа.

バトは北京に行きました。

過去時制の否定形

過去に起こったある動作・行為を否定するのに、動詞の過去時制に否定を意味する助詞 **-гүй** をつけて表す。この付属語には母音調和による変化形はない。

例 : Та Япон хоол идсэн үү?

あなたは日本料理を食べましたか。

Үгүй, идсэн-гүй (идээгүй)

いいえ、食べませんでした。

否定を表す助詞 биш (үгүйсгэх сул үг)

例 : Та оюутан үү?

あなたは学生ですか。

Үгүй, би оюутан биш.

いいえ、私は学生ではありません。

Та багш үү?

あなたは先生ですか。

Үгүй, би багш биш.

いいえ、私は先生ではありません。

Та монгол хүн үү?

あなたはモンゴル人ですか。

Үгүй, би монгол хүн биш, япон хүн.

いいえ、私はモンゴル人ではありません。日本人です。

練習問題 (ДАСГАЛ)

1. かつこの中の語を正しく書き直しなさい。

1. (Та) нэр хэн бэ?
2. (Би) нэр Цолмон.
3. Энэ (та) нэрийн хуудас уу?
4. Тийм ээ, энэ (би) нэрийн хуудас.
5. Тэр (чи) багш уу?
6. Үгүй, тэр (би) багш биш.

2. 次の例の国名に奪格の語尾 **-aac⁴** を正しく付けなさい。

1. Алан Англи... ирсэн.
2. Хуа Хятад... ирсэн.
3. Наташа Орос... ирсэн.
4. Юми Япон... ирсэн.
5. Крис Америк... ирсэн.
6. Мухаммед Араб... ирсэн.
7. Кондо Осака... ирсэн үү?

3. 次の例の空白のところに **-сан⁴, -аагүй⁴, -сан⁴ уу, -сан⁴ бэ** を正しく入れ、文を完成させなさい。

1. Дорж Монголоос ирэх_____.
2. Жан Хятадаас ирэх_____?
3. Ким Японоос ирэх, Өмнөд Солонгос ирэх _____?
4. Та өнөөдөр ирэх_____?
5. Та хэзээ ирэх _____?
6. Та хаанаас ирэх_____?
7. Би Токиогоос ирэх_____, Осакагаас ирэх _____.

4. 次の文の空白のところに **Үгүй** と **биш** を正しく入れなさい。

1. Энэ бол толь бичиг _____ сурх бичиг.
2. Та Бээжингээс ирсэн үү? _____ би Хөххотоос ирсэн.
3. Энэ чиний орчуулагч уу? _____, миний орчуулагч_____.
4. Та Япон хүн үү? _____, би монгол хүн.

第二課 これはいくらですか

(ЭНЭ ЯМАР ҮНЭТЭЙ ВЭ?)

Юки: Энэ ямар ном бэ?

友紀： これは何の本ですか？

Худалдагч: Энэ бол монгол япон хэлний толь бичиг.

店員： これはモンゴル語—日本語の辞書です。

Юки: Худалдагч аа, энэ толь бичгийг авъя.

友紀： 店員さん、この辞書を買いたいです。

Худалдагч: Хэдийг авах вэ?

店員： 何冊お買いになりますか。

Юки: Нэгийг авъя. Ямар үнэтэй вэ?

友紀： 一冊買いたいです。おいくらですか？

Худалдагч: Хорин мянган төгрөг.

店員： 2万トウクルグです。

ЯРИА

CD1-19

1

- Худалдагч: Сайн байна уу? Та юу авах вэ?
Ким: Уучлаарай, энэ монгол дээл үү?
Худалдагч: Тиймээ, энэ монгол дээл.
Ким: Тэр хаанахын малгай вэ?
Худалдагч: Тэр бол Оросын малгай.
Ким: Өө тийм үү, за нэг монгол дээл авъя.
Худалдагч: За май.

CD1-20

2

- Ким: Тэр дарсыг авъя.
Худалдагч: Хэдийг авах вэ?
Ким: Хоёрыг авъя. Ямар үнэтэй вэ?
Худалдагч: Арван мянган (10000) төгрөг.

CD1-21

3

- Мөнхөө: Гар утасны дэлгүүр хаана байна вэ?
Дорж: Гар утасны дэлгүүр гуравдугаар давхарт байна.
Мөнхөө: Баярлалаа.

CD1-22

4

- Мөнхөө: Энэ шинэ гар утас уу?
Худалдагч: Тиймээ, энэ хамгийн сүүлийн шинэ утас.
Мөнхөө: Их хөөрхөн утас байна аа.
Худалдагч: Харин тиймээ, энэ маш сайн утас.
Мөнхөө: За, би нэг утас авъя.

会話

CD1-19

1

店員： こんにちは。何をお求めですか。
キム： すみません、これはモンゴル民族衣装ですか。
店員： はい、そうです。これはモンゴル民族衣装です。
キム： それはどこの帽子ですか。
店員： それはロシアの帽子です。
キム： そうですか。では、モンゴル服を一着買いたいです。
店員： はい、どうぞ。

CD1-20

2

キム： あのワインを買いたいです。
店員： 何本お買いになりますか。
キム： 二本買います。おいくらですか。
店員： 1万トウクルグです。

CD1-21

3

ムンホウ： 携帯電話の店はどこですか。
ドルジ： 携帯電話の店は3階にあります。
ムンホウ： ありがとうございます。

CD1-22

4

ムンホウ： これは新型の携帯電話ですか。
店員： はい。これは最新型の携帯電話です。
ムンホウ： とてもかわいい携帯電話ですね。
店員： ええ、そうですね。これはとてもいいものです。
ムンホウ： じゃ、一つ買いたいです。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-23

энэ	これ	гар утас	携帯電話
ямар	どんな	давхар	階
толь бичгийг	辞書	авах	受けとる；撮る
юу	なに	хаанахын	どこの
дарс	ワイン	хамгийн	一番の
тэр	それ、あれ	хамгийн сүүлийн	最新の
хэд(эн)	いくつ	шинэ	新しい
төгрөг	トウグルグ (モンゴルの通貨)	дээл	モンゴル民族衣装
тийм	そのような、そうです	маш	とても、非常に
малгай	帽子	ямар үнэтэй вэ	いくらですか
май	どうぞ、さあ	бол	～は(主格の格助詞)
харин тиймээ	その通り	ном	本
хөөрхөн	かわいい		

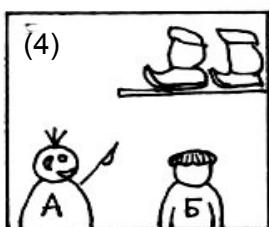
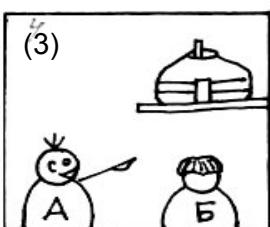
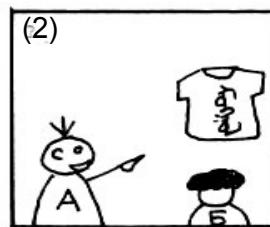
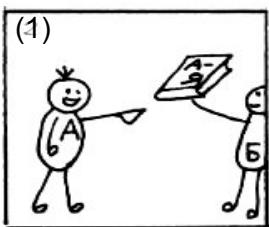
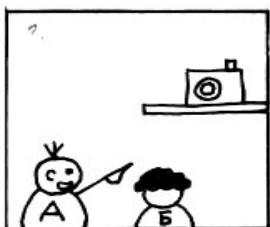
会話練習に使われる単語 CD1-24

бялуу	ケーキの一切れ	том	大きい
гутал	靴、ブーツ	шар айраг	ビール
арай	少し、辛うじて	хүйтэн	寒い、冷たい
хөнгөн	軽い	хүнд	重い
зургийн аппарат	カメラ	богино	短い
цамц	シャツ	ойрхон	近い
айраг	馬乳酒	гэр	家
Богд уул	ボグド山	ул	山
шалгалт	試験	хэцүү	難しい
цаг	時計、時間	их	とても
байшин	家、建物	сурх бичиг	教科書
урт	長い	загвар	型、見本
футболк	Tシャツ	халуун	暑い、熱い
дэвтэр	手帳、ノート	үнэтэй	高価な
компьютер	コンピュータ	Сүхбаатарын хөшөө スフバータル像	
өндөр	(背が) 高い	газрын зураг	地図
даавуу	布	аяга	お椀
чанга	強い、きつい	ачаа	荷物
богино үс	ショートカット (髪型)	алим	りんご
сул	弱い、緩い	муу	悪い
жижиг	小さい、些細な	хол	遠い
цай	お茶	байх	ある、いる
хөгжим	音楽；楽器		

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ) CD1-25

1

- A: Батаа, энэ юу вэ?
 B: Энэ бол зургийн аппарат.

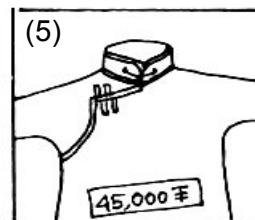
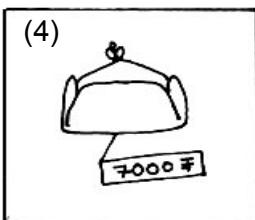
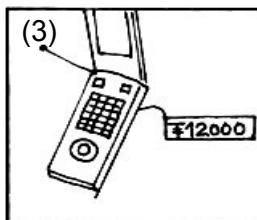
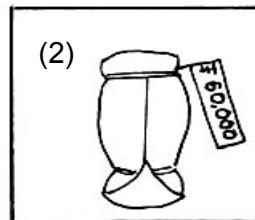
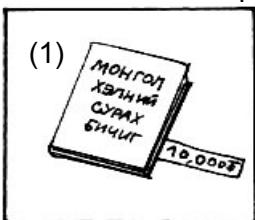
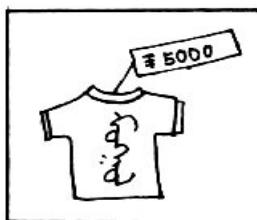
1 толь бичиг 2 цамц 3 гэр 4 монгол гутал 5 Монголын газрын зураг

会話練習 CD1-26

2

- A: Футболк авъя.
 B: Аа за, май.

- A: Ямар үнэтэй вэ?
 B: 5000 төгрөг.

1. монгол хэлний сурх бичиг, 10,000 Т 2. монгол гутал, 60,000Т
 3. гар утас, 12,000T 4. малгай, 7000T 5. монгол даавуу дээл 45,000T

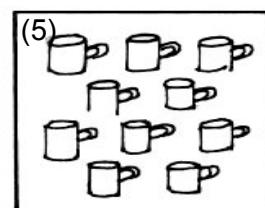
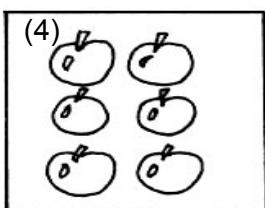
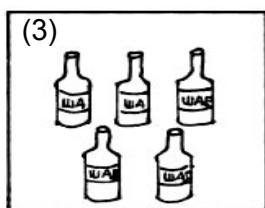
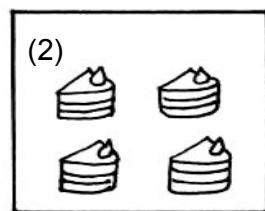
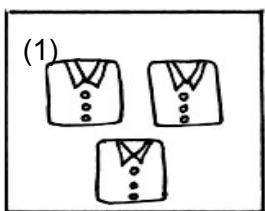
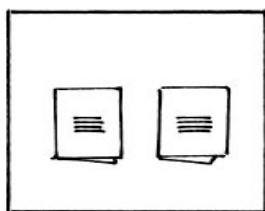
会話練習 CD1-27

3

Мандах: Би дэвтэр авъя.

Худалдагч: Хэдэн дэвтэр авах вэ?

Мандах: Хоёрыг дэвтэр авъя.

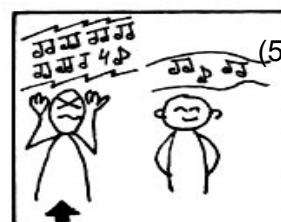
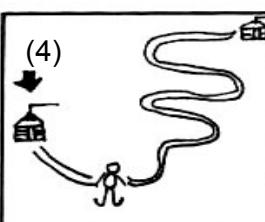
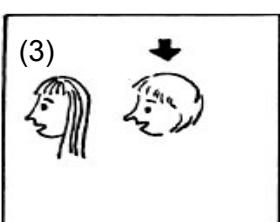
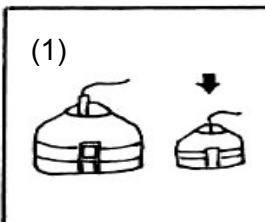
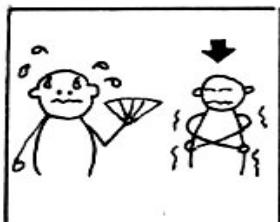
1. цамц, гурав 2. бялuu, дөрөв 3. шар айраг, тав
4. алим, зургаа 5. аяга, арав

会話練習 CD1-28

4

А: Халуун байнаа!

Б: үгүй, хүйтэн байна.

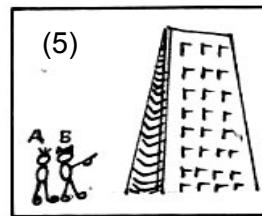
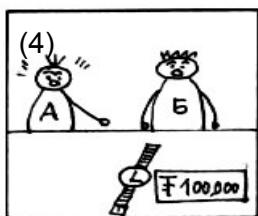
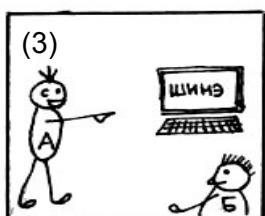
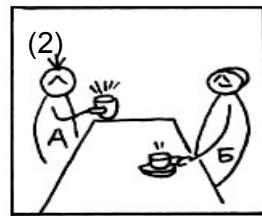
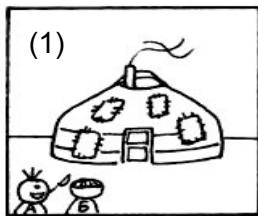
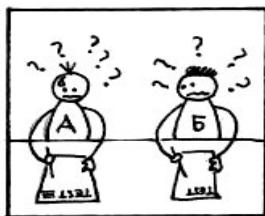
1. том, жижиг гэр 2. хүнд, хөнгөн ачаа 3. урт, богино үс
4. хол, ойрхон гэр 5. чанга, сул хөгжим

会話練習 CD1-29

5

A: Тэр шалгалт хэцүү байсан уу?

B: Тиймээ, их хэцүү байсан.

1. гэр, мүү
2. цай, халуун
3. шинэ, компьютер
4. цаг, үнэтэй
5. байшин, өндөр

形容詞 (Тэмдэг нэр)

том	大きい (な)	бага	小さい (な)
өндөр	高い	нам	低い
урт	長い	богино	短い
үнэтэй	高価な	хямд	安い
хүнд	重い	хөнгөн	軽い
шинэ	新しい	хуучин	古い
хол	遠い	ойрхон	近い
халуун	暑い	хүйтэн	寒い
бохир	汚い	цэвэр	清潔な、きれいな

モンゴル語の数詞

	基数字	序数詞(1)	序数詞(2)
1	нэг/нэгэн	нэгдүгээр	нэг дэхь
2	хоёр	хоёрдугаар	хоёр дахь
3	гурав/гурван	гуравдугаар	гурав дахь
4	дөрөв/дөрвөн	дөрөвдүгээр	дөрөв дэхь
5	тав/таван	тавдугаар	тав дахь
6	зургаа/зургаан	зургадугаар	зургаа дахь
7	долоо/долоон	долоодугаар	долоо дахь
8	найм/найман	наймдугаар	найм дахь
9	ес/есэн	есдүгээр	ес дэхь
10	арав/арван	аравдугаар	арав дахь
11	арван нэгэн	арван нэгдүгээр	арван нэг дэхь
12	арван хоёр	арван хоёр дугаар	арван хоёр дахь
20	хорь/хорин		
30	гуч/гучин		
40	дөч/дөчин		
50	тавь/тавин		
60	жар/жаран		
70	дал/далан		
80	ная/наян		
90	еер/ереен		
100	нэг зуу		
1000	нэг мянга		
10000	арван мянга		
100000	нэг зуун мянга		

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

呼びかけに用いる助詞 (Дуудах сүл үг)

- аа :   Бат аа !   Оюун аа !
ээ :   Цэцэг ээ !   Эмээ ээ !   Хүүе ээ !
оо :   Доржоо !   Хорол оо !
өө :   Өвөө өө !   Төвшин өө !

所属接尾辞 -х

人称代名詞の後に-хをつければ、その人物に所属される物を指す。

- би 「私」 — миний 「私の」 — минийх 「私のもの」
чи 「あなた」 — чиний 「あなたの」 — чинийх 「あなたのもの」
та 「あなた」 — таны 「あなたの、あたたたちの」 — таных 「あなたのもの、あたたたちのもの」
бид 「私たち」 — бидний 「私たちの」 — биднийх 「私たちのもの」
та нар 「あなたたち」 — та нарын 「あなたたちの」 — та нарынх 「あなたたちのもの」
тэр 「彼、彼女」 — түүний 「彼の、彼女の」 — түүнийх 「彼のもの、彼女のもの」
тэд 「彼ら、彼女たち」 — тэдний 「彼らの、彼女たちの」 — тэднийх
「彼らのもの、彼女たちのもの」

例： Энэ ном минийх.
この本は私のものです。

Энэ үзэг чинийх.
このペンはあなたのものです。

Энэ гэр биднийх.
この家は私たちのものです。

Энэ нутаг та нарынх.
この土地はあなたたちのものです。

与位格 -д, -т (Өгөх орших тийн ялгал)

名詞語幹につけ、間接目的語（与格）を表すほか、場所・位置を示す状況語を表す。日本語の「～に、～で」に対応する。

- 1) 語末が子音 r, c, p で終わる名詞語幹に -т をつける。
дэлгүүр-т 「店に」、тасаг-т 「部で、部局で」、цаг-т 「～時に」

例：Дэлгүүрт шинэ бараа ирсэн.   Гурван цагт уулзъя.
店に新しい品物が来ました。   3時に会ましょう。

- 2) 語末が上記以外の子音で終わる語幹名詞語幹には -д をつける。
例：анги-д 「クラスで」、багшид 「先生に」、
нохой-д 「イヌに」、оюутан-д 「大学生に」

例：Би нохойд мах өгсөн.
私にイヌに肉をやった。

人称代名詞の与位格による変化

主格	与位格	例文
би	надад	Надад нэг сайхан дугуй байна.
чи	чамд	Чамд үзэг байна уу?
та	танд	Танд баяр хүргэе.
тэр	түүнд	Түүнд ном өгөөрэй.
бид	бидэнд	Бидэнд сайн толь бичиг хэрэгтэй.
та нар	та нарт	Та нарт асуулт байна уу?
тэд	тэдэнд	Тэдэнд асуулт байхгүй.

対格 -ыг, -ийг, -г (Заах тийн ялгал)

モンゴル語では動作・行為の直接目的語を表し、日本語の格助詞の「を」に意味・機能的に対応する対格語尾には -ыг, -ийг, -г の 3 種類がある。名詞語幹に以下のように付加する。

1) -ыг を男性語につける。

例 : модыг 「木を」、 усыг 「水を」

2) -ийг を女性語、または ж, ч, ш, ь, г, и で終わる語につける。

例 : хүнийг 「人を」、 ачийг 「恩を」、 багшийг 「先生を」

3) -г を長母音、二重母音 н (隠れた り) で終わる語につける。

例 : цагдааг 「警察を」、 толгойг 「頭を」、 анг 「割け目を」

一人称の希求形 -я, -ё, -е

Эгшиг ба жишээ		я	е	ё
A	авах もらう	авъя	=	=
Аа	хаах 閉める	хаая	=	=
Ай	хайх 探す	хайя	=	=
Э	эрэх 探す	=	эрье	=
Ээ	нээх 開ける	=	нээе	=
Эй		=		=
И	ирэх 来る	=	ирье	=
Ии	хийх する、作る	=	хийе	=
O	Oрох 入る олох 見つける	=	=	оръё ольё
Oo	Oроох 卷く	=	=	орооё
Ой	ойх 反射する	=	=	ойё
Oё	оёх 縫う	=	=	оёъё
У	Үгтэх 迎える ухах 堀る	үгтъя ухая	=	=
Үү	үүх 飲む хуулах 剥す、書き写す	үүя хуулъя	=	=
Үй	Үйлах 泣く	уйлья	=	=
Үя	үях 結ぶ	үяъя	=	=
Ө	өгөх 与える	=	өгье	=
Өө	Хөөх 追い出す	=	хөөе	=
Ү	үзэх 見る	=	үзье	=
Үү	өгүүлэх 持って行かせる	=	өгүүлье	=
Үй	Үйх	=	үйе	=

動詞語幹に希求形の接尾辞 -я, -ё, -е をつけて、1人称の意志、願望を表す。日本語の「～しよう、～したい」に対応する。

例：

Би хөдөө явъя.
私は田舎に行きたいです。

Бид тэр өрөөнд оръё.
私たちはあの部屋に入りましょう。

Би мөд ирье.
私は後で来ましょう。

練習問題 (ДАСГАЛ)

1. 次の文のかつこの中の人物代名詞を与位格に変化させなさい。

1. Та (би) таксины зогсоол зааж өгнө үү?
2. (Тэр) утасны карт байна уу?
3. (Чи) монгол мөнгө байна уу?
4. (Та) паспорт байна уу?
5. (Та) асуулт байна уу?
6. (Би) асуулт байна.

2. 次の疑問文に対する答えを完成させなさい。

1. Энэ хэний ном бэ? Энэ би_____.
2. Энэ хэний цүнх вэ? Энэ тэр_____.
3. Тэр хэний дэвтэр вэ? Энэ чи_____.
4. Энэ хэний шүхэр вэ? Энэ та нар_____.
5. Тэр хэний гэр вэ? Тэр манай_____.

3. 次の例の動詞に希望形-я, -е, ё を正しくつけなさい。

1. За хамт шар айраг уух.
2. Бид сургууль руу явах.
3. Би цамц авах.
4. Би мэдээ үзэх.
5. Би танд хоол хийх.

第三課 質問する

(АСУУЛТ АСУУХ)

- A: Энэ таны ном уу? Энэ хэний ном бэ?
これはあなたの本ですか？これは誰の本ですか。
- B: Үгүй, энэ миний ном биш.
いいえ、これは私の本ではありません。
- A: Тэр шүхэр чинийх үү?
あの傘はあなたのですか。
- B: Тийм ээ. Тэр шүхэр минийх.
そうです。あの傘は私のです。

ЯРИА

CD1-30

1

- Ким: Өө, бороо орж байна. Энэ хэний шүхэр вэ?
Мөнхөө: Тэр шүхэр бол манай даргын шүхэр. Тэр хөх нь минийх.
                Та хэрэглэж болно.
Ким: Баярлалаа.

CD1-31

2

- Ким: Уучлаарай, шуудан хаана байна вэ?
Эмэгтэй: Шуудан уу? Тэр байна. Тэр банкны хажууд байна.
Ким: Баярлалаа.

CD1-32

3

- Мөнхөө: Та ямар компанид ажиллаж байна вэ?
Такаши: Би “Говь” компанид ажиллаж байна.
Мөнхөө: Юу хийдэг компани вэ?
Такаши: Энэ бол ноолуурган бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх компани.

CD1-33

4

- Мөнхөө: Уучлаарай, энэ автобус гуравдугаар хороолол явах уу?
Жолооч: Үгүй, нөгөө талаас гуравдугаар хороолол руу явна.
Мөнхөө: За баярлалаа.

会話

CD1-30

1

- キム： あー、雨降ってます！これは誰の傘ですか。
ムンホウ： その傘はうちの上司の傘です。青い色のは、私の（傘）です。それを使っててもいいですよ。
キム： ありがとうございます。

CD1-31

2

- キム： すみません、郵便局はどこですか。
女性： 郵便局ですか、それです。あの銀行の隣にあります。
キム： ありがとうございます。

CD1-32

3

- ムンホウ： あなたはどんな会社に勤めていますか。
タカシ： 「コビ」会社に勤めています。
森田： 何を作っている会社ですか。
タカシ： カシミヤ製品を作っている会社です。

CD1-33

4

- ムンホウ： すみません、このバスは第三団地に行きますか。
運転手： いいえ、道路の向こう側から第三団地行きが出ます。
ムンホウ： 分かりました。ありがとうございます。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-34

асуулт	質問	ажиллах	働く、仕事する
хэрэглэх	使用する、使う	асуух	質問する、聞く
одоо	現在、今	хөх	青い
хэдэн цаг	何時	шуудан	郵便局
минут	分	хаана	どこ
банк	銀行	“Говь” компани	ゴビ会社
бороо	雨	ноолуур	カシミヤ
орох	降る、入る	үйлдвэрлэх	作る、製造する
хэн	誰	бүтээгдэхүүн	製品
шүхэр	傘	байх	ある、いる
автобус	バス	хажууд	そばに
дарга	議長、長、ボス	гуравдугаар хороолол	第3回地
-ж болох	～してもいい	нөгөө талаас	反対側から
		тал	側、面、方面

会話練習に使われる単語 CD1-35

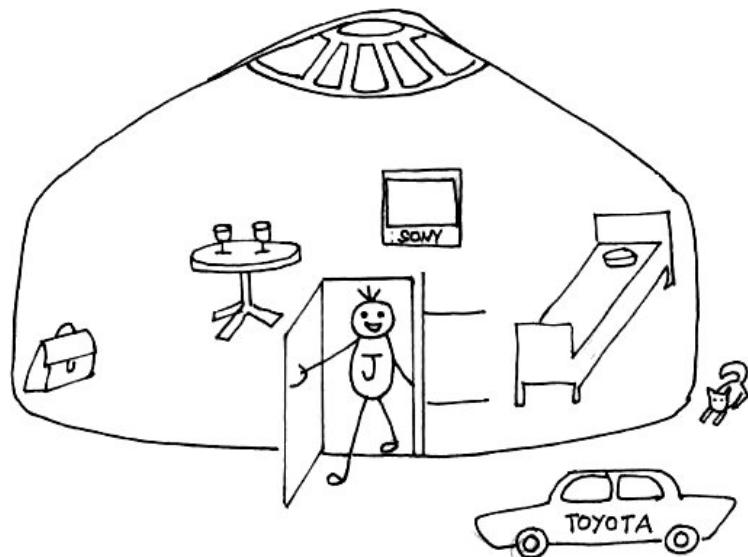
гадаа	外	цүнх	かばん
зурагт	テレビ	урд	前 (に)
нохой	イヌ	мод	木
гол	中心；川	ард	後ろ (に)
ширээн	机	эмнэлэг	病院
машин	車、機械	зочид буудал	ホテル
хундага	杯	ресторан	レストラン
энд	ここ	хавтас	板
тэнд	そこ、あそこ	дугуй	自転車
хойно	北、後ろに	Төрийн ордон	政府庁舎
хотын захиргаа	市役所	цэцэрлэг	公園
хурлын танхим	会議場	цаана	向こうに
Дуурийн театр	歌劇場	бие засах газар	トイレ
зүүн	左、東、東部	баруун	右、西、西部
явах	行く、出かける	хөдөө	田舎
зогсоол	停留所	дэргэд	そば、隣
Хөрөнгийн бирж	証券取引所	тийшээ	そっちへ
Соёлын төв	文化センター	төв	中心、中央
байшин	家、家屋	интернет кафе	インターネット・カフェ
цагдаагийн газар	警察署	цайны газар	喫茶店
хоймор	ゲルの入り口から見て一番奥の所		
гэрийн хаяа	ゲルの側壁を被うフェルトの下端		
Сүхбаатарын талбай	スフバータル広場		

会話練習（ЯРИАНЫ ДАСГАЛ）

CD1-36

1

- A: Сайхан гэр байна. Тэр хэний гэр вэ?
B: Тэр бол Уганбаатарын гэр.

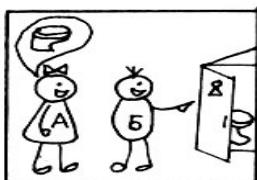
- 1 том зурагт, хаана, хойморт
- 2 хоёр хундага, хаана, ширээн дээр
- 3 хөөрхөн нохой, хаана, гэрийн гадаа
- 4 гоё цүнх, хаана, гэрийн хаяанд
- 5 сайн машин, хаана, гэрийн урд

CD1-37

2

- А: Уучлаарай, бие засах газар хаана байна вэ?
 Б: Бие засах газар тэнд байна.

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

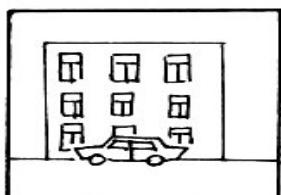
1. цагдаагийн газар, хаана   2. интернет кафе, хаана
 3. хурлын танхим, хаана   4. таксины зогсоол, хаана
 5. цайны газар, хаана

CD1-38

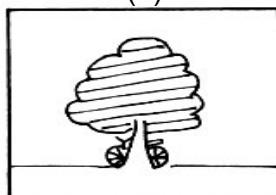
3

- А: Машин хаана байна вэ?
 Б: Машин байшингийн урд байна.

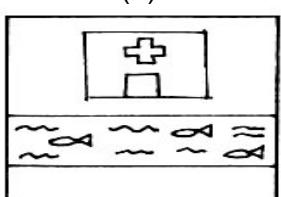
(1)

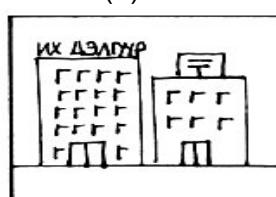
(2)

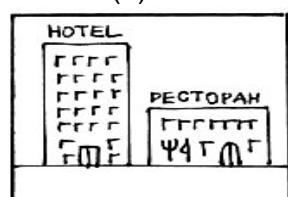
(3)

(4)

(5)

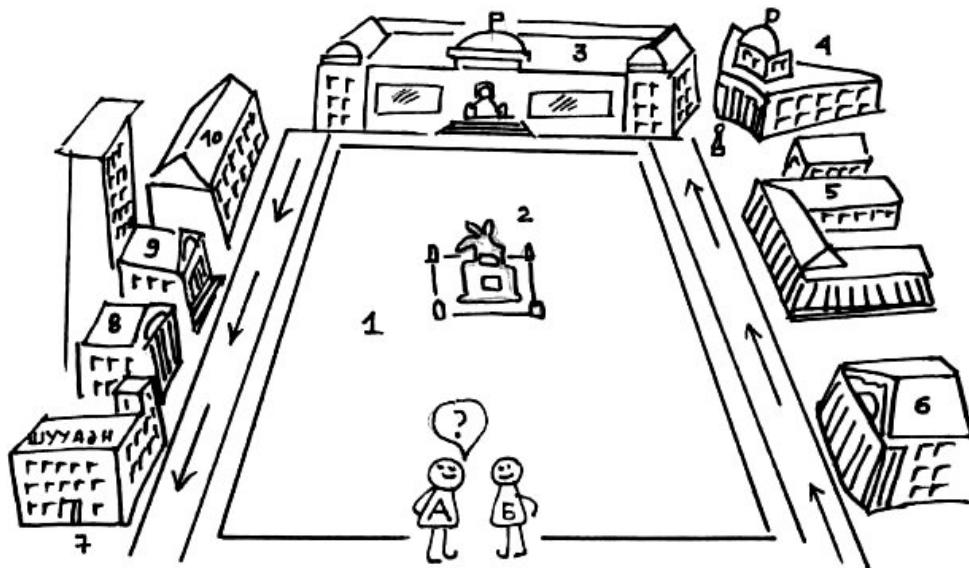

1. дугуй, модны ард   2. банк, манай гэр, хажууд   3. эмнэлэг, голын цаана
 4. их дэлгүүр, шуудангийн хажууд   5. зочид буудал, рестораны дэргэд

CD1-39

4

- A: Уучлаарай, төв шуудан хаана байна вэ?
Б: Төв шуудан Хөрөнгийн биржийн урд байна.

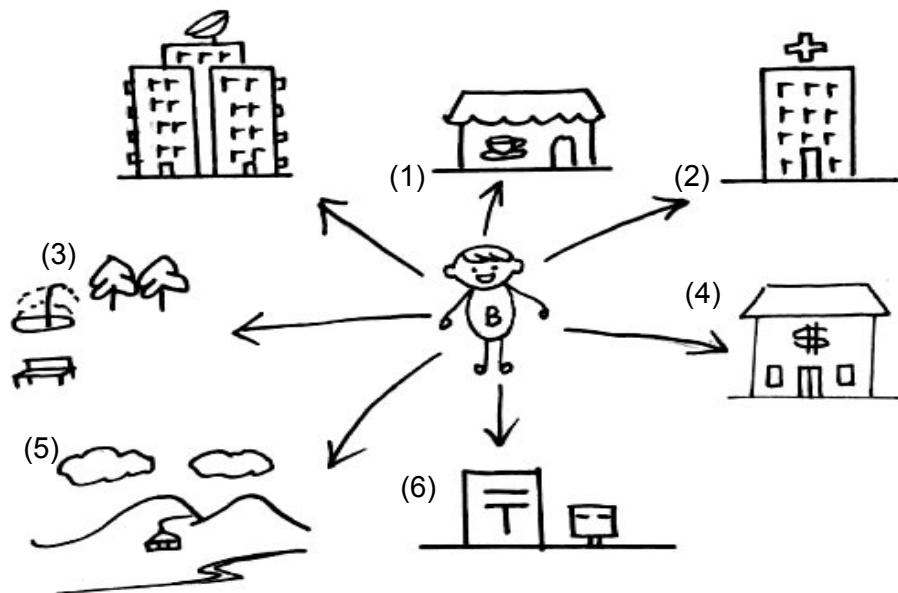
- 1 Сүхбаатарын талбай, Улаанбаатарын төвд
- 2 Сүхбаатарын хөшөө, талбайн голд
- 3 Төрийн ордон, Сүхбаатарын талбайн хойно
- 4 Их сургууль, төрийн ордоны зүүн талд
- 5 Соёлын төв өргөө, дуурийн театрын хажууд
- 6 Дуурийн театр, Сүхбаатарын талбайн зүүн урд талд
- 7 Төв шуудан, Хөрөнгийн биржийн хажууд
- 8 Хөрөнгийн бирж, Голомт банкны дэргэд
- 9 Голомт банк, Хөрөнгийн биржийн хажууд
- 10 Хотын захиргаа, Сүхбаатарын талбайн баруун талд

CD1-40

5

А: Батаа, чи хаашаа явж байна вэ?

Б: Хороолол руу явж байна.

1 ресторан

2 эмнэлэг

3 цэцэрлэг

4 банк

5 хөдөө

6 шуудан

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

動詞の現在進行時制 -ж (-ч) байна (Үйл үгийн одоо цаг)

ある動作・行為が今現在進行していることを表すのに、本動詞のほかに助動詞を必要とする。その際、本動詞語幹の末尾子音が **p**, **c**, **t** の場合には -ч、その他の場合では-жをつけ、その後に助動詞 **байна** をつける。

例： **Би их сургуульд монгол хэл сурч байна.**
私は大学でモンゴル語を習っています。

Бат одоо хоол илэж байна.
バトは今ご飯を食べています。

動詞の現在進行時制の疑問形 -ж/ч байна +уу、-ж/ч байна +вэ

叙述形の後に疑問を表す付属語 **уу**, **вэ** をつけると、現在進行時制による疑問形になる。

例： **Та монгол хэл сурч байна уу?**
あなたはモンゴル語を習っていますか。

Та хаана монгол хэл сурч байна вэ?
あなたはどこでモンゴル語を習っていますか。

動詞の現在進行時制の否定形

例： **Би монгол хэл сураагуй байна.**
私はモンゴル語を習っていません。

Бат хоол идээгүй байна.
バトはごはんを食べていません。

方向格 руу², луу² (Чиглэх тийн ялгал)

名詞の後ろにつけて「～（のほう）へ」、「～に向かって」という動作の方向を表す。母音調和の規則に従って、男性語の後に **руу** を、女性語の後に **луу** をつける。ただし、名詞が **p** で終わる男性語には **луу** を、女性語には **лүү** をつける。

сургууль **руу** 「学校へ」、цэцэрлэг **руу** 「公園へ」、хот **руу** 「町へ」、сум **руу** 「ソムへ」、хөдөө **руу** 「田舎へ」、зам **руу** 「道へ」、эмнэлэг **руу** 「病院へ」、дэлгүүр **лүү** 「店へ」、

例： **Би энэ зүн Монгол руу явна.**
私はこの夏モンゴルへ行きます。

Хөвсгөл руу маргааш явах уу?
ホウズスグルへ明日行きますか。

Хэнтий рүү явах зам сайхан.
ヘンティイへ行く道はいいです。

*注意

動作の方向を表すという点では、方向格は与位格と類似することはある。
ただし、与位格は「到達点」の意味合いが強いのに対して、方向格は「方向」のみが焦点になり、「到達」を含むかどうかは不明である。

例：

Бат ууланд явсан.
バトは山に行きました。(*バトは山に到達するという味合いが強
い)

Бат уул рүү явсан.
バトは山のほうへ行きました。 (*バトは山に到達するかどうかは不
明)

名詞の隠れた **-н**

алт/**н** 「金」、бөмбөг/**н** 「ボール」、зүү/**н** 「百」、дүү/**н** 「歌」、
мод/**н** 「木」、бээлий/**н** 「手袋」、савх/**н** 「箸」、ширээ/**н** 「机」、
аръс/**н** 「皮、皮膚、革」、сэрээ/**н** 「フォーク」、навч/**н** 「葉っぱ」

例： ширээн 「机の上」、аръсан дээл 「革のデール(服)」

位置を表す語彙 (Орон байр заасан үгс)

өмнө 「前に」、хойно 「後ろに」、урд 「前 (に) 」、
хажууд 「そばに」、дэргэд 「そばに」、дээр 「～に、～で」、
сургууль дээр 「学校で」、эмнэлэг дээр 「病院で」

練習問題 (ДАСГАЛ)

1. 絵を見て、次の質間に答えなさい。

例： A: Нохойтой хүн хаана байна?

Б: Нохойтой хүн усан оргилуурын наана байна.

(усан оргилуур 「噴水」)

- Хөгжим сонсож байгаа хүн хаана байна вэ?
- Сонин уншиж байгаа хүн хаана байна вэ?
- Залуу хос хаана байна вэ?
- Шувуу хаана байна вэ?
- Мод хаана байна вэ?
- Саравч хаана байна вэ?

(хос 「カップル」 、саравч 「パラソル」)

2. 次の文の空白のところに未来時制の正しい接尾辞を入れなさい。

1. Та маргааш юу хийх__?
2. Би маргааш гольф тоглох__.
3. Чи нөгөөдөр хаашаа явах __?
4. Би нөгөөдөр номын сан руу очих__.
5. Та өнөөдөр сургууль руу явах __?
6. Үгүй, би өнөөдөр сургууль руу явах __.
7. Чи хэзээ Монгол руу нисэх __?

第四課 誘う

(УРИХ)

A: Маргааш хамт тэннис тоглох уу?
明日一緒にテニスをやりますか。

B : Тэгье, тэгье.
はい、そうしましょう。

A: За 7 цагт сургуулийн үүдэнд уулзъя.
では、7時に学校の入り口で会いましょう。

B: За түр баяртай. Маргааш уулзъя.
はい、さようなら。あした会いましょう。

ЯРИА

CD1-41

1

Мөнхөө: Одоо цаг хэд болж байна?
Ким: Арван цаг хорин минут болж байна.
Мөнхөө: Баярлалаа.

Кондо: Мөнхөө за одоо явах уу?
Мөнхөө: За явъя.

CD1-42

2

Кондо: Мөнхөө, маргааш чиний төрсөн өдөр байх аа?
Мөнхөө: Үгүй. Миний төрсөн өдөр таван сарын арван нэгэнд
Кондо: Өө учлаарай, нөгөөдөр байна тийм ээ?
Мөнхөө: Тиймээ

CD1-43

3

Кондо: За тэгээд нөгөөдөр хамт хоол идье.
Мөнхөө: Өө за баярлалаа, хамт явъя.
Кондо: Доржийг бас урья.
Мөнхөө: Тэгье.
Кондо: Мөнхөө чи архи уудаг уу?
Мөнхөө: Тиймээ, би уудаг, дуртай.
Кондо: За тэгвэл Хамаг Монгол зоогийн газар очьё.
Мөнхөө: Бид хаана уулзах вэ?
Кондо: 7 цагт сургуулийн урд хаалган дээр уулзъя.

会話

CD1-41

1

ムンホウ： 今何時ですか？
キム： 十時二十分です。
ムンホウ： ありがとうございます。

近藤： ムンホウさん、今行きましょうか。
ムンホウ： はい、行きましょう。

CD1-42

2

近藤： ムンホウさん、明日はあなたの誕生日でしょう。
ムンホウ： いいえ、私の誕生日は五月十一日です。
近藤： あー、失礼しました。明後日ですね、そうでしょう。
ムンホウ： そうです。

CD1-43

3

近藤： それでは、明後日一緒に食事しましょう。
ムンホウ： はい、ありがとうございます。一緒に行きましょう。
近藤： ドルジさんも誘いましょう。
ムンホウ： そうしましょう。
近藤： ムンホウさんはお酒が飲みますか。
ムンホウ： はい、私は飲みます。（お酒が）好きです。
近藤： それでは、ハマグモンゴル・軽食堂に行きましょう。
ムンホウ： 私たちはどこで会いますか。
近藤： 七時に学校の正門で会いましょう。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-44

төннис	テニス	архи	お酒、アルヒ
урих	招く	дуртай	好き
тоглох	遊ぶ、プレーする	Хамаг монгол	ハマグ・モンゴル
хамт	一緒 (に)	зоогийн газар	軽食堂
маргааш	明日	дээр	上、ところ、～で
төрсөн өдөр	誕生日	үулзах	会う
нөгөөдөр	明後日	урд	前 (に)
за тэгээд	それでは	хаалга	ドア、門
орой	夕方、夜	үүдэн	ドア、入り口
хоол	食事	түр	しばらく
үүх	飲む		

会話練習に使われる単語 CD1-45

өнөө орой	今晚	орох	入る
юу	何	унах	乗る
үзэх	見る	хөгжим	音楽；楽器
үнших	読む	кафе	茶室、喫茶店
байр	宿舎、部屋	зураг авхуулах	写真を撮つてもらう
сонсох	聴く	мөнгө	銀、お金
захиа	手紙	завгүй	暇がない、忙しい
бичих	書く	кино	映画
сурх	習う	номын сан	図書館
идэх	食べる	зураг, фото зураг	写真
амьдрал	生活	өрөө	部屋
сонирхолтой	興味のある	баар	バー
ихтэй	多い	гаадаа	外（に、で）
караоке	カラオケ	бэлтгэх	準備する
шар айраг	ビール	очих	行く
солих	交換、両替	галт тэрэгний буудал	鉄道の駅
интернет	インターネット	бууз	ボーズ（肉まん）
их сургууль	大学	хэр	いかが
морь	馬	тэгэх	そうする、そのようにする

ДОЛОО ХОНОГИЙН ӨДӨР (曜日) CD1-46

Нэг дэх өдөр	(Даваа гараг)	月曜日
Хоёр дах өдөр	(Мягмар гараг)	火曜日
Гурав дах өдөр	(Лхагва гараг)	水曜日
Дөрөв дэх өдөр	(Пүрэв гараг)	木曜日
Тав дах өдөр	(Баасан гараг)	金曜日
Хагас сайн өдөр	(Бямба гараг)	土曜日
Бүтэн сайн өдөр	(Ням гараг)	日曜日

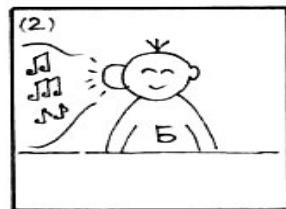
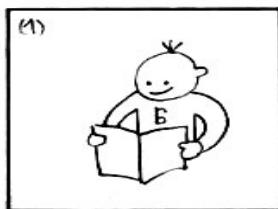
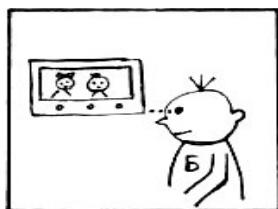
会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD1-47

1

A: Бат аа, чи өнөө орой юу хийх вэ?

Б: Би өнөө орой зурагт үзнэ.

1. ном унших
2. хөгжим сонсох
3. шалгалтанд бэлтгэх
4. захияа бичих
5. интернет кафед очих

CD1-48

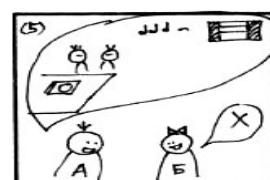
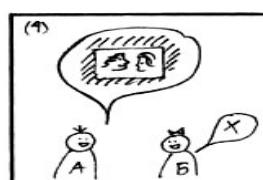
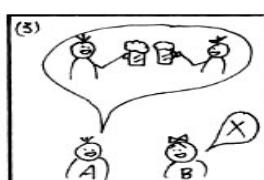
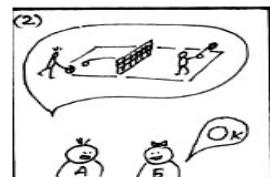
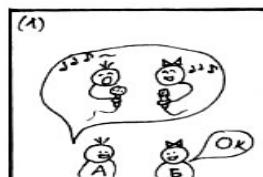
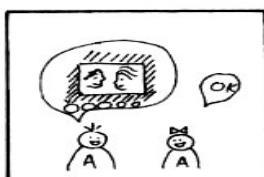
2

A: Бат аа, өнөө орой хамт кино үзэх үү?

Б: Өө тэгье, үзье.

A: Бат аа, өнөө орой хамт кино үзэх үү?

Б: Уучлаарай, би завгуй байна.

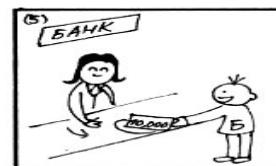
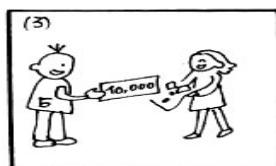
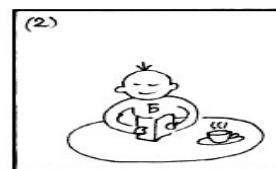
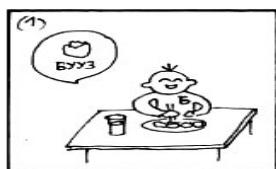
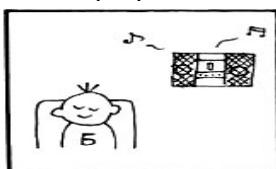

1. тэгэх, караоке орох
2. тэгэх, теннис тоглох
3. шар айраг уух
4. кино үзэх
5. хөгжим сонсох

CD1-49

3

- A: Тэр юу хийж байна вэ?
 Б: Тэр өрөөндөө хөгжим сонсож байна.

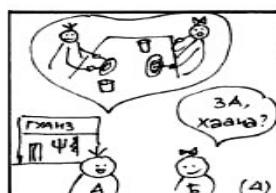
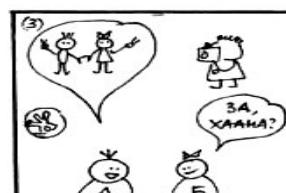
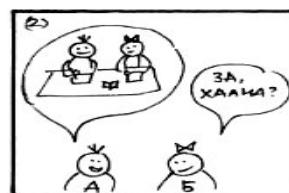
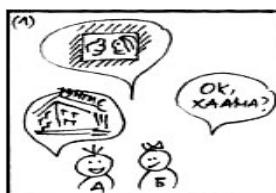
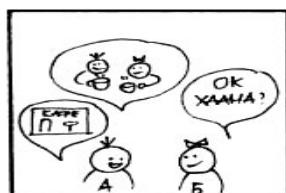

1. буузны кафе, бууз идээ
 2. гэртээ ном унших
 3. дэлгүүрт цамц авах
 4. бааранд шар айраг уух
 5. банкинд мөнгө солих

CD1-50

4

- A: Бат аа, хамт цай уух уу?
 Б: Тэгье хаана уух вэ?
 А: Хaan кафед орьё.

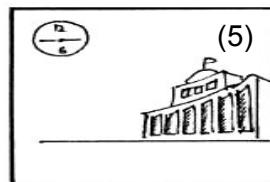
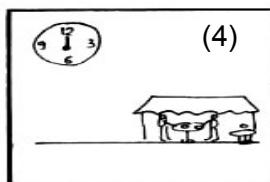
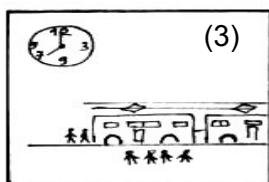
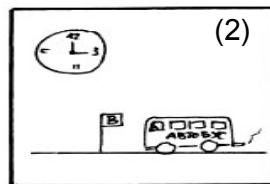
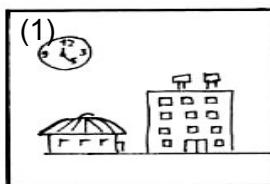
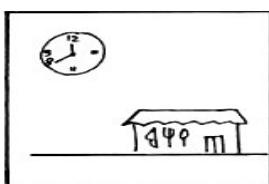
1. Тэнгис кино театр, кино үзэх,
 2. Төв номын сан, ном унших,
 3. хөшөөний дэргэд, зураг авхуулах
 4. япон ресторан, хоол идэх
 5. Тэрэлжид, морь унах

CD1-51

5

А: Хэдэн цагт хаана уулзах вэ?

Б: Найман цагт ресторанд уулзья.

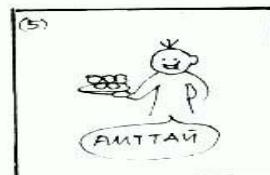
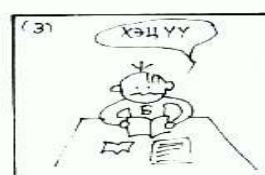
1. 5 цагт, байрны гадаа
2. 3 цагт, автобусны буудал дээр
3. 7 цагт, галт тэрэгний буудал дээр
4. 12 цагт, кафеын гадаа
5. 2:45 д, их сургуулийн урд

CD1-52

6

А: Ажил ямар байна?

Б: Ажил ихтэй завгүй байна.

1. Хичээл сонирхолтой
2. Монгол шар айраг сайхан
3. Монгол хэл сурах, хэцүү
4. Монголын амьдрал, сонирхолтой
5. Монгол бууз, амттай

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

名詞の複数接尾辞 (Нэр үгийн олон тооны дагавар)

接尾辞の種類	接続される条件	例
-ууд ²	主に子音で終わる語の後	гэр-үүд 「家-複数」 гол-үүд 「川-複数」
-нууд ²	長母音、二重母音で終わる名詞の後、また隠れ-Нを持つ語の後	ширээ-нууд 「机-複数」 уул-нууд 「山-複数」
-д	-чин, -тан, -гч など生き物を表す語、または限られた一部の語の後	малчин > малчиid 「牧民-複数」 тоглогч > тоглогчиid 「演出者-複数」 нөхөр > нөхөд 「夫-複数」
-чууд ²	国名、民族、部族名などについて人間集団を表す	монгол-чууд 「モンゴル人」 япон-чууд 「日本人」
-с	一部の名詞にもみ付加される。	нэр-с 「名前-複数」 залуу-с 「若者-複数」 уул-с 「山-複数」 эр-с 「男-複数」
нар	人を表す名詞、代名詞、人名につける。その語と離して書く	эмч нар 「医者たち」 та нар 「あなたたち」

習慣を表す形動詞接尾辞 -даг⁴

動詞語幹に-даг⁴をつけて、習慣的・反復的な動作・行為、または状態を表す。日本語の「いつも～する」、「常に～だ」に相当する。母音調和の規則に従って、-даг, -дэг, -дог, -дөг の4種類に変化する。

例 :

Би их сургуульд сурдаг.	Ээж надад чихэр өгдөг.
私は大学で勉強しています。	母は私に飴をくれます。

習慣を表す形動詞の否定形、疑問形

動詞語幹に-даг⁴をつけて、その後にさらに否定の助詞 гүйをつければ習慣的・反復的な動作・行為、または状態を否定することになる。疑問形は-даг⁴の後に疑問の助詞 уу²、вэをつけて表す。

例：

Би их сургуульд сурдаггүй.
私は大学で勉強していません。

Та их сургуульд сурдаг уу?
あなたは大学で勉強していますか。

Та ямар их сургуульд сурдаг вэ?
あなたはどんな大学で勉強していますか。

モンゴルのカレンダー (Хуанли)

Нэг сар						
Даваа Нэг дэх 月曜日	мягмар хоёрдах 火曜日	Лхагва Гуравдах 水曜日	пүрэв дөрөвдэх 木曜日	баасан тавдах 金曜日	бямба Хагас сайн 土曜日	НЯМ Бүтэн сайн 日曜日
1 нэгэн 一日	2хоёрон 二日	3 гурван 三日	4дөрвөн 四日	5таван 五日	6зургаан 六日	7долоон 七日
8найман 八日	9есөн 九日	10арван 十日	11Арван нэгэн 十一日	12арван Хоёрон 十二日	13арван гурван 十三日	14арван дөрвөн 十四日
15арван таван 十五日	16арван зургаан 十六日	17арван долоон 十七日	18арван найман 十八日	19арван есөн 十九日	20 хорин 二十日	21хорин нэгэн 二十一日
22хорин хоёрон 二十二日	23хорин гурван 二十三日	24хорин дөрвөн 二十四日	25хорин таван 二十五日	26хорин зургаан 二十六日	27хорин долоон 二十七日	28хорин найман 二十八日
29хорин есөн 二十九日	30 гучин 三十日	31гучин нэгэн 三十一日				

練習問題 (ДАСГАЛ)

1. 次の文の動詞の不定形を-даг⁴をの形に変えなさい。

A: Та хэнтэй амьдрах____ вэ?

Б: Аавтай хоол идэх____.

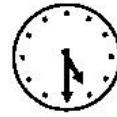
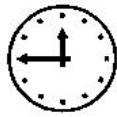
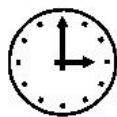
A: Та хөдөө очих____ уу?

Б: Би арван нэгдүгээр хороололд суух____.

2. 絵を見ながら、何時か言いなさい。

A : Одоо хэдэн цаг болж байна? (今何時ですか。)

B : Одоо гурван цаг болж байна. (今 3時です。)

第五課 注文する

(ЗАХИАЛГА өгөх)

- A: Тавтай морилно уу? Хэдүүл вэ?
いらっしゃいませ。何名さまですか。
- B: Гурвуул.
三人です。
- A: Тамхи татах уу?
タバコを吸われますか。
- B: Үгүй.
いいえ。
- A: Уух юм юу захиалах вэ?
飲み物は何を注文されますか。
- B: Эхлээд гурван задгай шар айраг авья.
まずは、生ビールを三つください。

ЯРИА

CD1-53

1

- Үйлчлэгч: Тавтай морилогтун. Хэдэн хүн байна вэ?
Сараа: Гурвуул/гурван хүн байна.
Үйлчлэгч: За би ширээ үзүүлье. Тамхи татах уу?
Сараа: Үгүй.
Үйлчлэгч: Ийшээ яваарай.

CD1-54

2

- Үйлчлэгч: За энэ хоолны цэс. Уух юм юу авах вэ?
Сараа: Нараа, чи юу уух вэ?
Нараа: Би задгай шар айраг ууя.
Бат: За би нэг ундаа авъя.
Сараа: За эхлээд хоёр шар айраг, нэг ундаа авъя.
Үйлчлэгч: За за.

CD1-55

3

- Бат: Чи өлсөж байна уу? Юу идэх вэ?
Нараа: За би нэг ногоотой шөл, бууз авъя.
Дулам: За би шарсан загас авна.
Сараа.: За би нэг ногоотой шөл, нэг бууз, хоёр хуушуур, хоёр
шинэ ногооны зууш авъя.
Үйлчлэгч: За одоохон, хүлээж байгаарай.

CD1-56

4

- Сараа: За тооцоо хийе.
Үйлчлэгч: За, одоохон.
Нараа: За бүгдээрээ хуваах уу?
Сараа: Үгүй, өнөөдөр би та нарыг даая. Төрсөн өдрийн бэлэг.
Нараа: Θө за, баярлалаа.

会話

CD1-53

1

- ウェートレス：
いらっしゃいますか。何名さまですか?
サラ一：
三人です。
ウェートレス：
それではテーブルにご案内しましょう。タバコは吸
われますか?
サラ一：
いいえ。
ウェートレス：
こちらへいらっしゃい。

CD1-54

2

- ウェートレス：
はい、これはメニューです。飲み物は何にしますか。
サラ一：
ナラー、あなたは何を飲みますか。
ナラー：
私は生ビールにします。
バト：
私にはソフト・ドリンク一つ下さい。
サラ一：
まずはビール二つ、ソフト・ドリンク一つ下さい。
ウェートレス：
はい（かしこまりました）。

CD1-55

3

- バト：
お腹が空いていますか。何を食べましょうか。
ナラー：
私は野菜スープ一つと、ボーズをもらいます。
ドルマ：
私は焼き魚にします。
サラ一：
私は野菜スープ一つ、ボーズ一つ、ホーショール二
つ、新鮮な野菜のおかずを二つ下さい。
ウェートレス：
はい、今すぐ参ります。少々お待ちください。

CD1-56

4

- サラ一：
御勘定お願いします。
ウェートレス：
はい、いますぐ（参ります）。
ナラー：
皆で割り勘にしましょうか。
サラ一：
いいえ、今日は私があなたたちの分を負担します。
誕生日のプレゼントです。
ナラー：
ありがとうございます。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-57

захиалах	注文する、予約する	захиалга	注文
хүлээх	待つ	бэлэг	プレゼント
эхлээд	初めに、まず	хуушуур	ピロシキ
үзүүлэх	見せる、案内する	ногоотой шөл	野菜スープ
тамхи	タバコ	шинэ ногооны зууш	新鮮な野菜の前菜
татах	吸う	шарсан загас	焼き魚
ийшээ	こちらへ	тооцоо	勘定、会計
цэс	メニュー	хуваах	分ける、割り勘にする
юм	もの	ундаа	飲み物
задгай шар айраг	生ビール	даах	負担する
одоохон	今すぐ、ただ今	бүгдээр	皆で
хүлээж байгаарай	待っていて下さい	өлсөх	お腹が空く
тавтай морилно уу	いらっしゃいませ		

会話練習に使われる単語 CD1-58

сэтгүүл	雑誌	бассейн	プール
хар	黒い	сushi	寿司
хул	馬乳酒用の木製の茶碗	сэлэх	泳ぐ
айраг	馬乳酒	хамбург	ハンバーグ
гурит	麺、小麦	цуйван	焼きそば
салат	サラダ	грам	グラム
их дэлгүүр	デパート	сүүтэй цай	ミルクティ
харих	帰る		

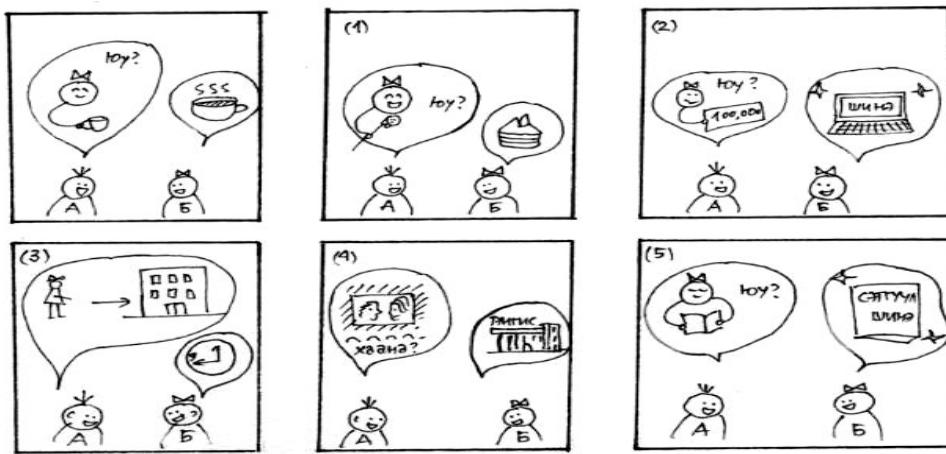
会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD1-59

1

A: Бат аа юу захиалах вэ?

Б: Кофе авъя.

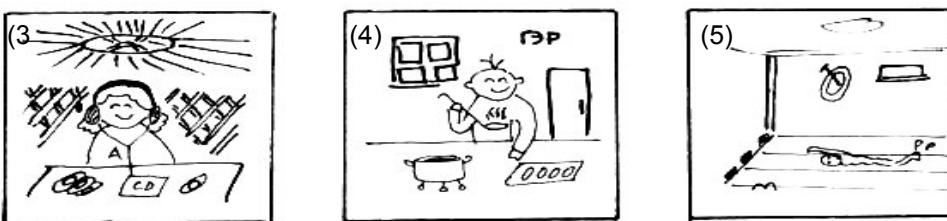
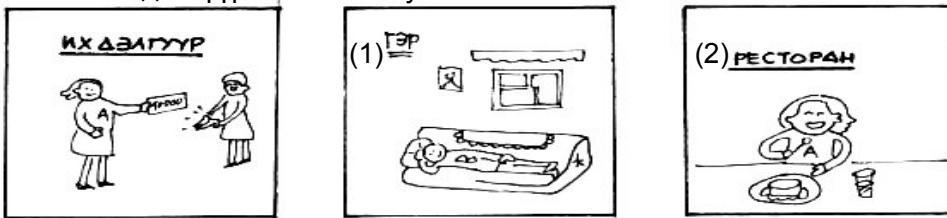

1. юу, бялuu авах
2. юу, шинэ компьютер авах
3. хэдэн цагт, 9 цагт сургуулид очих
4. хэдэн цагаас, 10 Тцагаас кино, есөн цагаас кино үзэх
5. юу, шинэ сэтгүүл унших

CD1-60

2

- A: Бат аа, чи юу хийх вэ?
 Б: Би их дэлгүүр явж шинэ гутал авна.

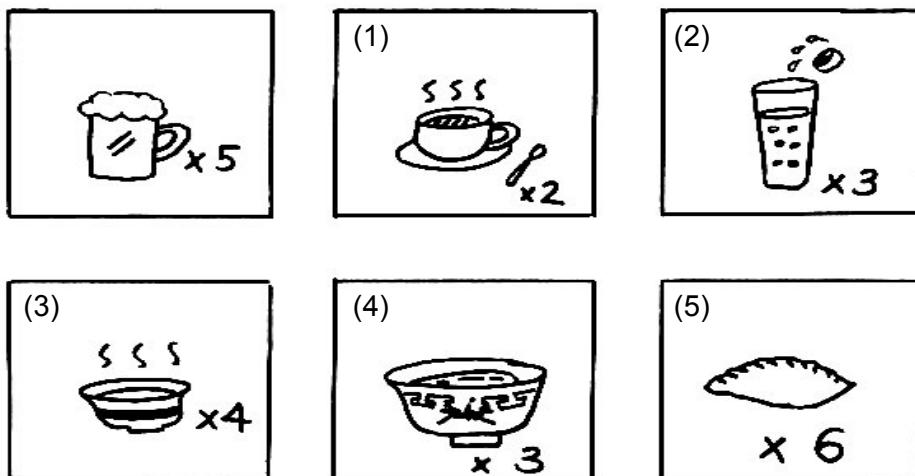

1. гэртээ харих, унтах 2. ресторанд орох, хоол идэх
 3. гэртээ харих, хөгжим сонсох 4. гэртээ харих, хоолоо хийх
 5. бассейн очих, усанд сэлэх

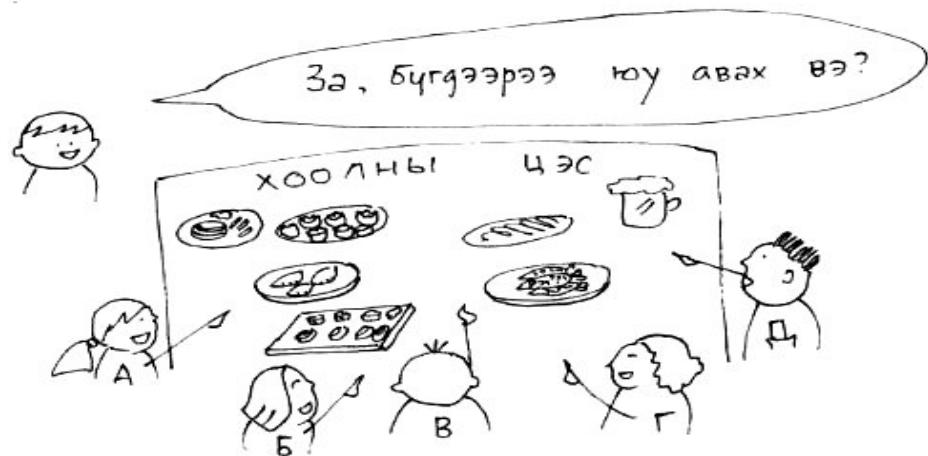
D1-61

3

- A: Та нар юу захиалах вэ?
 Б: Таван задгай шар айраг авъя.

1. хоёр хар кофе 2. гурван ундаа 3. дөрвөн сүүтэй цай
 4. гурван хул айраг 5. зургаан хуушуур

Би хамбург, кофетай авъя.
 Би хар цай гурилтай хоол авъя.
 Би хуушуур ногооны салат авъя.
 Би цуйван, ногооны шөл авъя.
 Би бууз, сүүтэй цай авъя.
 Би шарсан загас, нэг шар айраг авъя.

1. Дөрвөн хуушуур + нэг аяга цай
2. Нэг загас + нэг ундаа
3. Найман бууз + нэг (аяга) сүүтэй цай
4. Нэг Суши + нэг шар айраг
5. Хамбургер + зуун грам архи

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

1. 動詞の陳述形 -аад⁴ байна

複合完了時制は「完了」または「反復継続」の動作・行為を意味し、日本語の「ずっと/繰り返し～している」に対応する。

例 : Би даараад байна.

私が（ずっと）凍えています。

Чи бороонд нороод байна.

あなたは雨に濡れています。

2. 動詞の命令・希望形

1) -гтун²

動詞語幹に -гтун²をつけて、その動詞が表す動作・行為をするよう促す一種の命令の意思を示す。文語的な表現として使われ、公的機関の決定、スローガンなどに場合が多い。

例 : оп(о)+ гтун   орогтун 「入りなさい」

ид(э)+ гтун   идэгтун 「来なさい」

мэд(э)+ гтун   мэдэгтун 「知りなさい」

очи+ гтун   очигтун 「行きなさい」

2) -аач⁴

動詞語幹に -аач⁴をつけて、その動詞が表す動作・行為をするよう命令する意思を示す。

例 : Та хурдан нааш ирээч. 「速くこっちに来てください」

Чи тэр номоо надад өгөөч. 「あの本を私に下さい」

3) -аарай⁴

動詞語幹に -аарай⁴をつけて、その動詞が表す動作・行為をするよう促す意思を示す。

例 : Та цай уугаарай. 「お茶を飲んでください」

Та бууз идээрэй. 「ボーズを食べてください」

Та зураг үзээрэй. 「絵（写真）を見てください」

Чи хүлээгээрэй/   「待ってください」

Та ороорой. 「入ってください」 .

Чи болгоомжлоорой. 「気をつけてください」

4) -на⁴+үү²

動詞の現在時制の -на⁴に疑問助詞の үү²をつけて、一種の希望の意思を示すことがある。

例 : Та цай ууна <u>үү</u>	「お茶はいかがですか」
Та бууз иднэ <u>үү</u>	「ボーズはいかがですか」
Та жаахан хүлээнэ <u>үү</u>	「少し待っていただけますか」
Та надад ном өгнө <u>үү</u>	「私に本をくれませんか」
Чи одоо хийнэ <u>үү</u>	「あなたは今やりませんか」

3. 複文の接続

二つ以上の文を一文にする際には、前文の述語動詞の語幹に -ж (-ч) 、または -aad⁴をつけて接続させる。

例 :

Хурдан босож, нүүрээ угааж, цайгаа уугарай.
速く起きて、顔を洗って、お茶を飲みなさい。

Өнөөдөр би морь унаад, хөдөө явсан.
今日私は馬に乗って、田舎に行きました。

4. 集合数詞 (Хам тоо)

数詞に -үүл² という接尾辞をつけて、日本語で「何人かで一緒に」を意味する集合数詞が作られる。母音調和の規則に従い、男性語には -үүл、女性語には -үүл がつきます。

例 : Маргааш бид гурвуул хөдөө явна.
明日私たち三人で田舎に行きます。

Ээж манай дөрвүүлд чихэр өгсөн.
お母さんは私たち4人に飴をくれました。

* 疑問代名詞 хэдに集合数詞を作る接尾辞をつけることも可能である。

例 : Та нар энд хэдүүл ирсэн бэ?
あなたたちがここに何人で来ましたか。

5. 分配数 (Төгөөл тоо)

数詞を重複し、日本語の「～ずつ」に対応する分配数を作ることができる。

例 : Гурав гурван дэвтэр авсан.
三冊ずつ買いました。

Та нар хоёр хоёроор орж ирээрэй.
あなたたちは二人ずつ入ってきてください。

練習問題 (ДАСГАЛ)

1. 次の文の空白の中に、以下の動詞の中から正しいものを選んで、入れなさい。

(бэлэглэх, гүйх, угаах, идэх, туслах, хонох, үзүүлэх, явах, буцах)

1. Та ямар хоол _____ дуртай вэ?
2. Та түүнд төрсөн өдрөөр нь юу _____ вэ?
3. Та Сараад яаж _____ гэж байна вэ?
4. Чи хаашаа _____ вэ?
5. Чи юу _____ вэ?
6. Би хэзээ тантай _____ вэ?
7. Та Улаанбаатарт хэд _____ вэ?
8. Та Киотогоос хэзээ _____ вэ?

2. 次の会話文のかつこの中に -х уу², -на⁴ уу, -аарай⁴ を正しく入れなさい。

- A: Та манайд тавтай морилох.
Б: За их баярлалаа.
A: Та цай уух_____, кофе уух_____?
Б: Би цай ууя.
A: За сайхан сүүтэй цай уух_____?
Б: Тэгье, тэгье. Их сайхан цай байна.
A: За тэгээд халуун бууз идэх_____?

第六課 タクシーで行く

(ТАКСИ АВАХ)

- A: Сайн байна уу? Хaa хүрэх вэ? Хаашаа явах вэ?
こんにちは。どこへ行きますか？どちらへ行きますか
- B: Соёлын төв өргөө орьё.
文化センターに行きたいです。
- A: Тэр төвийн үүдэнд зогсоно уу?
あのセンターの入り口のところに停めましょうか。
- B: За ойлголоо.
はい、わかりました。

ЯРИА

CD1-63

1

- Заяа: Та хаана суудаг вэ?
Мөнхөө: Би Бага тойрууд суудаг.
Заяа: Би таныг хүргэж өгье.
Мөнхөө: Өө зүгээр зүгээр, би таксигаар явчихна.
Заяа: За тэгвэл болгоомжтой яваарай.
Мөнхөө: За за, маргааш уулзая.

CD1-64

2

- Жолооч: Хaa хүрэх вэ?
Заяа: Их Сургууль руу явъя.
Жолооч: Их сургуулийн хаана очих вэ?
Заяа: Их сургуулийн нэгдүгээр байрын урд зогсоно уу?
Жолооч: За ойлголоо.

CD1-65

3

- Заяа: Дараагийн булангаар зүүн тийшээ эргээрэй.
Жолооч: За.
Заяа: За ингээд наад дэлгүүрийн урд зогсчих.
Жолооч: Өө за.

(Мөнгөө төлнө)

- Жолооч: За баярлалаа.
Заяа: За их баярлалаа. Баяртай.

会話

CD1-63

1

ザヤー： あなたはどこに住んでいますか。
ムンホウ： 私はバガトエローに住んでいます。
ザヤー： 私はあなたを送りましょう。
ムンホウ： 大丈夫です。私はタクシーで行きます。
ザヤー： それでは、気をつけて行ってください。
ムンホウ： はい、では明日会いましょう。

CD1-64

タクシーの中

2

運転手： どこへ行きますか。
ザヤー： 大学へ行きたい。
運転手： 大学のどこへ行きますか。
ザヤー： 大学の一号棟の前に停まっていただけますか。
運転手： はい、わかりました

CD1-65

3

ザヤー： 次の角を左に曲がってください。
運転手： はい。
ザヤー： それで手前の店の前に停まってください。
運転手： はい、わかりました。
(料金を支払う)

運転手： ありがとうございました。
ザヤー： ありがとうございました。さようなら。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-66

такси	タクシー	ойр	近い
булан	角	эргэх	曲がる
хүрэх	着く、到着する	дараа	次 (に)
болгоомжтой	用心深く	гар	左手
зогсох	停まる	хаанахын	どこに
тэгвэл	そしたら、それでは	төлөх	払う、賠償する
ингээд	このように	наад	手前の
хүргэж өгөх	送ってあげる	суух	座る；住む
тийшээ	そちらへ	оилгох	理解する
Бага тойруу	バガトエロー(ウランバータル市の一地区)		

会話練習に使われる単語 CD1-67

савх	箸	харандаа	鉛筆
халбага	スプーン	зам	道
чигээрээ	まっすぐ (に)	угаах	洗う
хайч	はさみ	факс	ファックス
хайчлах	(はさみで) 切る	явуулах	送信する、送る
онгоц	船、飛行機	утасны дугаар	電話番号
саван	石鹼	Хөвсгөл	ホウズスグル(湖)
юм уу	～か	унтраах	消す
нээх	開ける	ционх	窓
дугуй	自転車	орчуулах	翻訳する

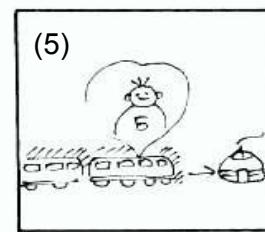
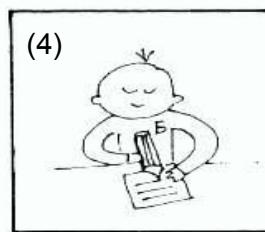
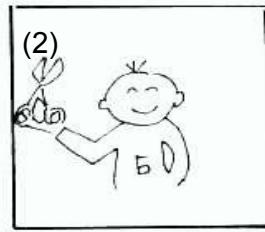
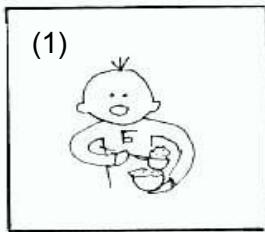
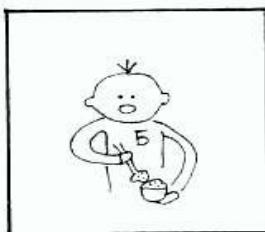
会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD1-68

1

A: Тэр юугаар идэж байна вэ?

B: Савхаар идэж байна.

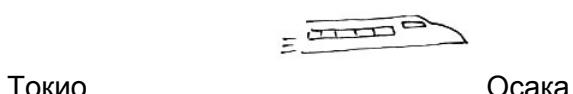

1. Тэр юугаар идэх, халбага
2. Тэр юугаар хайчлах, хайч
3. Тэр юугаар угаах, саван
4. Тэр юугаар бичих, харандаа
5. Тэр юугаар харих, галт тэрг

CD1-69

2

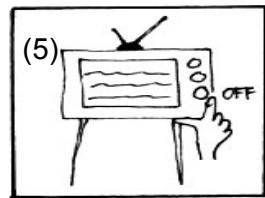
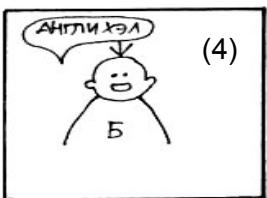
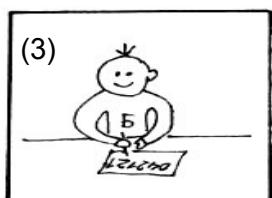
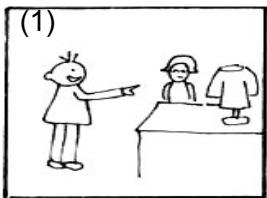
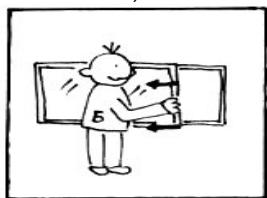
- А: Бат аа, их сургуулиас хороолол руу юугаар явдаг вэ?
 Б: Автобусаар юм уу таксиаар явдаг.

CD1-70

3

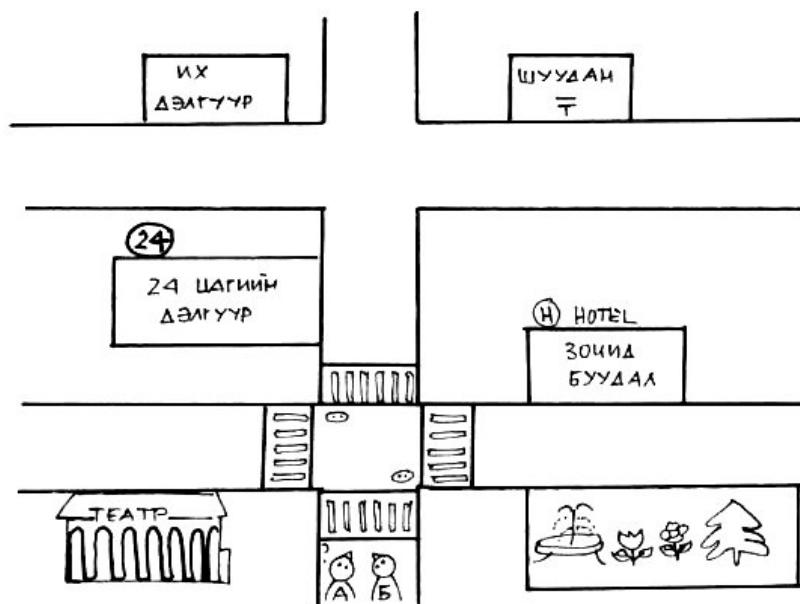
- А: Уучлаарай, та цонхoo жаахан нээнэ үү?
 Б: Өө за, тэгье.

1. Цамц үзүүлэх
2. Факс явуулах
3. миний утасны дугаар бичих
4. Англиар орчуулах
5. Зурагт унтраах

А: Уучлаарай, шуудан хаана байна вэ?

Б: Та чигээрээ яваад хоёр дахь булангаар баруун гар тийш эргэ.

- 1 Их дэлгүүр хаана байна вэ?
- 2 24 цагийн дэлгүүр хаана байна вэ?
- 3 Театр хаана байна вэ?
- 4 Цэцэрлэг хаана байна вэ?

道を教える (ЗАМ ЗААХ)

Явган хүний зам (歩道)、Зам гарах (道を渡る)

Замаар чигээрээ явах (道をまっすぐ行く)

Булангаар баруун гар тийшээ эргэх (角を右手に曲がる)

Гарцаар гарах, зүүн гар тийш эргэх (改札口を出る、左手に曲がる)

Автобусны буудлын хажуугаар баруун тийшээ тойрох (バス停のそば右のほうに曲がる)

Хоёр дахь булангаар баруун эргэх (二番目の角を右に曲がる)

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

1. 造格 -aap⁴ (Үйлдэх тийн ялгал)

モンゴル語の造格は、動作・行為のための手段、道具、材料のほかに、動作・行為が行なわれる場所、時間・空間を表す。日本語の「～で」、「～に」、「～によって」に相当する。-aap⁴は母音調和の規則に従って-aap, -ээр, -оор, -өөр の4種類に変化する。

япон-оор 「日本語で」、モンゴル-оор 「モンゴル語で」、
халбага-аар > халбагаар 「スプーンで」、савх-аар 「箸で」、
морь-оор > мориор 「馬で」、өглөө-гөөр 「朝に」、
хөдөө-гөөр 「田舎に」

*面白いことに、モンゴル語の造格は日本語の「山を歩く」、「町を回る」など「経由格」に対応する表現に似たような使い方がある。

例：Би өнөөдөр хотоор тойрсон。

私は今日市内を周りました。

Аав уулаар явсан。

父は山を歩き回りました。

2. 共同格 -тай³ (Хамтрас тийн ялгал)

モンゴル語の共同格は、ある人物や物がほかの人物や物との共存、共同の意味を表し、日本語の「～と」、「～をもった」、「と一緒に」に対応する。母音調和の規則に従って、-тай, -тэй, той の3種類に変化する。

багш-тай 「先生と」、ах-тай 「兄と」、морь-той 「馬と」、
хүү-тэй 「息子と」、эмч-тэй 「医者と」

例：Би аавтайгаа ирсэн。

私は父と一緒に来ました。

Бат миний ахтай хэрэлдсэн

バトは私の兄と喧嘩しました。

3. 所有接尾辞 -тай³

モンゴル語では、共同格-тай³と同じ形の接尾辞を名詞語幹につけると、その動作主が所有する物、または動作主が持つ特性・属性を表す。

例：Би машинтай.

私には車があります。

Бат гурван хүүтэй.

バトには息子が3人います。

4. 人称の再帰所有語尾 МИНЬ, ЧИНЬ, НЬ

人や物が誰に属するか、あるいは関係するかを示すのに、再帰所有語尾 МИНЬ（一人称）、ЧИНЬ（二人称）、НЬ（三人称）を用いることが多い。

МИНИЙ ах = ах МИНЬ 「私の兄」
ЧИНИЙ НОМ = НОМ ЧИНЬ 「あなたの本」
ТҮҮНИЙ ГЭР = ГЭР НЬ 「彼（彼女）の家」

例 : Ах МИНЬ ИРСЭН.
私の兄が来ました。

ЭЭЖ ЧИНЬ ХАА БАЙНА?
あなたの母さんがどこですか？

ДОРЖИЙН ААВ НЬ ИРЭЭД БАЙНА.
ドルジのお父さんが来ています。

5. 動詞の完了アスペクト -ЧИХ

動詞語幹に-ЧИХをつけて、その動詞が意味する動作・行為を成し遂げるという一種の完了アスペクトを表し、日本語の「～をしてしまう」に相当する。

例 : БИ НОМОО ГЭЭЧИХЛЭЭ.
私は本を無くしてしまいました。

ЧИ ТҮҮНЭС АСУУЧИХ.
あなたが彼に聞いてみなさい。

ТА НАР ХУРДАН ХИЙЧИХ.
あなたたちは早くやってしまいなさい。

ГАДАА ГАРААД МАЛАА НЭГ ХАРЧИХ.
そとに出で、家畜を一度見なさい。

ДҮҮДЭЭ НЭГИЙГ ӨГЧИХ.
弟に一つあげなさい。

練習問題 (ДАСГАЛ)

次の文に空白のところに **-тай³, -тай³ юу, -тай³ вэ, -гүй** を選んで、正しく入れなさい。

А: Та машин_____ юу?

Б: Би нэг японы машин_____.

А: Таны машин ямар өнгө_____?

Б: Миний машин хар ногоон өнгө_____.

А: Та мал_____ юу?

Б: Би хоёр зуун хонь_____.

А: Өө та баян хүн байна.

Б: Харин би ямаа_____. Дараа жил ямаа авна.

А: Чи маргааш ажил_____?

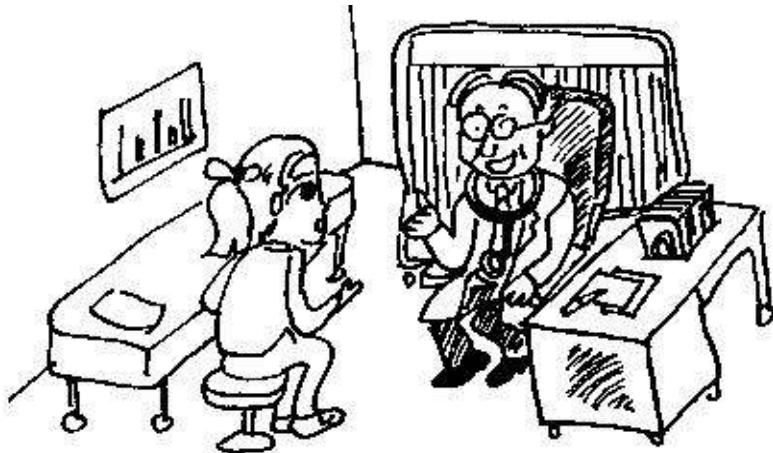
Б: Би маргааш ажил_____, харин хуралтай.

А: Танай өвөөгийнх адuu_____?

Б: Манай өвөөгийнх олон адuu_____.

第七課 病院で

(ЭМНЭЛЭГТ)

- A: Сайн байна уу?
こんにちは。
- B: Сайн, сайн байна уу? Та анх удаа ирж байна уу?
こんにちは。あなたは初診で来ていますか。
- A: Тийм би анх удаа ирж байна.
そうです。私は初診で来ています。
- B: Тэгвэл энэ хуудсыг бөглөнө үү?
それでは、この紙に記入して頂けますか。
- A: Та яасан бэ?
どうなさいましたか。
- B: Миний толгой, хоолой өвдөөд байна.
頭と喉が痛いです。

ЯРИА

CD1-72

1

- Заяа:
Хүлээн авах:
Заяа:
Хүлээн авах:
Заяа:
- Уучлаарай, би эмчид үзүүлмээр байна?
За, та шинэ өвчтөн үү?
Тийм
Танд эрүүл мэндийн даатгалын дэвтэр байна уу?
Энэ байна.

CD1-73

2

- Хүлээн авах:
Заяа:
Хүлээн авах:
Заяа:
Хүлээн авах:
- За та энэ хуудасыг бөглөнө үү?
За.
Та халуурч байна уу?
Тиймээ, жаахан халуурч байна, 38 хүрч байна.
Өө за та тэнд хүлээж байгаарай.

CD1-74

3

- Эмч:
Заяа:
Эмч:
Заяа:
- За та ясан бэ?
Миний толгой хоолой өвдөөд байна.
За би үзье. Та ханиад хүрсэн байна. Би таньд
тариа хийнэ, яагаад гэвэл та халуурч байна.
За.

CD1-75

4

- Эмч:
Заяа:
Эмч:
- Танд би эм бичиж өгье. Та хоёр өдөр амар.
За их баярлалаа.
За биеэ сайн анхаараарай.

会話

CD1-72

1

ザヤー： すみません、私は診察していただきたいです。
受付： はい、あなたは新しい患者さんですか。
ザヤー： そうです。
受付： 健康保険証をお持ちですか。
ザヤー： これです。

CD1-73

2

受付： はい、結構です。この紙に記入して頂けますか。
ザヤー： はい。
受付： 熱がありますか。
ザヤー： はい、少し熱があります。38度です。
受付： ああそうですか、そこでお待ちください。

CD1-74

3

医者： どうなさいましたか。
ザヤー： 頭と喉が痛いです。
医者： 診察しましょう。風邪をひいています。
注射します。熱がありますから。
ザヤー： はい。

CD1-75

4

医者： 薬の処方箋を出しましょう。二日間休んで下さい。
ザヤー： はい、ありがとうございました。
医者： お体に気をつけてください。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-76

хүлээн авах	受付	хоолой	喉
анх удаа	初めて	бөглөх	塞ぐ；記入する
Эрүүл мэндийн даатгалын дэвтэр	健康保険証	өвчтөн	患者
хуудас	紙、ページ	ханиад хүрэх	風邪を引く
амрах	休む、休憩する	тариа	注射、接種；穀物
эмч	医者	хоёр өдөр	二日（間）
яасан бэ？	どうしたのか	эм	薬；雌、女
өвдөх	痛む、病氣する	бие	体
анхаарах	注意する	толгой	頭
хүрэх	着く、到達する	халуурах	熱を出す
яагаад гэвэл	なぜなら		

会話練習に使われる単語 CD1-77

гал	火 ; ライタ	найз охин	ガールフレンド
гэдэс	腹 (部) ; 腸	дараа долоо хоног	来週
шалгалт	試験	амралт	休暇
бөөлжис цутгах	吐き気がする	илтгэл тавих	発表する
шүд	歯	факсны аппарат	ファックス機
халуунтай	熱がある	жүжиг	劇
паарти	パーティー	зугаалах	散歩する
толгой эргэх	めまいがする	ирэх долоо хоног	来週
хурал	会議	илтгэл	講演、報告

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD1-78

1

A: Танд гар утас байна уу?
B: Байна.

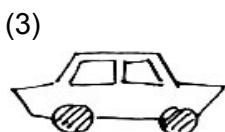
A: Танд гар утас байна уу?
B: Байхгүй.

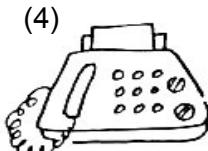
(1)

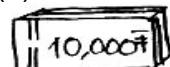
(2)

(3)

(4)

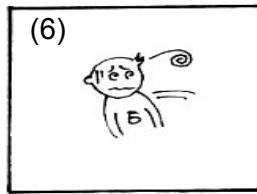
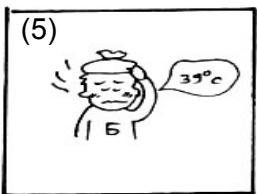
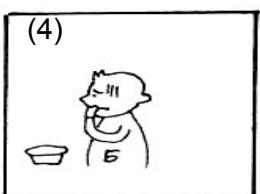
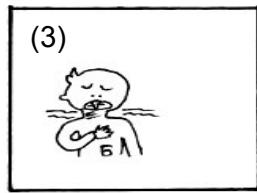
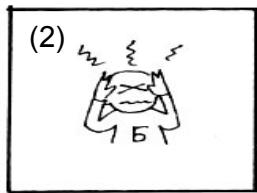
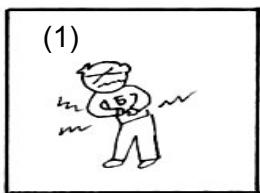
(5)

- 1 дэвтэр
- 2 гал
- 3 машин
- 4 факсны аппарат
- 5 мөнгө

CD1-79

2

- А: Та яасан бэ? Таны юу өвдөж байна вэ?
 Б: Шүд өвдөөд байна.

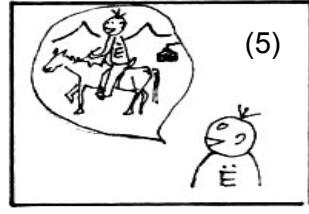
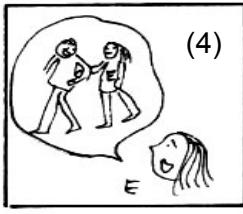
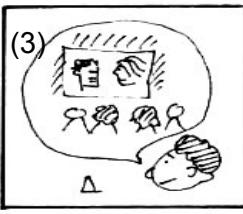
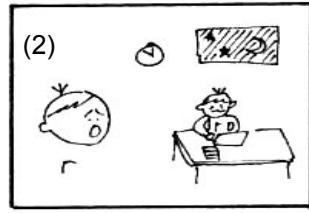
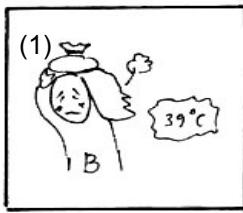
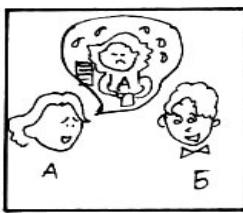

1. гэдэс өвдөх
 2. толгой өвдөх
 3. хоолой өвдөх
 4. бөөлжис цутгах
 5. халуурах
 6. толгой эргэх

CD1-80

3

- А: Өнөө орой паартид явах уу?
 Б: Үгүй, би шалгалттай учир явахгүй.

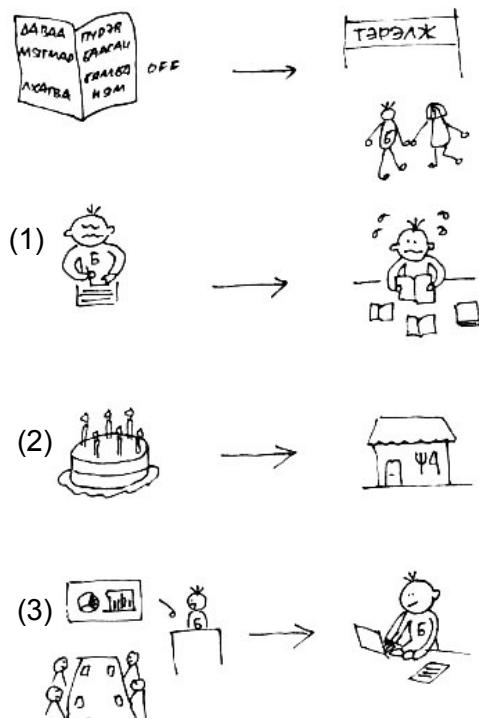

- 1 театрт жүжиг үзэх, халуунтай
 2 гарч шар айраг уух, илтгэл бичих
 3 кино үзэх, хичээлтэй
 4 зугаалах, ажилтай
 5 хөдөө яваад морь унах, завгүй

CD1-81

4

- A: Маргааш чи юу хийх вэ?
Б: Амралтын өдөр учир, Тэрэлж явах санаатай байна.

- 1 Ирэх долоо хоногт шалгалттай учир, номын санд суух.
2 Нэг дэхэд найз охины төрсөн өдөр учир паартид очих.
3 Хоёрдах өдөр хуралтай учир, илтгэл бэлдгэх.

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

1. 願望を表す -маар⁴ байна

動詞語幹に -маар⁴ をつけ、байна と組み合わせて、動作主の願望を表すことがある。日本語の「～したい」に相当する。

例： Би эмчид үзүүлмээр байна.

私は医者に診てもらいたいです。

Би ус уумаар байна.

私は水を飲みたいです。

*否定形は -маар に否定の助詞 гүй⁴ をつけて表す。

例： Би ус уумааргүй байна.

私は水を飲みたくないです。

2. 計画・予定を表す -х санаатай

動詞の不定形の後に санаатай をつけて、「～をする考えがある」、「～するつもりだ」という意味を表す。

例： Би Монгол руу явах санаатай.

私はモンゴルへ行くつもりです。

Тэр Монголоор дуулах санаатай.

彼はモンゴル語で歌うつもりです。

3. 許可を求める -ж/ч болох уу

例： Би гарч болох уу?

私は出てもいいですか。

Би идэж болох уу?

私は食べてもいいですか。

4. 原因・理由を表す учир(aac)

複文において、前文で表される動作・行為が後文で表される動作・行為の原因・理由となることを述べる時に、前文の述語の後ろに「理由、用事」を意味する учир(aac)、または учир をつけて示す。

例： Би ажилтай учир(aac) чадахгүй.

私は仕事があるから、できません。

Бид хичээлтэй учир(aac) ирэхгүй.

私たちは授業があるから、来ません。

5. 可能を表す表現 -ж / -ч

日本語の「～することができる」に対応する可能表現は、動詞語幹に-ж (末尾子音が p, c, т の場合には-ч) をつけ、**чадах** 「できる」と組み合わせて表す。

例： **Би Монгоор жаахан яриж чядна.**

私はモンゴル語を少し話せます。

Дорж усанд сэлэж.

ドルジは泳げます。

* 可能形の否定は **чадах** 「できる」に-гүй をつけて表す。

Би морь унаж чадахгүй.

私は馬に乗ることができません。

Бат загас идэж чадахгүй.

バトは魚を食べられません。

練習問題 (ДАСГАЛ)

1. 次の文の空白のところに-маар⁴ байна, -мааргүй⁴ байна, - маар⁴ байна уу を正しく入れなさい。

1. А: Та унтах_____?
2. Б: Үгүй, би унтах_____.
3. А: Чи цай уух_____, кофе уух_____?
4. Б: Би кофе уух_____, харин цай ууя.
5. А: Та музей үзэх үү?
6. Б: Би музей үзэх дургүй. Үзэх_____.
7. А: Та дэлгүүр хэсэх_____?
8. Б: Тийм, би дэлгүүр хэсэх_____.

2. 次の文の空白のところに-ж, -ч болох уу, -ж, -ч болох вэ, -на⁴ を正しく入れなさい。

1. А: Би зураг авах_____?
2. Б: Та энд зураг авч болохгүй.
3. А: Би үүнээс авах_____?
4. Б: Ав, ав.
5. А: Би танайд хэзээ очих_____?
6. Б: Хэзээ ч очиж болно.

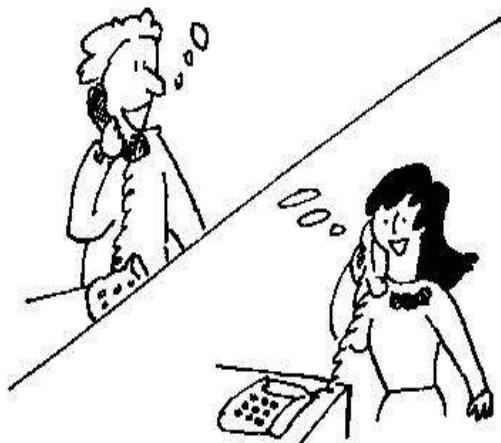
3. 次の文の空白のところに-aap⁴ を正しく入れなさい。

1. Би сургууль руу дугуй_____ явдаг.
2. Би банк руу явган_____ явж болно.
3. Та онгоцны буудал руу такси_____ яваавай.
4. Чи савх_____ идэж чадахгүй бол сэрээ_____ ид.
5. Миний авав хөдөөнөөс морь_____ ирсэн.
6. Үүнийг халуун ус_____ угаа.
7. Би их сургуульд оюутан_____ сурдаг.
8. Хүүхдүүд цонх_____ харж болохгүй.

4. 次の文の空白のところに-aac⁴, -aap⁴ を正しく入れなさい。

1. Та хаана_____ ирсэн бэ?
2. Би Өвөр Монгол_____ ирсэн.
3. Та юу_____ ирсэн бэ?
4. Би онгоц_____ ирсэн.
5. Бид Хөвсгөл рүү юу_____ явах вэ?
6. Хөвсгөл рүү машин_____ явж болно.
7. Би тэр том_____ авья.

第八課 電話で話す (УТСААР ЯРИХ)

- A: байна уу? Такаши гуайн гэр мэн үү?
もしもし、タカシさんのお宅ですか。
- Б: Тийм байна аа.
そうです。
-
- A: Намайг Заяа гэдэг. Нозоми байна уу?
私はザヤーと申します。ノゾミさんいますか。
- Б: За одоохон, хүлээгээрэй.
はい、今すぐ（かわります）。お待ちください。

ЯРИА

CD1-82

1 Хүнийг утсаар асуух

- А: Сайн байна уу? Энэ Такаши гуайн гэр мөн үү?
Б: Тийм байна, мөн байна.
А: Би Ариунаа байнаа, Нозомитой яримаар байна.
А: Аа за одоохон.

CD1-83

2 Хүнтэй утсаар ярих

- А: Сайн байна уу? Энэ Такаши гуайн гэр мөн үү?
Б: Тийм байна, мөн байна.
А: Би Ариунаа байнаа, Нозомитой яримаар байна.
Б: Аа за Нозоми одоохондоо байхгүй байна.
А: Аа за, тийм үү, би дараа ярина аа.
Б: За тэгээрэй.
А: Баяртай.

CD1-84

3 Хүнтэй утсаар ярих

- А: Энэ Танака гуайн гэр мөн үү?
Б: Бишээ, биш байна.
А: Өө, учлаарай.
Б: Зүгээр зүгээр.

CD1-85

4 Ажил дээрээ утсаар ярих

- А: Жапан таун компани байна.
Б: Танака гуйтай ярьж болох уу?
А: За одоохон, утсаа барьж байгаарай.

会話

CD1-82

1 電話で人を尋ねる

A: こんにちは。タカシさんのお宅ですか。
B: はい、そうです。
A: 私はアリョーナーです。ノゾミさんと話したいんですが。
A: はい、今すぐ（かわります）。

CD1-83

2 人と電話で話す

A: こんにちは。タカシさんのお宅ですか。
B: はい、そうです。
A: 私はアリョーナーです。ノゾミさんと話したいんですが。
B: ノゾミさんは、今いません。
A: ああ、そうですか、あとで掛けなおします。
B: そうして下さい。
A: さようなら。

CD1-84

3 人と電話で話す

A: タカシさんのお宅ですか。
B: いいえ、違います。
A: ああ、ごめんなさい。
B: どういたしまして

CD1-85

4 職場で電話で話す

A: ジャパン・タウン社ですが。
B: 田中さんと話しても宜しいですか。
A: はい、ただ今、受話器を持ったままお待ちください。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-86

байна уу?	いますか（もしもし）、ありますか
мөн	はい、そのとおり
гүй	さん、さま
дараа	あとで、次（の）
гэдэг	～という

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

動詞の使役の接尾辞 -үүл², -лга⁴

動詞語幹に -үүл² (短母音または子音で終わる語幹) 、 -лга⁴ (長母音または二重母音で終わる語幹) をつけて、ある人がほかの人には何かをさせることを示す。母音調和の規則に従って、-үүл は-үүл の 2 種類に変化する。

例 : **Би дүүгээр шилжүүлнэ.**
私は弟に移動させます。

Би хүүгээ хөдөө явуулсан.
私は自分の息子を田舎に行かせた。

Аав надаар машин угаалгасан.
お父さんは私に車を洗わせた。

動詞の受身の接尾辞 -гд

動詞語幹に-гд をつけて、ある人がほかの人よりある行為を受けるという意味を表す。

例 : **Миний хүү тэр айлд гологдсон.**
私の息子はあの家族に嫌われた。

Би тэр гоё хүүхэнд татагдсан.
私はあのきれいな女性に惹かれた。

Тэр хулгайч цагдаад баригдсан.
あの泥棒は警察に捕まえられた。

* モンゴル語では受身の接尾辞 -гд がそれほど使われないが、その代わりに使役の接尾辞が受身の意味で使われることが多く見られる。

例 : **Баатар өчигдөр цагдаад торгуулсан.**
バータルは昨日警察に罰金を取られた。

Би ээждээ загнуулаад авлаа.
私はお母さんに叱られた。

Бат моринд өшөнлүүлсэн.
バトは馬に蹴られた。

練習問題 (ДАСГАЛ)

1. 次の会話文をよく読み、電話でのやり取りを覚えなさい。

- A: Байна уу?
Б: Байна аа. Хэн бэ?
A: Аа би Баатар байна. Заяатай ярья.
Б: Заяа ажлаасаа ирээгүй байна.
A: За би дараа ярья. Баяртай.

2. 次の電話でのやり取りを覚えなさい。

- A: Байна уу?
Б: Байна, байна.
A: Та хэн бэ? Бат багш мөн үү?
Б: За би Бат байна. Чи хэн бэ?
A: Би таны оюутан Юки байна.
Б: Өө Юки сайн уу? Сонин сайхан юу байна?
A: Тайван сайхан байна, багш аа. Нэг юм асууя.
Б: Асуу, асуу.

3. 会社へ電話する練習をしなさい。

- A: Говь компанийн жижүүр байна?
Б: Өө би Дорж гэдэг хүн байна. Сүзүки гуайтай ярья.
A: Сүзүки гуай хөдөө явсан. Маргааш ирнэ.
Б: Аа за би маргааш яринаа.
A: Баяртай.

4. 先生の家へ電話する練習をしなさい。

- A: Байна уу? Энэ Тогоо багшийн гэр мөн үү?
Б: Тийм ээ, мөн байна. Би эхнэр нь байна. Тогоо ажлаасаа ирээгүй байна.
A: За би дараа залгана. Баяртай.
Б: Баяртай.

5. 伝言をする際に使う以下の表現を覚えなさい。

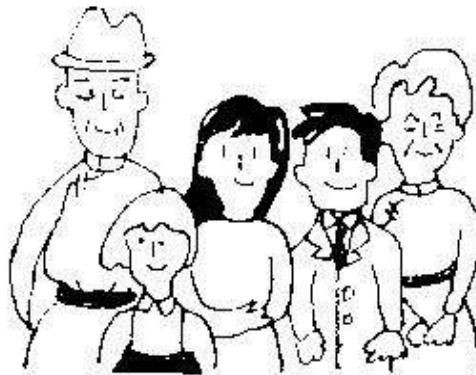
- A: Та юм хэлүүлэх үү? (хэлүүлэх「伝える」)
Б: Үгүй, үгүй. Баярлалаа.
A: За тэгвэл дараа яриарай.
Б: Баярлалаа. Баяртай.

6. 次のような、電話を掛け間違ったときに使う表現を覚えなさい。

- A: Байна уу, Пүрэв үү?
Б: Бишээ. Би Пүрэв биш.
A: Өө учлаарай, би буруу дугаарт залгасан байна.

第九課 家族

(ГЭР БҮЛ)

A: Та хэн хэнтэй амьдардаг вэ?
あなたは誰と暮らしていますか。

B: Би аав, ээж, эхнэр хүүхэдтэйгээ тавуул амьдардаг.
私は父、母、妻、子供と 5 人で暮らしています。

A: Танай гэр хаана байдаг вэ?
あなたの家はどこにありますか。

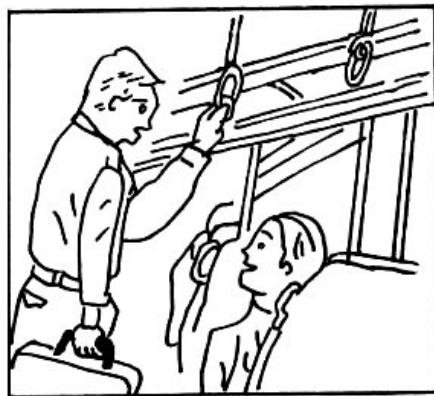
B: Манай гэр хороололд байдаг.
私の家はゲル居住区にあります。

ЯРИА

CD1-87

1

- А: Та хэдэн настай вэ?
Б: Би хорин хоёр настай.
А: Танайх гэртээ хэдүүлээ вэ?
Б: Би эхнэр, хүүхдийн хамт гурвуулаа амьдардаг.

CD1-88

2

- А: Чи ахтай юу?
Б: Би ахтай, харин эгчгүй.
А: Ээж чинь хаана амьдардаг вэ?
Б: Миний ээж хөдөө амьдардаг.

CD1-89

3

- А: Чи өвөө, эмээтэй юу?
Б: Би эмээтэй. Манай өвөө нас барсан.
А: Өө уучлаарай.
Б: Зүгээр зүгээр.

CD1-90

4

- А: Чи найз бүсгүйтэй юу?
Б: Тийм ээ, би найз бүсгүйтэй.
А: Танайх нохойтой юу?
Б: Үгүй харин нэг хөөрхөн туулайтай.

会話

CD1-87

1

- A: あなたは何歳ですか。
B: 私は二十二歳です。
A: ご家族は何人ですか。
B: 私は妻、子供と三人で暮らしています。

CD1-88

2

- A: あなたはお兄さんがいますか。
B: 兄はいますが、姉はいません。
A: お母さんはどこで暮らしていますか。
B: 私の母は田舎で暮らしています。

CD1-89

3

- A: おじいさん、おばあさんがいますか。
B: おばあさんはいます。おじいさんは亡くなりました。
A: ああ、御免なさい。
B: どう致しまして。

CD1-90

4

- A: 彼女はいますか?
B: はい、彼女はいます。
A: あなたの家にイヌはいますか（イヌを飼っていますか）。
B: いいえ、一匹の可愛いウサギがいます。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD1-91

аав	父、お父さん	ээж	母、お母さん,
эхнэр	妻、奥さん	нас	年齢
эмээ	おばあさん	өвөө	おじいさん
найз бүсгүй	彼女	туулай	ウサギ
зав	暇	хүүхэд	子供
эгч	姉	нас барах	亡くなる

会話練習に使われる単語 CD1-92

эмэгтэй	女性	дүү	弟、妹
нөхөр	旦那、夫	олон	多くの

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD1-93

1

- Бат: Та хэн хэнтэй амьдардаг вэ?
Сараа: Би эхнэр, хүүхэд, ээжтэйгээ дөрвүүл амьдардаг.

1 нөхөр, хүүхэд

2 эгч, ах, дүү

3 эмээ, өвөө

4 эхнэр,

CD1-94

2

1 A: Чи завтай юу?

B: Үгүй, _____

2 A: Тэр ном зурагтай юу?

B: Үгүй, _____

3 A: Чи хүүхэдтэй юу?

B: Үгүй, _____

4 A: Чи олон найзтай юу?

B: Үгүй, _____

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

再帰所有接尾辞 -aa⁴ (Ерөнхийлөн хамаатуулах нөхцөл)

名詞語幹、格を表す助詞、後置詞、または一部の副動詞の後につけて、日本語の「自分の～」に相当する表現がある。母音調和の規則に従って、-aa, -oo, -ээ, -өө という 4 種類に変化する。

例：

Та зурагтаа үзээрэй.
あなたは（自分の）テレビを見てください。

Чи морио усал.
あなたは（自分の）馬に水をやりなさい。

Чи өрөөдөө ор.
あなたは今（自分の）部屋に入りなさい。

Та ажлаа сайн хийгээпрэй.
あなたは（自分の）仕事をよくやってください。

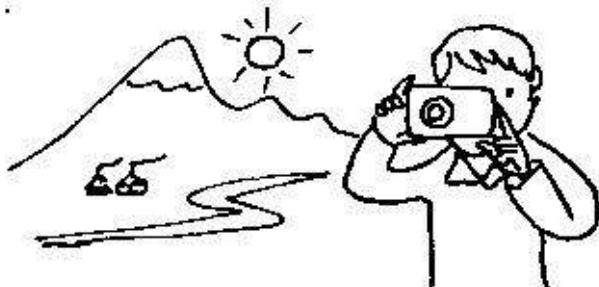
練習問題 (ДАСГАЛ)

次の例文の空白のところに再帰所有接尾辞 **-aa⁴** を正しく入れなさい。

1. Та хэн хэнтэйг_____ хамт суудаг вэ?
2. Би эхнэр, охинтойг_____ хамт гурвуул суудаг.
3. Та надад ном_____ түр зээлээч.
4. Би номоо гэрт_____ орхисон байна.
5. За үүнийг ээжд_____ өгөөрэй.
6. Баярлалаа. Манай ээж үүнд маш дуртай.
7. Чи өнөөдөр ажилд_____ явсан уу?
8. Үгүй, миний толгой өвдөөд би ажилд_____ явсангүй.

第十課 あなたの趣味は何ですか

(ТАНЫ ХОББИ ЮУ ВЭ?)

- A: Таны хобби юу вэ?
あなたの趣味はなんですか。
- B: Би зураг авах дуртай.
私は写真を撮るのが好きです。
- A: Та юуны зураг авах дуртай вэ?
あなたはなんの写真を撮るのが好きですか。
- B: Би сайхан байгалийн зураг авах дуртай.
私は美しい自然の写真を撮るのが好きです。
- A: Та морь унах дуртай юу?
あなたは馬に乗るのが好きですか。
- B: Тиймээ, би морь унах их дуртай.
はい、私は馬に乗るのが大好きです。

ЯРИА

CD2-1

1

Бат: Та юу сонирхдог вэ?
Саран: Би хөгжим тоглох дуртай.
Бат: Ямар хөгжим?
Саран: Морин хуур
Бат: Θө тийм үү, ямар гоё вэ!

CD2-2

2

Бат: Таны хобби юу вэ?
Саран: Би морь унах дуртай.
Бат: Та хаана морь унасан бэ?
Саран: Би Тэрэлжид монгол морь унасан.

CD2-3

3

Бат: Чи юу сонирхдог вэ?
Саран: Би шатар тоглох дуртай. Та шатарт хэр вэ?
Бат: Би шатарт мүү.

CD2-4

4

Батаа: Та юу сонирхдог вэ?
Сараа: Би ан агнах дуртай.
Батаа: Та юу сонирхдог вэ?
Сараа: Би загас барих дуртай.
Батаа: Загас барих бас сайхан шүү.

会話

CD2-1

1

- バト : あなたは何に興味がありますか。
サラン : 私は楽器を弾くのが好きです。
バト : どんな楽器ですか。
サラン : 馬頭琴です。
バト : ああ、そうですか。とてもいいですね。

CD2-2

2

- バト : あなたの趣味は何ですか。
サラン : 私は馬を乗るのが好きです。
バト : あなたはどこで馬に乗りましたか。
サラン : 私はテレルジで馬に乗りました。

CD2-3

3

- バト : あなたは何に興味がありますか。
サラン : 私はモンゴル将棋で遊ぶのが好きですか？あなたはモンゴル
将棋はどれぐらいできますか。
バト : 私はモンゴル将棋が下手です。

CD2-4

4

- バター : あなたは何に興味がありますか。
サラ : 私は狩りをするのが好きです。
バター : あなたは何に興味がありますか。
サラ : 私は釣りをするのが好きです。
バター : 釣りをするのもいいですね。

新しい語句 (ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD2-5

хобби	趣味	байгаль	自然
морин хуур	馬頭琴	тоглох	遊ぶ、弾く
юнны	何の	шатар	モンゴル将棋
ан агнах	狩りをする	хэр	いかが、どのように
гоё	美しい、優雅な		

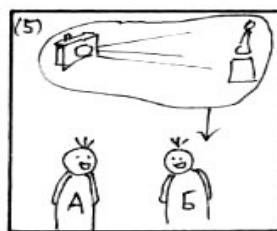
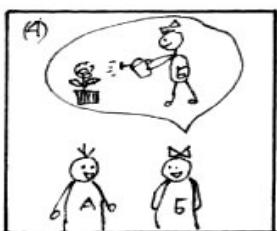
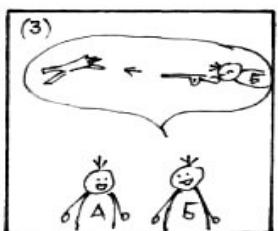
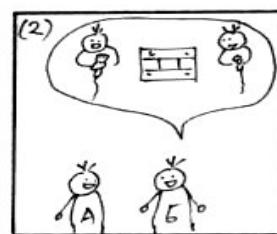
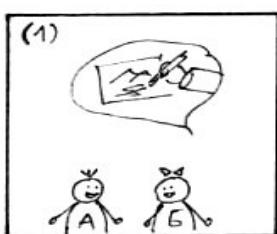
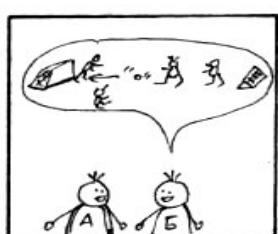
会話練習に使われる単語 CD2-6

жуулчлах	旅行する	хаагуур	どこ (を)
дэлхий	世界	хөлбөмбөг	サッカ-
зурах	描く、スケッチする	цэцэг	花
юм нэхэх	編み物をする	орон	地方、地域；国
дэлгүүр хэсэх	店を歩き回る	тарих	植える、(種を)まく
дуулах	歌う		

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD2-7

Танака: Мори гуай таны хобби юу вэ?
 Мори: Миний хобби хөл бөмбөг тоглох.

1. зураг зурах
2. караокед дуулах
3. ан агнах
4. цэцэг тарих
5. зураг авах

第十一課 モンゴルを旅する

(МОНГОЛ ОРНООР АЯЛАХ)

Монгол орон бол Ази тивд байдаг, унаган байгаль, хангай говь хосолсон сайхан орон. Монгол орон дөрвөн улиралтай. Өвөл хүйтэн, хавар дулаан, зүн халуун, намар сэргүүн. Монголын зуны улиралд олон хүн дуртай. Гадаадын жуулчид зүн их очдог. Та монголд очвол Хөвсгөл нуур, Хоргын галт уулын тогоо, Шаргалзуутын халуун рашаан, Чингисийн төрсөн нутаг Гурван нуур, Дорнодын их тал, Өмнөговийн Ёлын ам, Баян элсийг үзэж болно.

モンゴルはアジア大陸にある、未開の大自然と、山脈や砂漠が入り交ざった美しい国です。モンゴルには四季があります。冬は寒く、春は暖かく、夏は暑く、秋は涼しいです。モンゴルの夏の季節を多くの人が愛します。外国の旅行者が夏たくさんモンゴルを訪れます。もし、あなたがモンゴルに行ったら、ホウズスグル湖、ホルグ火山の火口、シャルガルトの温泉、チンギスの生まれた故郷ゴルバン湖、ドルノテイーン大草原、ウムヌゴビ県のヨリン・アム、バヤン・エレスを見ることができます。

ЯРИА

CD2-8

1

- Амар: Та хэзээ Монголд очих вэ?
Тоёода: Би долоон сард Монголд очно.
Амар: Та ямар төлөвлөгөөтэй байна вэ?
Тоёода: Би морь унах, загас барих санаатай байна. Болох уу?
Амар: Бололгүй яахав, 7 сар жуулчинд хамгийн сайхан сар.
Тоёода: Өө за баярлалаа.

CD2-9

2

- А: Та морь унаж чадах уу?
Б: Би номхон морь унаж чадна.
А: За би танд номхон морь өгье.
Б: За баярлалаа.
А: Та даатгалтай юу?
Б: Би даатгалтай.

CD2-10

3

- А: Би Хар хоринг үзмээр байна.
Б: Бид машинаар явж болно.
А: Хар хорин хүртэл хэдэн км вэ?
Б: Улаанбаатараас Хархорин хүртэл 480 км.
А: Зам сайн уу?
Б: Зам муугүй.

CD2-11

4

- А: Бид нар хөдөө хаана суух вэ?
Б: Бид хөдөө монгол гэрт сууна.
А: Монгол гэр дулаахан уу?
Б: Монгол гэр зун сайхан.
А: Танд майхан байна уу?
Б: Надад майхан ч байгаа. Та майханд суумаар байна уу?
А: Үгүй, үгүй.

会話

CD2-8

1

- アマル：あなたはいつモンゴルに行きますか。
豊田：私は七月にモンゴルに行きます。
アマル：あなたは、どんな計画を立てていますか。
豊田：私は乗馬や釣りをするつもりです。（乗馬や釣りが）できま
すか。
アマル：もちろん出来ます。七月は旅行者にとって最も素晴らしい月
ですよ。
豊田：そうですか、ありがとうございます。

CD2-9

2

- A: あなたは馬に乗れますか。
B: 私はおとなしい馬に乗れます。
A: それでは、あなたにおとなしい馬を用意しましょう。
B: ありがとうございます。
A: あなたは保険に入っていますか。
B: 私は保険に入っています。

CD2-10

3

- A: 私はハルホリンを見たいです。
B: 私たちは車で行けます。
A: ハルホリンまで何キロですか。
B: ウラーンバータルからハルホリンまで 480 キロです。
A: 道は良いですか。
B: 道は悪くないです。

CD2-11

4

- A: 私たちは田舎でどこに泊まりますか。
B: 私たちは田舎でモンゴル・ゲルに泊まります。
A: モンゴル・ゲルは暖かいですか。
B: モンゴル・ゲルは、夏は快適です。
A: テントがありますか。
B: テントもありますよ。テントに泊まりたいですか。
A: いいえ。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD2-12

Ази тив	アジア大陸	унаган байгаль	未開の大自然
говь	砂漠地帯	хослох	ペアになる
улирал	季節	жуулчин	旅行者
Хоргын галт уул	ホルゴ火山	тогоо	鍋；火口
Шаргалзүүт	地名	халуун рашаан	温泉
нутаг	故郷	Дорнод	県名
Өмнөговь	県名	Ёлын ам	地名
Баян элс	地名	дулаан	暖かい
бололгүй яахав	もちろん出来る	хавар	春
зүн	夏	даатгал	保険
майхан	テント	хүртэл	～まで
номхон	おとなしい	Хөвсгөл нуур	フブスグル湖
-ж чадах	～が出来る	Чингис	チンギス

会話練習に使われる単語 CD2-13

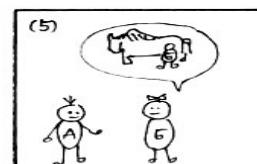
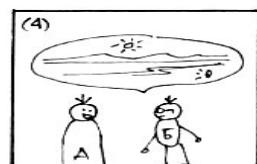
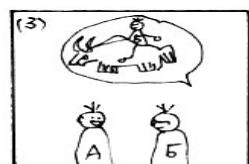
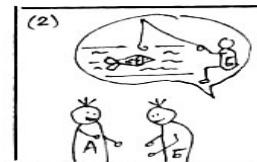
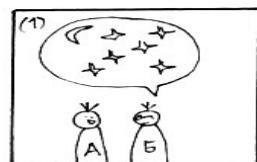
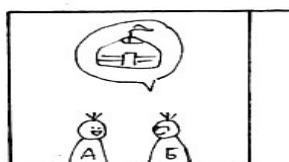
од	星	сарлаг	ヤク
хээр тал	野原、草原	мал саах	乳搾りをする
үлэг гүрвэл	恐竜	уулс	山々
яс	骨	аймаг	アイマグ (県)
Алтайн уулс	アルタイ山脈	Архангайн Хорго	火山名

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD2-14

1

A: Бат гуай, та юу хиймээр байна вэ?
B: Би Монгол гэр үзмээр байна.

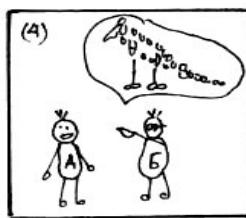
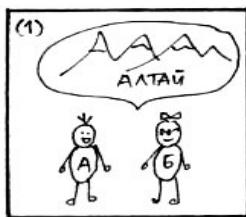
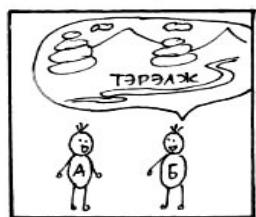

1. од харах
2. загас барих
3. сарлаг унах
4. хээр тал харах
5. мал сааж үзэх

CD2-15

2

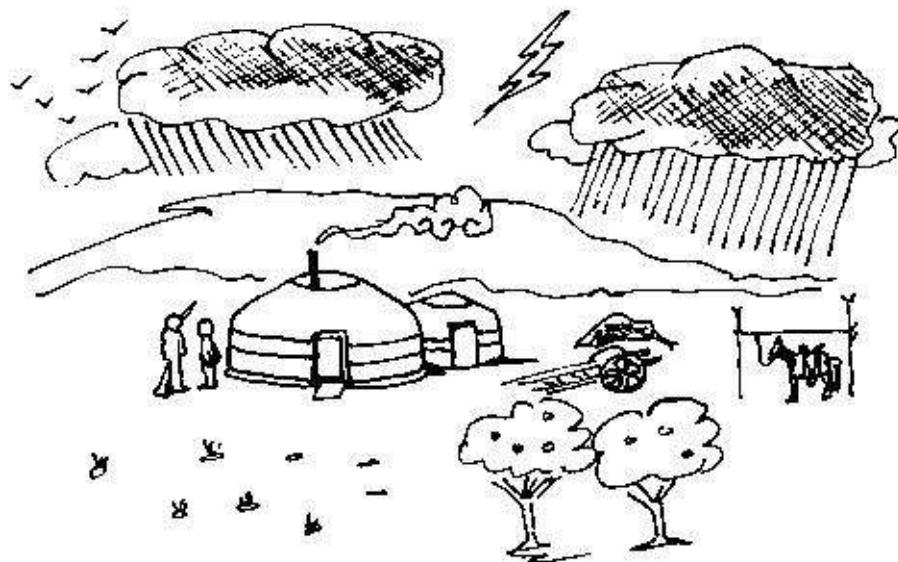
- A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би Тэрэлжийг үзмээр байна.

1. Алтайн уулс
2. Архангайн Хорго
3. Хөвсгэл нүүр
4. үлэг гүрвэлийн яс
5. Баянхонгор аймаг

第十二課 天氣

(ЦАГ АГААР)

A: Өнөөдөр их халуун байна шүү !
今日はとても暑いですね。

B: Харин тийм ээ, их халуун байна.
そうですね。とても暑いですね。

A: Маргааш ямар байх вэ?
明日はどうですか。

B: Маргааш харин бороо орно гэсэн.
明日は雨が降るそうです。

ЯРИА

CD2-16

1

- A: Сайн уу?
Б: Сайн, сайн уу? Маргааш цаг агаар ямар байх вэ?
A: Маргааш 25 градус дулаан байна. Бороогүй, тэнгэр цэлмэг.
Б: Би маргааш хөдөө явна.
A: Аа тийм үү, тэгвэл маргааш сайхан өдөр болно.

CD2-17

2

- A: Гадаа одоо ямар байна вэ?
Б: Гадаа жаахан бүрхэг байна. Бороо орж магадгүй.
A: За тэгвэл шүхрээ авъя.
Б: Шүхрээ авсан нь дээр.

CD2-18

3

- A: Энэ долоо хоногт тэнгэр ямар байх вэ?
Б: Энэ долоо хоногт их халахгүй. Долоо хоногийн сүүлээр жаахан бороотой. Өдөртөө 20-22 хэм дулаан. Шөнөдөө харин сэргүүн.
A: Чи хаанаас мэдсэн бэ?
Б: Би радио сонслоо.

CD2-19

4

- A: Зун Монголд хэр халах вэ?
Б: Тийм ч их халахгүй ээ.
A: Өө тийм үү? Манай Японд 7, 8 дугаар сар их халуун.
Б: Та 7, 8 дугаар сард Монголд жуулчлаарай.

会話

CD2-16

1

- A: こんにちは。
B: こんにちは。明日の天気はどうですか。
A: 明日の気温は 25 度です。雨がなくて晴れです。
B: 私は明日田舎に行きます。
A: ああ、そうですか。明日はいい天気になりますね。

CD2-17

2

- A: 外は今どうですか。
B: 外は少し曇っています。雨が降るかも知れません。
A: それでは傘を持ちましょう。
B: 傘を持った方がいいですね。

CD2-18

3

- A: 今週の天気はどうですか。
B: 今週は暑くならないです。週末には少し雨が降ります。
昼間の気温は 20-22 度で、夜間は涼しいです。
A: あなたはどこから知りましたか。
B: 私はラジオを聴きました。

CD2-19

4

- A: 夏、モンゴルはどれぐらい暑いですか。
B: そんなに暑くないです。
A: ああ、そうですか。日本では 7、8 月はとても暑いです。
B: あなたは 7、8 月にモンゴルに旅行して下さい。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD2-20

цаг агаар	天気、気候	хэм	尺度
үүлтэй	曇り	градус	度
бороотой	雨が降る（ある）	сэрүүн	涼しい
бороогүй	雨が降らない	үдээс хойш	午後
болох	～になる、～である	хүйтэн	寒い
тэнгэр	天、空、天気	магадгүй	～かもしれない
долоо хоног	週間	үүлших	曇る
мэдэх	知る	радио	ラジオ
тийм ч	そんなに	бүрхэг	曇った、雲天の；暗い
халах	熱くなる	сүүлээр	後で、のちに

会話練習に使われる単語 CD2-21

өглөөгүүр	朝の内	үдээс өмнө	午前中
үүлтэй	曇った	үүлэрхэг	曇った、雲天の
цэлмэг	晴天	нартай	晴れの
салхи	風	шуурга	吹雪
салхитай	風がある	жиших	比較する、対比する
сакура	桜	чийгтэй	湿気のある
дэлгэрэх	咲く；広がる	цаг	時計；時、時間
өдөртөө	昼間に	шөнөдөө	夜中に
мэдээ	ニュース	бараг	約、大体

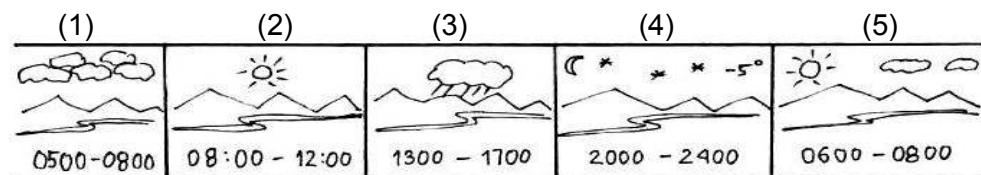
会話練習 1 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ1)

CD2-22

1

Маргааш цаг агаар ямар байх вэ？

- 1 Өглөөгүүр, үүлтэй/үүлэрхэг
- 2 Үдээс өмнө, тэнгэр цэлмэг
- 3 Үдээс хойш, бороо орох
- 4 Шөнөдөө, сэрүүн
- 5 Өглөөгүүр цэлмэг нартай

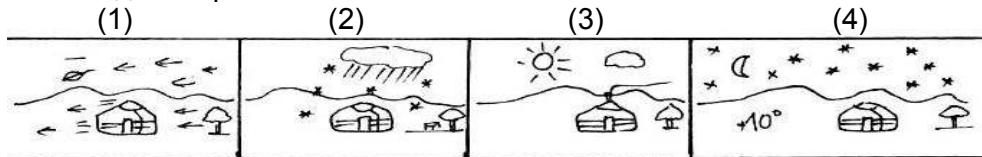

CD2-23

2

Нэгээдэр цаг агаар ямар байх вэ?

- 1 Өглөөгүүр салхитай,
- 2 Өдөртөө цас орох
- 3 Үдээс хойш, цэлмэг,
- 4 Шөнөдөө, сартай

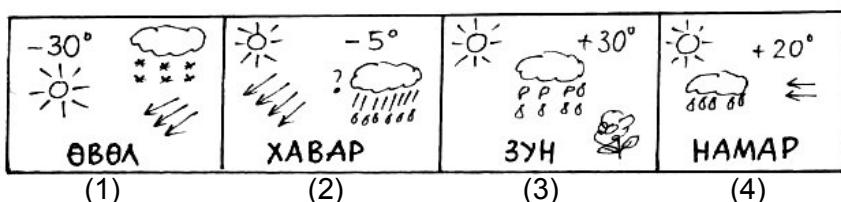

CD2-24

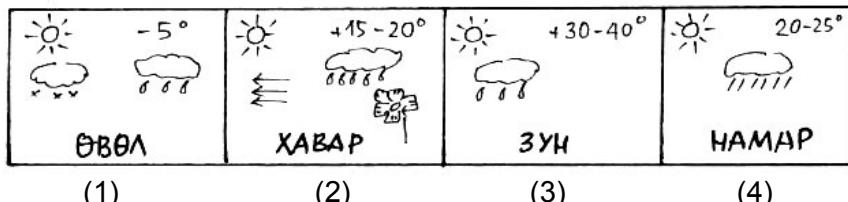
3

Монгол, Японы улиралыг жишин үзэх нь:

МОНГОЛД:

ЯПОНД:

Монголд:

- 1 Өвөл хүйтэн, цас орох
- 2 Зун халуун, бороо орох
- 3 Намар сэргүүн, бороо орох
- 4 Хавар салхи, шуургатай

CD2-25

4

Японд:

Зундаа халуун, чийгтэй
 Өвөлдөө хүйтэн, бага зэрэг цас орох
 Намартаа, нартай цэлмэг
 Хавартаа, сайхан дулаан, сакура дэлгэрэх

CD2-26

5

Японы хавар болон Монголын хаварын аль нь дулаахан бэ?
 Японы хавар Монголын хавараас дулаахан.

1. Монголын зун, Японы зун, халуун
2. Монголын өвөл, Японы өвөл, хүйтэн
3. Монголы, Японы, чийгтэй

会話練習 2 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ 2)

CD2-27

1

- A: Маргааш тэнгэр ямар байх вэ?
 Б: Маргааш үүлшинэ, цасгүй гэнэ.
 А: Чи хаанаас мэдсэн бэ?
 Б: Би зурагтын мэдээ үзлээ.

CD2-28

2

- A: Энэ зун ямар болох вэ?
 Б: Энэ зун их хална.
 А: Хэдэн хэм хүрэх вэ?
 Б: Бараг 40 хэм хүрэх байхаа.
 А: Θө тийм үү,

CD2-29

3

- A: Улаанбаатарт цаг агаар ямар байх вэ?
 Б: Ойрдоо их хүйтэн гэнэ.
 А: Цас орох уу, бороо орох уу?
 Б: Бороо орохгүй, цас орно.
 А: Цас их орвол муу юу?
 Б: Цас их орвол зуд болно. Зуд болбол малд муу.

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

1. 予期・推測を表す -х байх

動詞の不定形 -х の後に「存在（いる、ある）」を意味する **байх** をつけて、その動詞が表す動作・行為が起こることを予期・推測する表現が生まれる。

例：

Өвөл цас орох байх.

冬は雪が降るでしょう。

Энэ өвөл их хүйтрэх байх.

この冬はとても寒くなるでしょう。

Шөнөдөө сэргүүн болох байх.

夜中は涼しくなるでしょう。

2. 仮定副動詞の接尾辞 -вал⁴, -бал⁴

動詞語幹に接尾辞 **-вал⁴** をつけて、その動詞が意味する動作・行為が実現される条件を表す副動詞が形成される。母音調和の規則に従って、-вал⁴ は-вал, -вэл, -вол, -вөл の 4 種類に変化する。もう一つの異形態 **-бал⁴** は動詞語幹が **в, л, м** 終わる場合に接続される。

例：

Бороо орвол гадаа гарахгүй.

雨が降ったら、外に出ません。

Салхилбал хаалгаа хaa.

風が吹いたら、ドアを閉めなさい。

Халуун болбол сэнсээ тавь.

暑くなったら、扇風機を回しなさい。

第十三課 仕事の日 (АЖЛЫН ӨДӨР)

- A: Та өглөө хэдэн цагт босдог вэ?
あなたは朝、何時に起きますか。
- B: Би өглөө бүр 6 цагт босдог.
私は毎朝、6 時に起きます。
- A: Таны хичээл хэдэн цагт эхэлдэг вэ?
授業は何時から始まりますか。
- B: Миний хичээл 9 цагт эхэлдэг.
授業は 9 時から始まります。

ЯРИА

CD2-30

1

- A: Та өглөө хэдэн цагт босдог вэ?
Б: Би өглөө 6 цагт босдог.
A: Амралтын өдөр хэдэн цагт босдог вэ?
Б: Амралтын өдөр 7 цагт босдог.

CD2-31

2

- A: Та босоод юу хийдэг вэ?
Б: Би босоод нүүр гарсаа угааж, усанд орж, цайгаа уудаг.
Тэгээд хувцсаа өмсөөд ажилдаа явдаг.

CD2-32

3

- A: Та ажилдаа юугаар явдаг вэ?
Б: Би ажилдаа галт тэргээр явдаг.
A: Танай ажил хол уу?
Б: Галт тэргээр 30 гучин минут явна.
A: Аа тийм үү, хол биш байна.

CD2-33

4

- A: Та ажил дээрээ юу хийдэг вэ?
Б: Би утсаар ярина, хуралд сууна, захиа бичнэ.
A: Та долоо хоногт хэдэн өдөр ажилладаг вэ?
Б: Би 7 хоногийн 5 өдөр ажилтай. Хагас, бүтэн сайнд амардаг.

CD2-34

5

- A: Та өдөр хэдэн цагт үдийн цайгаа уудаг вэ?
Б: Би өдөр бүр 13 цагт үдийн цайгаа уудаг.
A: Та хаана үдийн цай уудаг вэ?
Б: Би манай ажлын гуанзанд үдийн цай уудаг.

会話

CD2-30

2

- A: あなたは朝何時に起きていますか。
B: 私は朝 6 時に起きています。
A: 休日は何時に起きていますか。
B: 休日は 7 時に起きています。

CD2-31

2

- A: あなたは起きてから何をしていますか。
B: 私は起きてから顔と手を洗い、シャワーを浴びて、お茶を飲んでいます。それから着替えて仕事に行っています。

CD2-32

3

- A: あなたは仕事に何で行つてますか。
B: 私は仕事に汽車で行きます。
A: あなたの職場は遠いですか。
B: 汽車で 30 分かかります。
A: ああ、そうですか。遠くないです。

CD2-33

4

- A: あなたは職場で何をしていますか。
B: 私は電話をかけたり、会議に出席したり、手紙を書いたりします。
A: あなたは一週間に何日間勤務しまっていますか。
B: 私は一週間に五日間勤務します。土日は休みです。

CD2-34

5

- A: あなたは昼食を何時に飲んでいますか。
B: 私は毎日 13 時に昼のお茶を飲んでいます。
A: あなたはどこで昼のお茶を飲んでいますか。
B: 私は勤務先の食堂で昼のお茶を飲んでいます。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD2-35

өглөө	朝	эхэлэх	始まる
босох	起きる、立つ	усанд орох	風呂に入る
амралтын өдөр	休日	тэгээд	そして、それから
гуанз	レストラン、食堂	хувцас	衣服
өглөөний цай	朝のお茶	өмсөх	着る、履く
хурал	会議	дээрээ	～の上に、～では
ҮД	正午	эхлэх	始まる

会話練習に使われる単語 CD2-36

чөлөө	暇 ; 休暇	нэвтрүүлэг	放送
чөлөөт цаг	暇の時間	салхинд гарах	風に当たってくる
сагсан бөмбөг	バスケットボール	өөр	別の、ほかの
яагаад	なぜ、どうして	учраас	～だから、～のため
сонгох	選ぶ	загасчлах	釣りをする
бэйсбол	野球		

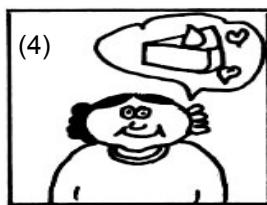
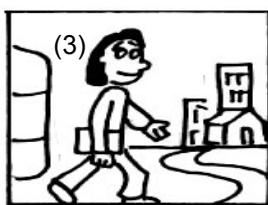
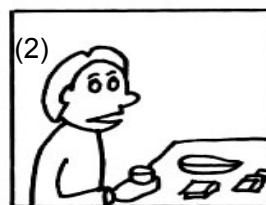
会話練習 1 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD2-37

1

A: Та өглөө хэдэн цагт босдог вэ?

B: Би өглөө 7 цагт босдог.

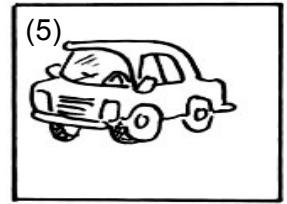
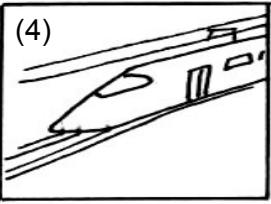
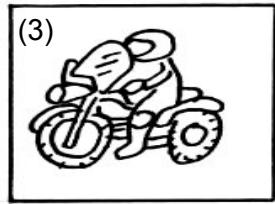
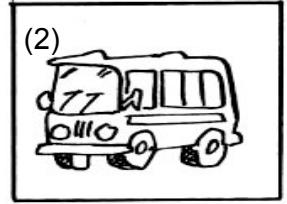
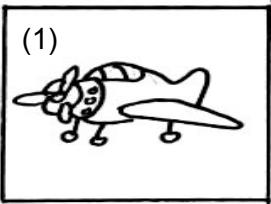
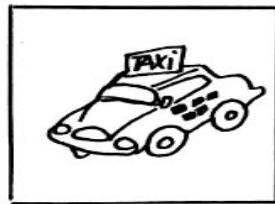

1. Та өглөө хэдэн цагт шүдээ угаах (7:30)
2. Хэдэн цагт өглөөний цайгаа уух (8:00)
3. Хэдэн цагт ажилдаа явах (9:00)
4. Хэдэн цагт үдийн хоол идэх (12:00)
5. Хэдэн цагт хичээл эхлэх (10:00)

CD2-38

2

Та ажилдаа юугаар явдаг вэ?
Би ажилдаа таксигаар явдаг.

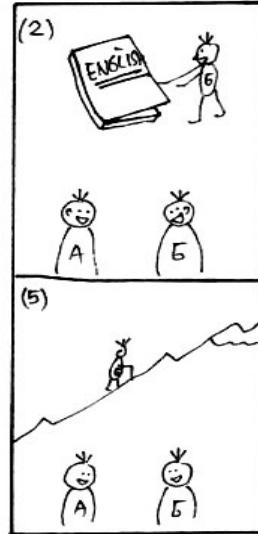
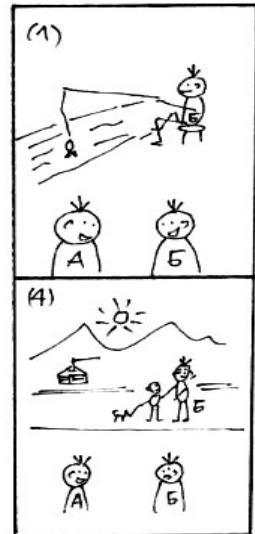
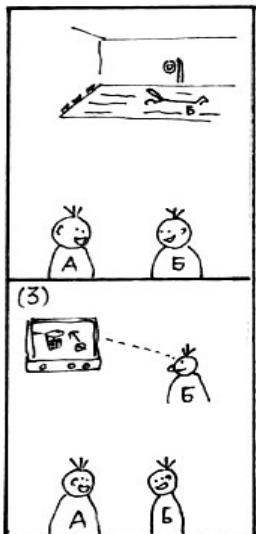
1. Баянхонгор, онгоц 2. сургууль, автобус 3.их дэлгүүр, мотоцикл
4. Дархан, галт тэрг 5.хөдөө, машин

会話練習 2 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ 2)

CD2-39

1

- A: Та бутэн сайнд юу хийдэг вэ?
Б: Би бүтэн сайнд усан бассейнд очиж сэлдэг.

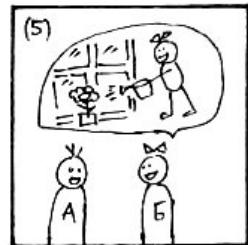
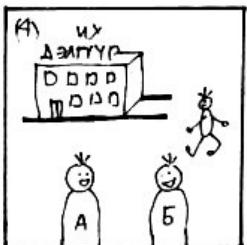
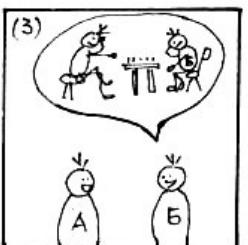
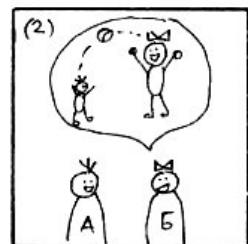
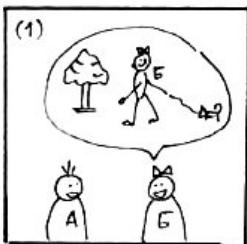
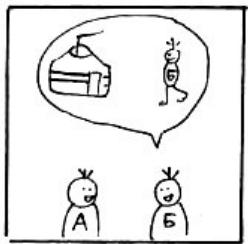

1. Загасчлах 2. Гадаад хэл сурах
3. Спортын нэвтрүүлэг үзэх 4. Салхинд гарах 5. Ууланд авирах

CD2-40

2

- A: Та чөлөөт цагаараа юу хийдэг вэ?
Б: Би чөлөөт цагаараа аав ээжийндээ очидог.

1. Нохойтойгоо зугаалах 2. Хүүхдүүдтэйгээ тоглох
3. Шатар тоглох 4. дэлгүүр хэсэх 5. цэцэг тарих

第十四課 お金の交換 (мөнгө солих)

- A: Би йенээр төгрөг солимоор байна.
私は円をトウグルグに交換したいですが。
- B: Та энд нэрээ бичээд, гарын үсгээ зурна уу?
ここにお名前を書いてから、サインしていただけますか。
- B: Та хэдэн төгрөг авах вэ?
何トウグルグご入り用ですか。
- A: Би 500,000 (таван зуун мянган) төгрөг авъя.
私は50万トウグルグほしいです。

ЯРИА

CD2-41

1

- A: Сайн байна уу?
Б: Ойрхон мөнгө солих газар байна уу?
A: “Ард” кино театрын тэнд олон газар байгаа.
Б: За баярлалаа.

CD2-42

2

- A: Сайн байна уу? Та монгол төгрөг авмаар байна уу? Танд ямар мөнгө байна вэ?
Б: Надад япон мөнгө/японы йен байна. 1 йен хэдэн төгрөг вэ?
A: Нэг йен 11 (арван нэгэн) төгрөг байна.
Б: За би 200,000 (хоёр зуун мянган) төгрөг авъя.
A: За энэ таны мөнгө, сайн тоолоой.

CD2-43

3

- A: Би ВИЗА картнаас 10 мянган йен авмаар байна.
Б: Өө за болно, таны паспорт байна уу?
A: Байна байна, энэ миний паспорт.
Б: Та ямар дэвсгэрт авах вэ?
A: Мянгат байна уу?
Б: Байна, байна. За энэ таны мөнгө.
A: Баярлалаа, баяртай.

CD2-44

4

- A: Би данснаасаа нэг сая төгрөг авъя.
Б: Таны паспорт юмуу үнэмлэх байна уу?
A: Паспорт алга, жолооны үнэмлэх байна.
Б: Жолооны үнэмлэх болно. Та энд гарын үсгээ зураарай.
A: Хаана зурах вэ?
Б: Яг энд. Танд бал байна уу?
A: Байна байна, за май, би гарын үсгээ зурлаа.
Б: Баярлалаа.

会話

CD2-41

1

- A: こんにちは。
B: 近くにお金を両替するところはありますか。
A: 「アルド」 映画館のところにたくさん交換所があります。
B: ありがとうございます。

CD2-42

2

- A: こんにちは。モンゴルのお金がご入り用ですか。
B: どんなお金を持っていますか。
B: 日本円があります。1円は何トウグルグですか。
A: 1円は11トウグルグです。
B: 私は200,000(二百千)トウグルグ両替したいです。
A: はい、これはあなたのお金です。良く数えてください。

CD2-43

3

- A: 私はVISAカードから1万円下ろしたいです。
B: はい、宜しいですが、あなたはパスポートを持っていますか。
A: 持っています。これは私のパスポートです。
B: どんな紙幣がご入り用ですか。
A: 千トウグルグ札がありますか。
B: あります。はい、これはあなたのお金です。
A: ありがとうございます。さようなら。

CD2-44

4

- A: 私の口座から100万トウグルグ下ろしたいですが。
B: パスポートか身分証を持っていますか。
A: パスポートはないですが、運転免許証があります。
B: 運転免許証で結構です。ここにサインして下さい。
A: どこにサインしますか。
B: 丁度ここです。ペンがありますか。
A: あります。はい、これです。サインしました。
B: ありがとうございます。

新しい語句 (ШИНЭ УГ ХЭЛЛЭГ) CD2-45

солих	交換する	гарын үсэг	サイン
солих газар	交換所	жолооны үнэмлэх	運転免許証
тоолох	数える	карт	カード
дэвсгэрт	紙幣	үнэмлэх	証書、証明書
йен	円	данс	帳簿、口座
виза карт	ビザカード	сая	百万

会話練習に使われる単語 CD2-46

татвар	税、手数料	чек	小切手
хувь	パーセント	шилжүүлэх	移動させる、銀行振替
худалдаж авах	買う、購入する	тэг	ゼロ

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD2-47

A: Би арван мянган йенээр төгрөг солимоор байна.

B: Гурван хувийн татвартай.

$$\begin{aligned} 1¥ &= 111¥ \\ \times 1\$ &= 1170¥ \\ 3\% & \\ 10,000¥ &=? \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (1) \quad 5\% \text{ TAX} \\ \text{TRAVELLER'S} \\ \text{CHEQUE} \\ = ? \\ \text{TӨГРӨГ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (2) \quad \text{VISA} \\ \downarrow \\ 500\$ \\ 2\% \text{ TAX} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (3) \quad 10,000¥ \\ = \\ 100,000¥ \\ 1\% \text{ TAX} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (4) \quad \text{ГОЛОМТ БАНК} \\ \$? \downarrow 0.5\% \text{ TAX} \\ \text{TUFJ} \\ \text{in TOKYO} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (5) \quad \text{ГОЛОМТ БАНК} \\ \downarrow \$? \\ 1,000,000\$ \\ \text{NO TAX!!} \end{aligned}$$

1. チェックエアリホル、タバーン ハウスのタバーン
2. カードを購入する、支払い方法
3. バイクの購入料金
4. デビットカードの購入料金
5. クレジットカードの購入料金

文法の説明 (ХЭЛНИЙ ЗҮЙ)

1. 分数 (бутархай тоо)

モンゴル語では、分数は数詞に属格の **ны**、**ний** をつけて表す。

$\frac{1}{2}$ хоёрны нэг $\frac{3}{5}$ тавны гурав

2. 小数 (аравтын бутархай тоо)

少数は基本的に分数に直して表す。

0.7   ававны долоо
0.01   зууны нэг
1.5   нэг ававны тав

第十五課 性格

(ЗАН ЧАНАР)

- A: **Нараагийн япон хэл их сайн юм !**
ナラさんは日本語がとても上手ですね。
- B: **Тийм, түүний япон хэл маш сайн. Тэр надаас сайн ярьдаг.**
そうですね。彼女は日本語がとても上手です。彼女は私より上手に話せます。
- A: **Тэр яагаад япон хэлэнд тийм сайн бэ?**
彼女はどうして日本語がそんなに上手ですか。
- B: **Нараа их сэргэлэн хүн учраас япон хэлдээ сайн байна.**
ナラさんはとても頭がいい人ですから、日本語が上手です。
- A: **Тэр хаана сурсан бэ?**
彼女はどこで勉強しましたか。
- B: **Нараа монголд япон хэл сурсан.**
ナラさんはモンゴルで日本語を勉強しました。

ЯРИА

CD2-48

1

- А: Сайн байна уу?
Б: Сайн, сайн байна уу?
А: Ууганбаатар ямар хүн бэ?
Б: Ууганбаатар их сайн хүн.

CD2-49

2

- А: Би танаас юм асууя. Дулам ямар хүн бэ?
Б: Дулам их ажилсаг хүн.
А: Өө тийм үү? Баярлалаа.
Б: Зүгээр зүгээр.

CD2-50

3

- А: Дорж ямар хүн бэ?
Б: Дорж бол их залхуу хүн.
А: Тэр одоо юу хийж байна?
Б: Тэр орон дээрээ хэвтэж байна.

CD2-51

4

- А: Болд ямар хүн бэ?
Б: Болд их тусч хүн. Тэр дандаа хүнд тусалдаг.
Б: Тийм үү? Болд сайн хүн юмаа.

CD2-52

5

- А: Оюун ямар хүн бэ?
Б: Тэр их сэргэлэн хүн.
А: Тийм үү?
Б: Тийм ээ, тэр сэргэлэн хүн учраас гадаад хэл амархан сурдаг.

会話

CD2-48

1

- A: こんにちは。
B: こんにちは。
A: オーガンバータルさんはどんな人ですか。
B: オーガンバータルさんはとてもいい人です。

CD2-49

2

- A: 私はあなたに聞きたいですが、ドルマさんはどんな人ですか。
B: ドルマはとても勤勉な人です。
A: ああ、そうですか。ありがとうございます。
B: どういたしまして。

CD2-50

3

- A: ドルジはどんな人ですか。
B: ドルジはとても怠け者です。
A: 彼は今何をしていますか。
B: 彼はベットで横になっています。

CD2-51

4

- A: ボルドさんはどんな人ですか。
B: ボルドさんはとても親切な人です。彼はいつも人を助けています。
A: そうですか。ボルドさんはいい人ですね。

CD2-52

5

- A: オヨンさんはどんな人ですか。
B: 彼女はとても頭がいい人です。
A: そうですか。
B: そうですね。彼女は頭がいいから、外国語を簡単に学べます。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD2-53

ажилсаг	勤勉な	сэргэлэн	賢い、聰明な
залхуу	怠惰な、怠け者の	ор	ベッド
хэвтэх	横になる	гадаад хэл	外国語
тусч	親切な	дандаа	いつも
туслах	手伝う、助ける		

会話練習に使われる単語 CD2-54

аймхай	怖がり	худалч	うそつき
хөгжилтэй	楽しい	өглөгч	おうような、気前のよい
шударга	誠実な、素直な	хүчтэй	強い、強力な
харамч	けちな	даруу	謙遜な、おとなしい
ичимхий	恥ずかしがりやの	баяртай	幸せ、楽しい
ур хүрэх	怒る	санаа зовох	心配する
уйдах	さびしく思う；飽きる	залхуу хүрэх	怠ける

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD2-55

1

Зоригоо ямар хүн бэ?

Зоригоо аймхай хүн.

- 1 Ууганбаатар худалч
- 2 Бат хөгжилтэй
- 3 Туул өглөгч
- 4 Долгор шударга

CD2-56

2

Зоригоо чамаас ямар вэ?

Зоригоо надаас сэргэлэг.

- 1 Ууганбаатар харамч
- 2 Балдаэ хүчтэй
- 3 Цэцэг даруу
- 4 Муяа ичимхий

CD2-57

3

Та зүгээр үү?

Би өнөөдөр уур хүрч байна.

- 1 санаа зовох
- 2 уйдах
- 3 залхуу хүрэх

第十六課 ホテルで

(ЗОЧИД БУУДАЛД)

A: Танайд сул өрөө байна уу?
空いている部屋がありますか。

B: Хэдэн хүний өрөө авах вэ?
何人部屋がご入り用ですか。

A: Хоёр хүний өрөө байна уу?
二人部屋はありますか。

B: Хоёр хүний өрөө дууссан байна.
二人部屋はなくなりました。

ЯРИА

CD2-58

1

- A: Хотын төвд ойрхон, хямдхан буудал байна уу?
B: Хотын төвд Залуучууд гэдэг хөөрхөн буудал байгаа.
A: Нэг хүний өрөө ямар үнэтэй вэ?
B: Нэг хүний өрөө хоногийн 40 америк доллар.

CD2-59

2

- A: Танайд нэг хүний өрөө байна уу?
B: Хоёр давхарт нэг байна.
A: Ямар үнэтэй вэ?
B: Та хэд хонох вэ?
A: Долоо хономоор байна.
B: Та нэг хоногт 35 америк доллароор сууж болно.

CD2-60

3

- A: Би энд 7 хоногийн өмнө захиалга өгсөн.
B: Таны паспорт байна уу?
A: Энэ миний паспорт.
B: За таны нэр байна, энэ таны өрөөний түлхүүр.
Таны өрөө 3 давхарт, 306 (гурван зуун зургаа) .
A: Би ачаагаа яах вэ?
B: Одоо манай үйлчлэгч танай өрөөнд хүргээд өгнө.
A: За баярлалаа.

CD2-61

4

- A: За би маргааш өглөө эрт явна. Та намайг 6 цагт сээрээгээрэй.
B: За би сэруулэг тавинаа.
A: Тооцоогоо хэзээ хийх вэ?
B: Та одоо ч хийж болно.
A: Яаж хийх вэ?
B: Бэлнээр, эсвэл кредит картаар хийж болноо.
A: Өө за картаар хийе.

会話

CD2-58

1

- A: 町の中心部に近くで、安いホテルはありますか。
B: 町の中心部にザローチョードというかわいいホテルがあります。
A: 一人部屋はいくらですか。
B: 一人部屋は一泊 40 U.S. ドルです。

CD2-59

2

- A: あなたのところに一人部屋ありますか。
B: 二階に一つあります。
A: いくらですか？
B: 何泊しますか。
A: 7泊したいんですが。
B: 一泊 35 ドルで泊まれます。

CD2-60

3

- A: 私はこのホテルに 7 日間前に予約をしました。
B: パスポートをお持ちですか。
A: これは私のパスポートです。
B: はい、お名前はあります。これは部屋の鍵です。あなたの部屋は 3 階の 306 号室です。
A: 荷物をどうすればいいですか。
B: 今、うちのポーターがお部屋まで持っていきます。
A: ありがとうございます。

CD2-61

4

- A: 私は明日の朝早く出ます。あなたは私を 6 時に起こしてください。
B: はい、私は目覚まし時計を設定します。
A: お金をいつ払えばいいですか。
B: あなたは今払ってもいいです。
A: どんな方法でいいですか？
B: 現金で、或いはクレジットカードで払ってもいいです。
A: そしたら、クレジットカードで払います。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD2-62

ХЯМДХАН	安い	ЭРТ	早い
ХОНОХ	泊まる	ХОНГОГИЙН	一泊 (の)
СЭРҮҮЛЭГ	目覚まし時計	КРЕДИТ КАРТ	クレジットカード
ТАВИХ	置く、放す；設定する		

会話練習に使われる単語 CD2-63

халуун ус	湯	гэрэл	光
массаж	マッサージ	үйлчилгээ	サービス、奉仕
түрээслэх	貸借する	хадгалах	保管する
асаах	点火する	гацах	引っ掛かる；停滞する
ариун цэврийн цаас	トイレットペーパー	дуусах	終わる；無くなる
агааржуулагч	エアコン	тохиолдох	遭遇する
эвдрэх	壊れる	хулгай	窃盗
мартах	忘れる	алдах	失う、なくす
дотор	中、以内	хаях	無くす；捨てる
орхих	見捨てる、置き去りにする		

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD2-64

1

- A: Танай буудалд массажны үйлчилгээтэй ю?
B: Манайх массажны үйлчилгээтэй.

- 1 хувцас угаах
- 2 машин түрээслэх
- 3 мөнгө солих

CD2-65

2

- A: Манай өрөөний гэрэл асахгүй байна.
B: За одоохон үзэж өгье.

- 1 Түлхүүр гацах
- 2 Халуун ус гарах
- 3 Паарнаас ус гоожих
- 4 Ариун цэврийн цаас дуусах
- 5 Агааржуулагч ажиллах

CD2-66

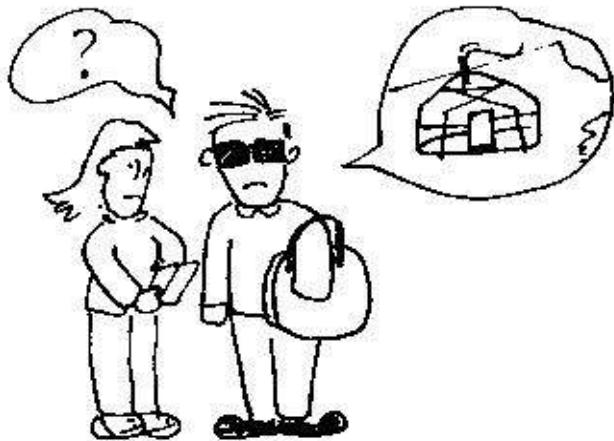
3

Танд тохиолдож болох зүйлийг монголоор хэрхэн хэлэх вэ?

Би мөнгөө хулгайд алдчихлаа.
Би түлхүүрээ дотор марчихлаа.
Би зурагтаа асаагаад орхичихлоо.
Би паспортоо хаячихлаа.

第十七課 モンゴル人の家を訪問する

(МОНГОЛ АЙЛД ЗОЧЛОХ)

- A: Та одоо өөр юу үзмээр байна вэ?
あなたは今、ほかに何をみたいですか。
- B: Би малчин айл үзэж болох уу?
私は牧民の家に行ってもいいですか。
- A: Болно, болно. Миний танил малчин айлд очьё.
いいですよ。私の知り合いの牧民の家に行きましょう。
- B: Хогоос хол уу?
町から遠いですか。
- A: Ойрхон ойрхон. Машинаар нэг цаг л явна.
近いです。車で一時間で行けます。

ЯРИА

CD2-67

1

- A: Би Монгол малчин айлд очиж үзмээр байна?
Б: Өө болно, болно. Хэзээ ч болно.
A: Асуух хэрэггүй юу?
Б: Хэрэггүй, монгол ёсоор шууд очиж болно.

CD2-68

2

- A: Сайн байна уу? Сайхан зусаж байна уу?
Б: Сайн, сайн байна уу? Сайн явж байна уу?
A: Сайхан. Мал сүрэг тарган уу?
Б: Тарган сайхан. Их юм үзэж байна уу?
A: Өө их юм үзэж байна.

CD2-69

3

- A: Та хаанаас ирсэн бэ?
Б: Би Японы Ёкохама хотоос ирсэн. Би сэтгүүлч хүн байна.
Таны насыг асууж болох уу?
A: Би одоо 60 гарч байна.
Б: Та залуу харагдаж байна шүү.
A: Өө баярлалаа.

CD2-70

4

- A: Таны зургийг авч болох уу?
Б: Бололгүй яахав. Шууд гарах уу?
A: Үгүй үгүй, дараа нь тан руу явуулна аа.
Б: За тэгээрэй.

CD2-71

5

- A: За их баярлалаа. Сайхан байлаа. Их юм мэдлээ.
Б: Зүгээр зүгээр. Юмаа мартаагүй биз дээ?
A: Мартаагүй, та нарын зургийг ямар хаягаар явуулах вэ?
Б: Энэ орчуулагч залуу руу явуулчихаарай.
A: За тэгье, баярлалаа, баяртай.
Б: За замдаа сайн яваарай.
A: За та нар сайн сууж байгаарай. Баяртай.

会話

CD2-67

1

- A: 私はモンゴル牧民の家に行って見たいです。
B: はい、いいですよ。いつでもできます。
A: 先に聞く必要がありますか？
B: 必要ありません。モンゴル式に直接行けばいいです。

CD2-68

2

- A: こんにちは！いい夏をお過ごしですか。
B: こんにちは。元気でお過ごしですか。
A: 元気です。家畜は肥えてますか。
B: はい、肥えてますよ。色々見物されてますか。
A: はい、色々見物しております。

CD2-69

3

- A: あなたはどこからいらっしゃいましたか。
B: 私は日本の横浜市から来ました。私は雑誌記者です。
あなたの年齢を訊いてもいいですか。
A: 私は今 60 を過ぎています。
B: あなたは若く見えますね。
A: ありがとうございます。

CD2-70

4

- A: あなたの写真を撮っていいですか。
B: もちろんいいですよ。写真はすぐ出でますか。
A: いいえ、今度あなたのほうに送ります。
B: はい、そうしてください。

CD2-71

5

- A: はい、本当にありがとうございました。とてもよかったです。
色々見ることができました。
B: どういたしまして。忘れ物をしてないでしょうね。
A: していません。写真をどこの住所に送ればいいですか。
B: この通訳の人に送ってください。
A: はいそうします。ありがとうございます。さようなら。
B: 気をつけて帰ってください。
A: それでは、あなたたちもお元気でお過ごしください。さようなら。

新しい語句 (ШИНЭ ҮГ ХЭЛЛЭГ) CD2-72

зочлох	もてなす	хэрэггүй	必要な、いらない
хэзээ ч	いつでも	ёс	道理、秩序、礼儀
шүүд	まっすぐ(に)、直接	мал сүрэг	家畜(の群れ)
хаяг	住所	биз	～だろう
тарган	太った、脂の多い	хоормог	ヨーグルドの一種
юм үзэх	見物する	харагдах	見える

会話練習に使われる単語 CD2-73

үнээ	メス牛	хонь гаргах	羊を殺す
тарвага	草原マーモット	морь харах	トイレに行く
тэмээ	ラクダ		

会話練習 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛ)

CD2-74

1

А: Та хэдэн хүүхэдтэй вэ?

Б: Манайх гурван хүүхэдтэй.

1 малтай,	олон
2 машинтай	2
3 ямаатай	1000
4 хоньтой	500

CD2-75

2

A: Та сүүтэй цайууж үзэх үү?

Б: За би сүүтэй цай ууж үзье.

- 1 монгол архи уух
  - 2 айраг уух
  - 3 тарваганы мах идэх
  - 4 гурилттай шөл

会話練習の回答 (ЯРИАНЫ ДАСГАЛЫН ХАРИУ)

第一課 自己紹介

ӨӨРИЙГӨӨ ТАНИЛЦУУЛАХ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD1-15

1

Мөнхөө: Дорж орчуулагч уу?
Заяа: Тиймээ, орчуулагч.

- 1 Жон банкны ажилтан уу?
Тиймээ, банкны ажилтан.
- 2 Сувд сувилагч уу?
Тиймээ, Сувд сувилагч.
- 3 Равдан худалдагч уу?
Тиймээ, Равдан худалдагч.
- 4 Янсан цагдаа юу?
Тиймээ, Янсан цагдаа.
- 5 Оюун багш уу?
Тиймээ, Оюун багш.
- 6 Дорж малчин уу?
Тиймээ, Дорж малчин.

CD1-16

2

Жон: Баасан оюутан уу?
Дулам: Үгүй, тэр оюутан биш, малчин.

- 1 Ням замын цагдаа юу?
Үгүй, тэр замын цагдаа биш, банкны ажилтан.
- 2 Кери худалдагч уу?
Үгүй, Кери худалдагч биш, сувилагч.
- 3 Равдан банкны ажилтан уу?
Үгүй, тэр банкны ажилтан биш, худалдагч.
- 4 Отгон хуульч уу?
Үгүй, тэр хуульч биш, замын цагдаа.
- 5 Долгор сувилагч уу?
Үгүй, тэр сувилагч биш, багш.
6. Баатар багш уу?
Үгүй, тэр багш биш, малчин.

CD1-17

3

- Мөнхөө: Жон хаанаас ирсэн бэ?
Долгор: Жон Англиас ирсэн.
1 Вин хаанаас ирсэн бэ?
Вин Англиас ирсэн.
2 Дорж хаанаас ирсэн бэ?
Дорж Монголоос ирсэн.
3 Ри хаанаас ирсэн бэ?
Ри Италиас ирсэн.
4 Ким хаанаас ирсэн бэ?
Ким Өмнөд Солонгосоос ирсэн.
5 Жан хаанаас ирсэн бэ?
Жан Хятадаас ирсэн.
6 Саша хаанаас ирсэн бэ?
Саша Оросоос ирсэн.
7 Кондо хаанаас ирсэн бэ?
Кондо Японоос ирсэн.
8 Легран хаанаас ирсэн бэ?
Легран Францаас ирсэн.

CD1-18

4

- Мөнхөө: Уучлаарай, Та Франц хүн үү?
Мишээл: Тиймээ, би Парисаас ирсэн.

- 1 Уучлаарай, та Хятад хүн үү?
Тиймээ, би Бээжингээс ирсэн.
2 Та Япон хүн үү?
Тиймээ, би Токиогоос ирсэн.
3 Та Орос хүн үү?
Тиймээ, би Москвагаас ирсэн.
4 Та Америк хүн үү?
Тиймээ, би Вашингтоноос ирсэн.
5 Та Өмнөд Солонгос хүн үү?
Тиймээ, би Сөүлээс ирсэн.
6 Та Англи хүн үү?
Тиймээ, би Лондоноос ирсэн.

第二課 これはいくらですか ЭНЭ ЯМАР ҮНЭТЭЙ ВЭ?

ХАРИЛЦАН ЯРИА

CD1-25

1

- A: Батаа, энэ юу вэ?
B: Энэ бол зургийн аппарат.
A: Батаа энэ юу вэ?
B: Энэ бол толь бичиг.
A: Батаа энэ юу вэ?
B: Энэ бол цамц.
A: Батаа энэ юу вэ?
B: Энэ бол монгол гэр.
A: Батаа энэ юу вэ?
B: Энэ бол монгол гутал.
A: Батаа, энэ юу вэ?
B: Энэ бол Монголын газрын зураг.

CD1-26

2

- A: Футболк авъя.
B: Аа за, май.
A: Ямар үнэтэй вэ?
B: 5000 төгрөг.

- 1 A: Би монгол хэлний сурах бичиг авъя.
B: Аа за, май.
A: Ямар үнэтэй вэ?
B: 10000 (арван мянган) төгрөг
- 2 A: Би монгол гутал авъя.
B: Аа за, май..
A: Ямар үнэтэй вэ?
B: 60,000 (жаран мянган) төгрөг
- 3 A: Би гар утас авъя.
B: Аа за, май.
A: Ямар үнэтэй вэ?
B: 12000 (арван хоёр мянган) төгрөг
- 4 A: Би малгай авъя.
B: Аа за, май.
A: Ямар үнэтэй вэ?
B: 7000 (долоон мянган) төгрөг.

- 5 А: Би монгол давуу дээл авъя.
Б: Аа за, май.
А: Ямар үнэтэй вэ?
Б: 45,000 төгрөг.

CD1-27

3

- Мандах: Би дэвтэр авъя.
Худалдагч: Хэдэн авах вэ?
Мандах: Хоёр дэвтэр авъя.

- 1 А: Би цамц авъя.
Б: Хэдэн цамц авах вэ?
А: Гурван цамц авъя.
- 2 А: Би бялуу авъя.
Б: Хэдэн бялуу авах вэ?
А: Дөрвөн бялуу авъя.
- 3 А: Би шар айраг авъя.
Б: Хэдэн шар айраг авах вэ?
А: Таван шар айраг авъя.
- 4 А: Би алым авъя.
Б: Хэдэн алым авах вэ?
А: Зургаан алым авъя.
- 5 А: Би аяга авъя.
Б: Хэдэн аяга авах вэ?
А: Арван аяга авъя.

CD1-28

4

- А: Халуун байна аа!
Б: Үгүй, хүйтэн байна.

- 1 А: Таны гэр том уу?
Б: Манай гэр жижиг.
- 2 А: Таны ачаа хөнгөн үү?
Б: Миний ачаа хүнд.
- 3 А: Таны үс урт уу?
Б: Миний үс богино.
- 4 А: Танай гэр хол уу?
Б: Манай гэр ойрхон.

- 5 А: Хөгжим сул байна уу?
Б: Хөгжим чанга байна.

CD1-29

5

- А: Тэр шалгалт хэцүү байсан юу?
Б: Тиймээ, их хэцүү байсан.

- 1 гэр, муу
2 цай, халуун
3 шинэ, компьютер
4 цаг, үнэтэй
5 байшин, өндөр

第三課 質問する АСУУЛТ АСУУХ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD1-36

1

- А: Сайхан гэр байна. Тэр хэний гэр вэ?
Б: Тэр бол Ууганбаатарын гэр.

- 1 А: Том зурагт хаана байна вэ?
Б: Том зурагт гэрийн хойморт байна.
- 2 А: Хоёр хундага хаана байна вэ?
Б: Хоёр хундага ширээн дээр байна.
- 3 А: Хөөрхөн нохой хаана байна вэ?
Б: Хөөрхөн нохой гэрийн гадаа байна.
- 4 А: Гоё цүнх хаана байна вэ?
Б: Гоё цүнх гэрийн хаяанд байна.
- 5 А: Сайн машин хаана байна вэ?
Б: Сайн машин гэрийн урд байна.

CD1-37

2

- А: Уучлаарай, бие засах газар хаана байна вэ?
Б: Бие засах газар тэнд байна.

- 1 A: Цагдаагийн газар хаана байна вэ?
Б: Цагдаагийн газар тэр байна.
- 2 A: Интернет кафе хаана байна вэ?
Б: Интернет кафе энэ байна.
- 3 A: Хурлын танхим хаана байна вэ?
Б: Хурлын танхим энд байна.
- 4 A: Таксини зогсоол хаана байна вэ?
Б: Таксини зогсоол тэнд байна.
- 5 A: Цайны газар хаана байна вэ?
Б: Цайны газар энд байна.

CD1-38

3

- A: Машин хаана байна вэ?
Б: Машин байшингийн урд байна.
- 1 A: Дугуй хаана байна вэ?
Б: Дугуй модны ард байна.
  - 2 A: Банк хаана байна вэ?
Б: Банк манай гэрийн хажууд байна.
  - 3 A: Эмнэлэг хаана байна вэ?
Б: Эмнэлэг голын цаана байна.
  - 4 A: Их дэлгүүр хаана байна вэ?
Б: Их дэлгүүр шуудангийн хажууд байна.
  - 5 A: Зочид буудал хаана байна вэ?
Б: Зочид буудал рестораны дэргэд байна.

CD1-39

4

- A: Уучлаарай, төв шуудан хаана байна вэ?
Б: Төв шуудан Хөрөнгийн биржийн урд байна.
- 1 A: Сүхбаатарын талбай хаана байна вэ?
Б: Сүхбаатарын талбай Улаанбаатарын төвд байна.
  - 2 A: Сүхбаатарын хөшөө хаана байна вэ?
Б: Сүхбаатарын хөшөө талбайн голд байна.

- 3 A: Төрийн ордон хаана байна вэ?
Б: Төрийн ордон Сүхбаатарын талбайн хойно байна.
- 4 A: Их сургууль хаана байна вэ?
Б: Их сургууль төрийн ордны зүүн талд байна.
- 5 A: Соёлын төв өргөө хаана байна вэ?
Б: Соёлын төв өргөө дуурийн театрин хажууд байна.
- 6 A: Дуурийн театр хаана байна вэ?
Б: Дуурийн театр Сүхбаатарын талбайн зүүн урд талд байна.
- 7 A: Төв шуудан хаана байна вэ?
Б: Төв шуудан Хөрөнгийн биржийн хажууд байна.
- 8 A: Хөрөнгийн бирж хаана байна вэ?
Б: Хөрөнгийн бирж Голомт банкны дэргэд байна.
- 9 A: Голомт банк хаана байна вэ?
Б: Голомт банк, Хөрөнгийн биржийн хажууд байна.
- 10 A: Хотын захиргаа хаана байна вэ?
Б: Хотын захиргаа Сүхбаатарын талбайн баруун талд байна.

CD1-40

5

- A: Бат аа, чи хаашаа явж байна вэ?
Б: Би хороолол руу явж байна.
- 1 A: Бат аа, чи хаашаа явж байна вэ?
Б: Би ресторан руу явж байна.
- 2 A: Бат аа, чи хаашаа явж байна вэ?
Б: Би эмнэлэг рүү явж байна.
- 3 A: Бат аа, чи хаашаа явж байна вэ?
Б: Би цэцэрлэг рүү явж байна.
- 4 A: Бат аа, чи хаашаа явж байна вэ?
Б: Би банк руу явж байна.
- 5 A: Бат аа, чи хаашаа явж байна вэ?
Б: Би хөдөө (рүү) явж байна.
- 6 A: Бат аа, чи хаашаа явж байна вэ?
Б: Би шуудан руу явж байна.

第四課 誘う

УРИХ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD1-47

1

- A: Батаа, чи өнөө орой юу хийх вэ?
Б: Би өнөө орой зурагт үзнэ.

- 1 A: Батаа, чи өнөө орой юу хийх вэ?
Б: Би өнөө орой ном уншина.

- 2 A: Батаа, чи өнөө орой юу хийх вэ?
Б: Би өнөө орой хөгжим сонсоно.

- 3 A: Батаа, чи өнөө орой юу хийх вэ?
Б: Би шалгалтанд бэлтгэнэ.

- 4 A: Батаа, чи өнөө орой юу хийх вэ?
Б: Би өнөө орой захияа бичнэ.

- 5 A: Батаа, чи өнөө орой юу хийх вэ?
Б: Би өнөө орой интернет кафед очино.

CD1-48

2

- A: Бат аа, өнөө орой хамт кино үзэх үү?
Б: Өө тэгье, үзье.

- A: Бат аа, өнөө орой хамт кино үзэх үү?
Б: Уучлаарай, би завгуй байна.

- 1 A: Батаа, өнөө орой караоке орох уу?
Б: Өө, тэгье, орьё.

- 2 A: Батаа, өнөө орой хамт теннис тоглох уу?
Б: Өө тэгье, тогльё.

- 3 A: Батаа, өнөө орой хамт шар айраг уух уу?
Б: Уучлаарай, би завгуй байна.

- 4 A: Бат аа, өнөө орой хамт кино үзэх үү?
Б: Уучлаарай, би завгуй байна.

- 5 A: Батаа, өнөө орой хамт хөгжим сонсох уу?
Б: Уучлаарай, би завгуй байна.

CD1-49

3

- A: Тэр юу хийж байна вэ?
 Б: Тэр өрөөндөө хөгжим сонсож байна.
- 1 A: Тэр юу хийж байна вэ?
 Б: Тэр буузны кафед бууз идэж байна.
- 2 A: Тэр юу хийж байна вэ?
 Б: Тэр гэртээ ном уншиж байна.
- 3 A: Тэр юу хийж байна вэ?
 Б: Тэр дэлгүүрт цамц авч байна.
- 4 A: Тэр юу хийж байна вэ?
 Б: Тэр бааранд шар айраг ууж байна.
- 5 A: Тэр юу хийж байна вэ?
 Б: Тэр банкинд мөнгө сольж байна.

CD1-50

4

- A: Бат аа, хамт цай уух уу?
 Б: Тэгье хаана уух вэ?
 А: Хаан кафед орьё.
- 1 A: Бат аа, хамт кино үзэх үү?
 Б: Тэгье, хаана үзэх вэ?
 А: Тэнгис кино театрт үзье.
- 2 A: Бат аа, хамт ном унших уу?
 Б: Тэгье, хаана унших вэ?
 А: Төв номын санд уншья.
- 3 A: Бат аа, хамт зураг авахуулья.
 Б: Тэгье, хаана авахуулах вэ?
 А: Хөшөөний дэргэд авахуулья.
- 4 A: Бат аа, хамт хоол идэх үү?
 Б: Тэгье, хаана идэх вэ?
 А: Япон ресторанд идье.
- 5 A: Бат аа, хамт морь унах уу?
 Б: Тэгье, хаана унах вэ?
 А: Тэрэлжид морь унъя.

CD1-51

5

- A: Хэдэн цагт хаана уулзах вэ?
Б: Найман цагт ресторанд уулзъя.

- 1 A: Хэдэн цагт хаана уулзах вэ?
Б: Таван цагт байрны гадаа уулзъя.
- 2 A: Хэдэн цагт хаана уулзах вэ?
Б: Гурван цагт автобусны буудал дээр уулзъя.
- 3 A: Хэдэн цагт хаана уулзах вэ?
Б: Долоон цагт галт тэрэгний буудал дээр уулзъя.
- 4 A: Хэдэн цагт хаана уулзах вэ?
Б: Арван хоёр цагт кафены гадаа уулзъя.
- 5 A: Хэдэн цагт хаана уулзах вэ?
Б: 2:45 д Их сургуулийн урд уулзъя.

CD1-52

6

- A: Ажил хэр байна?
Б: Ажил ихтэй завгүй байна.

- 1 A: Хичээл ямар байна?
Б: Хичээл сонирхолтой байна.
- 2 A: Монгол шар айраг ямар байна?
Б: Монгол шар айраг сайхан байна.
- 3 A: Монгол хэл сурах хэцүү байна уу?
Б: Монгол хэл сурах хэцүү байна.
- 4 A: Монголд амьдрах ямар байна вэ?
Б: Монголын амьдрал сонирхолтой байна.
- 5 A: Монгол бууз ямар байна вэ?
Б: Монгол бууз амттай байна.

第五課 注文する

ЗАХИАЛГА ӨГӨХ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD1-59

1

- A: Та юу захиалах вэ?
Б: Кофе авъя.

- 1 A: Та юу захиалах вэ?
Б: Би бялуу авъя.

- 2 A: Та юу авах вэ?
Б: Би шинэ компьютер авъя.

- 3 A: Та хэдэн цагт сургуулид очих вэ?
Б: 9 цагт сургуулид очьё.

- 4 A: Та хэдэн цагаас кино үзэх вэ?
Б: 10 цагаас Тэнгис кино театрт үзье.

- 5 A: Та юу уншиж байна вэ?
Б: Би шинэ сэтгүүл уншиж байна.

CD1-60

2

- A: Бат аа, чи юу хийх вэ?
Б: Би их дэлгүүр явж шинэ гутал авна.

- 1 A: Бат аа, чи юу хийх вэ?
Б: Би гэртээ харьж унтана.

- 2 A: Бат аа, чи юу хийх вэ?
Б: Би ресторанд орж хоол иднэ.

- 3 A: Бат аа, чи юу хийх вэ?
Б: Би гэртээ хариж хөгжим сонсоно.

- 4 A: Бат аа, чи юу хийх вэ?
Б: Би гэртээ хариж хоолоо хийнэ.

- 5 A: Бат аа, чи юу хийх вэ?
Б: Би бассейнд очиж усанд сэлнэ.

CD1-61

3

- A: Та нар юу захиалах вэ?
 Б: Таван задгай шар айраг авъя.

- 1 A: Та нар юу захиалах вэ?
 Б: Хоёр хар кофе авъя.

- 2 A: Та нар юу захиалах вэ?
 Б: Гурван ундаа авъя.

- 3 A: Та нар юу захиалах вэ?
 Б: Дөрвөн сүүтэй цай авъя.

- 4 A: Та нар юу захиалах вэ?
 Б: Гурван хул айраг авъя.

- 5 A: Та нар юу захиалах вэ?
 Б: Зургаан хуушуур авъя.

CD1-62

4

- 1 Би дөрвөн хуушуур, нэг аяга цай авъя.
 2 Би нэг загас, нэг ундаа авъя.
 3 Би найман бууз, нэг аяга сүүтэй цай авъя.
 4 Би нэг сүши, нэг задгай шар айраг авъя.
 5 Би хамбургер, зуун грамм архи авъя.

第六課 タクシーで行く

ТАКСИ АВАХ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD1-68

1

- A: Тэр юугаар идэж байна вэ?
 Б: Савхаар идэж байна.

- 1 A: Тэр юугаар идэж байна вэ?
 Б: Тэр халбагаар идэж байна.

- 2 A: Тэр юугаар хайчилж байна вэ?
 Б: Тэр хайчаар хайчилж байна.

- 3 A: Тэр юугаар угааж байна вэ?
 Б: Тэр савангаар угааж байна.

- 4 A: Тэр юугаар бичиж байна вэ?
Б: Тэр харандаагаар бичиж байна.

- 5 A: Тэр юугаар харьдаг вэ?
Б: Тэр галт тэргээр харьдаг.

CD1-69

2

- A: Та их сургуулиас хороолол руу юугаар явдаг вэ?
Б: Би автобусаар юм уу таксигаар явдаг.

- 1 A: Та гэрээсээ шуудан руу юугаар явдаг вэ?
Б: Би дугуйгаар явдаг.

- 2 A: Та Токиогоос Улаанбаатар луу юугаар явдаг вэ?
Б: Би онгоцоор явдаг.

- 3 A: Та их сургуулиас галт тэрэгний буудал руу юугаар явдаг вэ?
Б: Би таксигаар явдаг.

- 4 A: Та гэрээсээ их сургууль руу юугаар явдаг вэ?
Б: Би автобусаар явдаг.

- 5 A: Та Токиогоос Осака руу юугаар явдаг вэ?
Б: Би галт тэргээр явдаг.

CD1-70

3

- A: Уучлаарай, та цонхoo жаахан нээнэ үү?
Б: Өө за, тэгье.

- 1 A: Уучлаарай, та тэр цамцаа үзүүлнэ үү?
Б: Өө за тэгье.

- 2 A: Уучлаарай, та энэ факсийг явуулна уу?
Б: Өө за тэгье.

- 3 A: Уучлаарай, та миний утасны дугаарыг бичиж авна уу?
Б: Өө за тэгье.

- 4 A: Уучлаарай, та үүнийг англиар орчуулж өгнө үү?
Б: Өө за тэгье.

- 5 A: Уучлаарай, та тэр зурагтыг унтраана уу?
Б: Өө, за тэгье.

CD1-71

4

- A: Уучлаарай, шуудан хаана байна вэ?
 Б: Та чигээрээ яваад хоёр дахь булангаар баруун гар тийшээ эргэ.
- 1 A: Уучлаарай, их дэлгүүр хаана байна вэ?
 Б: Та чигээрээ яваад хоёр дахь уулвараар зүүн гар тийшээ эргэ.
- 2 A: Уучлаарай, 24 цагийн дэлгүүр хаана байна вэ?
 Б: Та уулзвараар зам гараад зүүн гар тийшээ эргэ.
- 3 A: Уучлаарай, театр хаана байна вэ?
 Б: Театр тэр байна. Та чигээрээ яв.
- 4 A: Уучлаарай, цэцэрлэг хаана байна вэ?
 Б: Цэцэрлэг тэр байна. Та чигээрээ яв.

第七課 病院で

ЭМНЭЛЭГТ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD1-78

1

- A: Танд гар утас байна уу?
 Б: Байна.
- A: Танд гар утас байна уу?
 Б: Байхгүй.
- 1 A: Танд дэвтэр, харандаа байна уу?
 Б: Байна.
 А: Танд дэвтэр, харандаа байна уу?
 Б: Байхгүй.
- 2 A: Танд гал байна уу?
 Б: Байна.
 А: Танд гал байна уу?
 Б: Байхгүй.
- 3 A: Танд машин байна уу?
 Б: Байна.
 А: Танд машин байна уу?
 Б: Байхгүй.
- 4 A: Танд факсын аппарат байна уу?
 Б: Байна.

A: Танд факсын аппарат байна уу?
Б: Байхгүй.

- 5 A: Танд мөнгө байна уу?
Б: Байна.
A: Танд мөнгө байна уу?
Б: Байхгүй.

CD1-79

2

A: Та яасан бэ? Таны юу өвдөж байна вэ?
Б: Шүд өвдөөд байна.

- 1 A: Та яасан бэ?
Б: Миний гэдэс өвдөөд байна.
2 A: Та яасан бэ?
Б: Миний толгой өвдөөд байна.
3 A: Та яасан бэ?
Б: Миний хоолой өвдөөд байна.
4 A: Та яасан бэ?
Б: Миний бөөлжис цутгаад байна.
5 A: Та яасан бэ?
Б: Би халуураад байна.
6 A: Та яасан бэ?
Б: Миний толгой эргээд байна.

CD1-80

3

A: Өнөө орой паартид явах уу?
Б: Үгүй, би шалгалттай учир явахгүй.

- 1 A: Өнөө орой театрт жүжиг үзэх үү?
Б: Үгүй, би халуунтай учир үзэхгүй.
2 A: Гарч шар айраг уух уу?
Б: Үгүй, би илтгэл бичих учир уухгүй.
3 A: Өнөө орой кино үзэх үү?
Б: Үгүй, би хичээлтэй учир үзэхгүй.
4 A: Гарч зугаалах уу?
Б: Үгүй, би ажилтай учир зугаалахгүй.
5 A: Хөдөө яваад морь унах уу?
Б: Үгүй, завгүй учир явазгүй.

CD1-81

4

- A: Маргааш чи юу хийх вэ?
 Б: Амралтын өдөр учир, Тэрэлж явах санаатай байна.

- 1 A: Ирэх долоо хоногт юу хийх вэ?
 Б: Шалгалттай учир, номын санд суух санаатай байна.
- 2 A: Нэг дэхэд юу хийх вэ?
 Б: Найз охины төрсөн өдөр учир, паартид очих санаатай байна.
- 3 A: Хоёрдах өдөр юу хийх вэ?
 Б: Хуралтай учир, илтгэл бэлтгэх санаатай байна.

第八課 電話で話す

УТСААР ЯРИХ

会話練習に回答する項目なし

第九課 家族

ГЭР БҮЛ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD1-93

1

- Сараа: Та хэн хэнтэй амьдардаг вэ?
 Бат: Би эхнэр, хүүхэд, ээжтэйгээ дөрвүүл амьдардаг.

- 1 A: Та хэн хэнтэй амьдардаг вэ?
 Б: Би нөхөр хүүхэдтэйгээ гурвуул амьдардаг.
- 2 A: Та хэн хэнтэй амьдардаг вэ?
 Б: Би ах, эгч, дүүтэйгээ дөрвүүл амьдардаг
 хүүхэдтэйгээ амьдардаг.
- 3 A: Та хэн хэнтэй амьдардаг вэ?
 Б: Би өвөө эмээтэйгээ гурвуул амьдардаг.
- 4 A: Та хэн хэнтэй амьдардаг вэ?
 Б: Би эхнэртэйгээ хоёул амьдардаг.

CD1-94

2

- 1 A: Чи завтай юу?
Б: Үгүй, би завгүй байна.
- 2 A: Тэр ном зурагтай юу?
Б: Үгүй, тэр ном зураггүй.
- 3 A: Та хүүхэдтэй юу?
Б: Үгүй, би хүүхэдгүй.
- 4 A: Чи олон найзтай юу?
Б: Үгүй, би олон найгүй.

第十課 あなたの趣味は何ですか？

ТАНЫ ХОББИ ЮУ ВЭ?

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-7

Танака: Мори гуай таны хобби юу вэ?
Мори: Миний хобби жуулчлах.

- 1 A: Таны хобби юу вэ?
Б: Миний хобби хөл бөмбөг тоглох.
- 2 A: Таны хобби юу вэ?
Б: Миний хобби зураг зурах.
- 3 A: Таны хобби юу вэ?
Б: Миний хобби караокед дуулах.
- 4 A: Таны хобби юу вэ?
Б: Миний хобби ан хийх.
- 5 A: Таны хобби юу вэ?
Б: Миний хобби цэцэг тарих.
- 6 A: Таны хобби юу вэ?
Б: Миний хобби зураг авах.

第十一課 モンゴルを旅する
МОНГОЛ ОРНООР АЯЛАХ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-14

1

- A: Бат гуай, та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би говь үзмээр байна.

- 1 A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би од хармаар байна.
- 2 A: Та юу хиймээр байна вэ?
Б: Би загас баримаар байна.
- 3 A: Та юу хиймээр байна вэ?
Б: Би сарлаг унамаар байна.
- 4 A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би хээр тал хармаар байна.
- 5 A: Та юу хиймээр байна вэ?
Б: Би мал сааж үзмээр байна.

CD2-15

2

- A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би Тэрэлжийг үзмээр байна.

- 1 A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би Алтайн уулс үзмээр байна.
- 2 A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би Архангайн Хоргыг үзмээр байна.
- 3 A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би Хөвсгөл нуурыг үзмээр байна.
- 4 A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би үлэг гүрвэлийн яс үзмээр байна.
- 5 A: Та юу үзмээр байна вэ?
Б: Би Баянхонгор аймгийг үзмээр байна.

第十二課 天氣

ЦАГ АГААР

1 ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-22

1

Маргааш цаг агаар ямар байх вэ?

- 1 Өглөөгүүр үүлэрхэг байна.
- 2 Үдээс өмнө наортай, цэлмэг.
- 3 Үдээс хойш бороо орно.
- 4 Шөнөдөө сэргүүн байна.
- 5 Маргааш өглөө цэлмэг наортай.

CD2-23

2

Нөгөөдөр тэнгэр ямар байх вэ?

- 1 Нөгөөдөр өглөөгүүр салхитай.
- 2 Үдээс өмнө цас орно.
- 3 Үдээс хойш наортай, цэлмэг, бага зэргийн үүлтэй.
- 4 Шөнөдөө сартай.

CD2-24

3

Монголд:

- 1 Өвөлдөө хүйтэн, цас их орно.
- 2 Зундаа халуун, бороо их орно.
- 3 Намартаа сэргүүн, бороо орно.
- 4 Хавартаа салхи, шуургатай, хуурай.

CD2-25

4

Японд:

- 1 Зундаа их халуун, чийгтэй.
- 2 Өвөлдөө жихүүн хүйтэн, бага зэрэг цас орно.
- 3 Намартаа, наортай цэлмэг сайхан өдөр олон.
- 4 Хавартаа, сайхан дулаан, сакура дэлгэрнэ.

CD2-26

5

Японы хавар Монголын хаварын аль нь дулаахан бэ?

Японы хавар Монголын хавараас дулаахан.

1. Монголын зун Японы зуны аль нь халуун бэ?
Монголын зунаас Японы зун халуун.
2. Монголын өвөл Японы өвөлийн аль нь хүйтэн бэ?
Монголын өвөл Японы өвөлөөс хүйтэн.
3. Монгол, Японыаль нь чийгтэй вэ?
Япон Монголоос чийгтэй.

2 ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-27

1

- A: Маргааш тэнгэр ямар байх вэ?
B: Маргааш үүлшинэ, цасгүй гэнэ.
A: Чи хаанаас мэдсэн бэ?
B: Би зурагтын мэдээ үзлээ.

CD2-28

3

- A: Энэ зун ямар болох вэ?
B: Энэ зун их хална.
A: Хэдэн хэм хүрэх вэ?
B: Бараг 40 хэм хүрэх байхаа.
A: Θө тийм үү,

CD2-29

2

- A: Улаанбаатарт цаг агаар ямар байх вэ?
B: Ойрдоо их хүйтэн гэнэ.
A: Цас орох уу, бороо орох уу?
B: Бороо орохгүй, цас орно.
A: Цас их орвол муу юу?
B: Цас их орвол зуд болно. Зуд болбол малд муу.

第十三課 仕事の日

АЖЛЫН ӨДӨР

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ 1

CD2-37

1

- A: Та өглөө хэдэн цагт босдог вэ?
B: Би өглөө 7 цагт босдог.

- 1 A: Өглөө хэдэн цагт шүдээ угаадаг вэ?
B: Өглөө 7 цагт шүдээ угаадаг.
- 2 A: Өглөө хэдэн цагт өглөөний цайгаа уудаг вэ?
B: Өглөө 8 цагт өглөөний цайгаа уудаг.
- 3 A: Өглөө хэдэн цагт ажилдаа явдаг вэ?
B: Өглөө 9 цагт ажилдаа явдаг.
- 4 A: Өдөр хэдэн цагт үдийн хоол иддэг вэ?
B: Өдөр 12 цагт үдийн хоол иддэг.
- 5 A: Өглөө хэдэн цагт хичээл эхэлдэг вэ?
B: Өглөө 10 цагт хичээл эхэлдэг.

CD2-38

2

- A: Та ажилдаа юугаар явдаг вэ?
B: Би ажилдаа таксиаар явдаг.

- 1 A: Та Баянхонгор луу юугаар явдаг вэ?
B: Би Баянхонгор луу онгоцоор явдаг.
- 2 A: Та сургуульдаа юугаар явдаг вэ?
B: Би сургуульдаа автобусаар явдаг.
- 3 A: Чи их дэлгүүр лүү юугаар явдаг вэ?
B: Би дэлгүүр лүү мотоциклоор явдаг.
- 4 A: Та Дархан руу юугаар явдаг вэ?
B: Би Дархан руу галт тэргээр явдаг.
- 5 A: Та хөдөө рүү юугаар явдаг вэ?
B: Би хөдөө рүү машинаар явдаг.

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ 2

CD2-39

1

- A: Та орой юу хийдэг вэ?
Б: Би орой зурагт үздэг.
A: Та орой юу хийдэг вэ?
Б: Би орой сонин уншдаг.
- A: Та орой юу хийдэг вэ?
Б: Би орой интернет үздэг.
- A: Та орой юу хийдэг вэ?
Б: Би орой ном уншдаг.
- A: Та орой юу хийдэг вэ?
Б: Би орой унтдаг.

CD2-40

2

- A: Та бүтэн сайнд юу хийдэг вэ?
Б: Би бүтэн сайнд усан бассейнд очиж сэлдэг.
- 1 A: Та бүтэн сайнд юу хийдэг вэ?
Б: Би бүтэн сайнд загасчилдаг.
- 2 A: Та бүтэн сайнд юу хийдэг вэ?
Б: Бибүтэн сайнд гадаад хэл сурдаг.
- 3 A: Та бүтэн сайнд юу хийдэг вэ?
Б: Би бүтэн сайнд спортын нэвтрүүлэг үздэг.
- 4 A: Та бүтэн сайнд юу хийдэг вэ?
Б: Би бүтэн сайнд салхинд гардаг.
- 5 A: Та бүтэн сайнд юу хийдэг вэ?
Б: Би бүтэн сайнд ууланд авирдаг.

CD2-41

2

- A: Та чөлөөт цагаараа юу хийдэг вэ?
Б: Би чөлөөт цагаараа аав ээжийндээ очидог.
- 1 A: Та чөлөөт цагаараа юу хийдэг вэ?
Б: Би чөлөөт цагаараа нохойтойгоо зугаадаг.
- 2 A: Та чөлөөт цагаараа юу хийдэг вэ?
Б: Би чөлөөт цагаараа хүүхэдтэйгээ тоглодог.

- 3 A: Та чөлөөт цагаараа юу хийдэг вэ?
Б: Би чөлөөт цагаараа шатар тоглодог.
4 A: Та чөлөөт цагаараа юу хийдэг вэ?
Б: Би чөлөөт цагаараа дэлгүүр хэсэдэг.
5 A: Та чөлөөт цагаараа юу хийдэг вэ?
Б: Би чөлөөт цагаараа цэцэг тариdag.

第十四課 お金の交換

МӨНГӨ СОЛИХ

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-47

- A: Би арван мянган йенээр төгрөг солимоор байна.
Б: Гурван хувийн татвартай.
- 1 A: Би чекээр йен солимоор байна.
Б: Чекээр солиход таван хувийн татвартай.
2 A: Би картнаас доллар авмаар байна.
Б: Картнаас доллар авахад хоёр хувийн татвартай.
3 A: Би бэлнээр төгрөг авмаар байна.
Б: Бэлнээр авахад нэг хувийн татвартай.
4 A: Би дансаасаа мөнгө шилжүүлмээр байна.
Б: Мөнгө шилжүүлэхэд тэг таван хувийн татвартай.
5 A: Би данснаас төгрөг авмаар байна?
Б: Данснаас мөнгө авахад татваргүй.

第十五課 性格

ЗАН ЧАНАР

ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-55

- 1
A: Зоригоо ямар хүн бэ?
Б: Зоригоо аймхай хүн.
1 A: Ууганбаатар ямар хүн бэ?
Б: Ууганбаатар худалч хүн.

- 2 A: Бат ямар хүн бэ?
Б: Бат хөгжилтэй хүн.
- 3 A: Туул ямар хүн бэ?
Б: Туул өглөгч хүн.
- 4 A: Долгор ямар хүн бэ?
Б: Долгор шударга хүн.

CD2-56

2

- A: Зоригоо чамаас ямар вэ?
Б: Зоригоо надаас сэргэлэн.
- 1 A: Ууганбаатар чамаас ямар вэ?
Б: Ууганбаатар надаас харамч.
  - 2 A: Балдан чамаас ямар вэ?
Б: Балдан надаас хүчтэй.
  - 3 A: Цэцэг чамаас ямар вэ?
Б: Цэцэг надаас даруу.
  - 4 A: Туяа чамаас ямар вэ?
Б: Туяа надаас ичимхий.

CD2-57

3

- A: Та зүгээр үү?
Б: Би өнөөдөр уур хүрч байна.
- 1 A: Та зүгээр үү?
Б: Би өнөөдөр санаа зовж байна.
  - 2 A: Та зүгээр үү?
Б: Би өнөөдөр уйдаж байна.
  - 3 A: Та зүгээр үү?
Б: Миний өнөөдөр залхуу хүрч байна.

第十六課 ホテルで ЗОЧИД БУУДАЛД

1 ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-64

1

- A: Танай буудалд массажны үйлчилгээтэй юу?
B: Манайх массажны үйлчилгээтэй.

- 1 A: Танайх буудалд хувцас угаах үйлчилгээтэй юу?
B: Манайх буудалд хувцас угаах үйлчилгээтэй.
- 2 A: Танай буудалд машин түрээслэх үйлчилгээтэй юу?
B: Манай буудалд машин түрээслэх үйлчилгээтэй.
- 3 A: Танай буудалд мөнгө солих үйлчилгээтэй юу?
B: Манай буудалд мөнгө солих үйлчилгээтэй.

CD2-65

2

- A: Манай өрөөний гэрэл асахгүй байна.
B: За одоохон үзэж өгье.

- 1 A: Манай өрөөний түлхүүр гацаж байна.
B: За одоохон үзэж өгье.
- 2 A: Манай халуун ус гарахгүй байна.
B: За одоохон үзэж өгье.
- 3 A: Манай өрөөний паарнаас ус гоожиж байна.
B: За одоохон үзэж өгье.
- 4 A: Манай ариун цэврийн цаас дууссан.
B: За одоохон үзэж өгье.
- 5 A: Манай агааржуулагч ажиллахгүй байна.
B: За одоохон үзэж өгье.

CD2-66

3

- 1 Би мөнгөө хулгайд алдчихлаа.
2 Би түлхүүрээ дотор мартчихлаа.
3 Би зурагтаа асаагаад орхичихлоо.
4 Би паспортоо хаячихлаа.

第十七課 モンゴル人の家を訪問する

МОНГОЛ АЙЛД ЗОЧЛОХ

1 ЯРИАНЫ ДАСГАЛ

CD2-74

1

- A: Та хэдэн хүүхэдтэй вэ?
B: Манайх гурван хүүхэдтэй.

- 1 A: Танайх малтай юу?
B: Манайх олон малтай.
- 2 A: Танайх машинтай юу?
B: Манайх хоёр машинтай.
- 3 A: Танайх ямаатай юу?
B: Манайх мянган ямаатай.
- 4 A: Танайх хоньтой юу?
B: Манайх таван зуун хоньтой.

CD2-75

2

- A: Та сүүтэй цай ууж үзэх үү?
B: За би сүүтэй цай ууж үзье.

- 1 A: Та монгол архи ууж үзэх үү?
B: За би монгол архи ууж үзье.
- 2 A: Та айраг ууж үзэх үү?
B: За би айраг ууж үзье.
- 3 A: Та тарваганы мах идэж үзэх үү?
B: За би тарваганы мах идэж үзье.
- 4 A: Та гурилтай шөл идэж үзэх үү?
B: За би гурилтай шөл идэж үзье.

モンゴル語—日本語語彙リスト

МОНГОЛ-ЯПОН ХЭЛНИЙ ҮГСИЙН ЖАГСААЛТ

Aa

аав [アーヴ] 父、お父さん
АЗИ ТИВ [アーズ ティヴ] アジア大陸
ааруул [アーロール] 乾かしたチーズ
аарц [アルツ] 酸乳から造った凝乳
авах [アワフ] 取る、もらう
авга [アガ] 叔父
авдар [アダル] 大箱
аврах [アラフ] 助ける
авсаар [アサール] 小型の
автобус [アボトボス] バス
автомат [アボトマト] 自動的
авчрах [アチラフ] 持って来る
авхуулах [アホーラフ] 取る、もらう
（使役）
агаар [アガール] 空気、天気
агааржуулагч [アガールジヨーラグチ]
エアコン
агентлаг [アゲントラグ] 局
агуй [アゴイ] 洞窟
агуулах [アゴーラフ] 含有する
агуулга [アゴーラガ] 内容
агшин [アグシン] 瞬間
адал явдал [アダル ヤウダル] 冒険
адил [アディル] 同じ
адилхан [アディルハン] 同じ
адуу [アドー] 馬；馬群

ажиглах [アジグラフ] 観察する
ажил [アジル] 仕事、職業
ажил олгох [アジルオルゴフ] 雇用する
ажилгүй [アジルギイ] 無職
ажилд авах [アジルドアウフ] 雇う
ажиллах [アジルラフ] 働く、勤務する
ажилсаг [アジルサグ] 勤勉な
ажилтан [アジルタン] 職員
ажилчид [アジルチド] 労働者たち
ажилчин [アジルチン] 労働者
аз [アズ] 運、幸運
АЗИ [アーズ] アジア
азтай [アズタイ] 幸運な
айл [アイル] 家庭、家族
айлчлалт [イルチラルタ] 訪問
айлчлах [イルチラフ] 訪れる、訪問する
аймаар [アイマール] 恐ろしい、怖い
аймаг [アイマグ] アイマグ（県）
аймхай [アイマハ] 瞳病な
аймшиг [アイムシグ] 恐怖
айраг [アイラグ] 馬乳酒
албан тасалгаа [アルバン タサルガ] 事務所
албан хаагч [アルバン ハーグチ] 公務員
алга болох [アルガ ポロフ] なくなる
алга ташит [アルガ タシフ] 拍手
алдаа [アルダ] 間違い、誤り
алдартай [アルダルタイ] 有名な
алдах [アルダフ] 失う、なくす

алим [アリム] りんご	араб [Араб] +
алт [アルタ] 金	арагшaa [Арагшаа] 後ろに
алхах [アルハフ] 歩く	арай [Арай] ほとんど、少し；やっと
алчуур [アルチュール] 雑巾、タオル	арай гэж [Арайгэж] やっと
аль [アリ] どれ、どの	арал [Арал] 島
аль хэдийн [アリ ヘディーン] もう、だい ぶ前に	ард [Ард] 後ろ (に)
амархан [Амархан] 簡単、易しい	ард түмэн [Ард түмэн] 国民
амгалан [Амгалан] 穏かな	ардын бүжиг [Ардын бүжиг] 民族舞踊
Америк アメリカ	ардын дуу [Ардын дуу] 民謡
амжилт [Амжилт] 成功	ариун цэврийн цаас
амлах [Амлах] 約束する	[Арионツエベリーンツアース]トイレット ペーパ
амралт [Амралт] 休み、休憩	Архангайн [Архангайн] アルハンガイ (県名)
амрах [Амрах] 休む、休憩する	Архангайн Хорго 火山名
амт [Амт] 味	архи [Архи] 酒
амттай [Амттай] 美味しい	асаагуур [Асаагуур] ライター
амтгүй [Амтгүй] おいしくない	асаах [Асаах] 点火する
амтагдах [Амтагдах] 味がする	асрах [Асрах] 世話する
амтлах [Амтлах] 味わう、味見をする	асуудал [Асуудал] 問題
амттай [Амттай] おいしい	асуулт [Асуулт] 質問；問題
амьд хөгжим [Амд хөгжим] 生演奏	асуух [Асуух] 聴く、質問する
амьдрал [Амдэрл] 生活、人生	ax [ア] 兄、お兄さん
амьдрах [Амдэрх] 生活する、住む	ач [Аチ] 恩；功績
амьтан [Амтан] 動物	ачаа [Ачаа] 荷物
ан [アン] 狩；割れ目、裂け目	ач/зээ охин [Ач・ゼーオヒン] 孫娘
ан агнах [アンアグナフ] 狩りをする	ач/зээ хүү [Ач・ゼーフー] 孫息子
анги [アンギ] クラス	ашиг [Ашиг] 利益
Англи улс [Англиулс] イギリス	аюул [Аюул] 危険、恐れ
англи хэл [Англихэл] 英語	аюулгүй [Аюулгүй] 安全
андуурах [Андуурах] 間違う	аюултай [Аюултай] 危ない、危険な
анзаараах [Анзаараах] 気が付く	аяга [Аяга] 碗
анхаараах [Анхаараах] 注意する	аядах [Аядах] 調子を合わせる、 適応する；迎合する
анх удаа [Анхудаа] 初めて、最初	

аялагч [アヤラグチ] 旅行者
аялал [アヤラル] 旅、旅行
аялалын төвчоо [アヤラリーントヴィイ
チヨー] 旅行会社

Бб

баар [バール] バー
баасан [バーサン] 金曜日
баг [バグ] 1.チーム 2.マスク
бага [バガ] 小さい、幼い；少し
бага зэрэг [バガ ゼレグ] 少し
багтаасан [バグターサン] 含んだ
багтаж [バグタフ] 含まれる
багш [バグシ] 先生、教師
байгаль [バイガル] 自然
байгууллага [バゴールラガ] 機関、
組織
байдал [バイダル] 状態、事情
байнгын [バインギーン] 常任
байр [バイル] 宿舎、部屋アパート
байр сууц [バイルソツ] アパート
байрлал [バイルラル] 場所
байх [バイフ] いる、ある；～なる
байшин [バインシン] 家、建物、家屋
балай [バライ] 馬鹿な、変な
банана [バナナ] バナナ
банк [バンク] 銀行
бантан [バンタン] 穀粉のスープ
банш [バンシ] 餃子
бараг [バラグ] 約、大体
барилдаан [バリルダーンク] 相撲取り

барилдах [バリルダフ] つかみあう；
相撲を取る
баримт [バリムト] 1.証拠 2.領収書
баримтат кино ドクメンタリー映画
барих [バリフ] 捕まえる
баруун (зүг) [バローン] 西
баруун (тал) [バローン] 右
бас [バズ] また
бассэйн [バスセーン] プール
бататгах [バタガフ] 確実にする；強
固にする
баян [バヤン] 金持ち、豊かな
баяр [バヤル] 喜び；祭日、祝い
баяр хүргэе [バヤルフルゲイ] おめでと
うございます
баяр хүргэх [バヤルフルゲフ]
お祝いする
баяр цэнгэл [バヤルツェンゲル] 喜び
баярлах [バヤルラフ] 喜ぶ
баярлалаа [バヤルララー] ありがとうございました
баяртай [バヤルタイ] 嬉しい、
さようなら
би [ビ] 私、俺、僕
бид [ビド] 私達、我々
бие [ビエ] 体
биз [ビエ] ～だろう、多分～
でしょう
бизнес [ビズネス] ビジネス
билет [ビレフ] チケット、切符
битүү [ビトゥー] 閉ざされた、秘密の
бичиг [ビチグ] 文、文字
бичиж авах [ビチジアフ] 書き取る

бичих [ビチフ] 書く	боох [ボーフ] 包む
биш [ビチフ] ~でない(否定を表す後置詞)	бор [ボル] 茶色
бишрэх [ビシルフ] 感服する、感心する	бороо [ボロ-] 雨
Богд уул [ホグド オール] (モンゴルの) 山名	бороогүй [ボローグイ] 雨がない
богино [ボギノ] 短い	бороотой [ボロートイ] 雨がある(降る)
бодит [ボティト] 具体的な	босох [ボソフ] 起くる、立つ
бодол [ボドル] 意見	бохир [ボヒル] 不潔な
бодох [ボドフ] 考える、思う	бөглөх [ボグルフ] 塞ぐ；記入する
бол [ボドル] (主格の格助詞) ~は、 ~が	бөмбөг [ボンブグ] ボール
болгоомжил [ボルゴームジル] 用心、 慎重；注意	бөөлжис цутгах [ボールジスショト ガフ] 吐き気 きがする
болгоомжилох [ボルゴームジロフ] 用心 する；注意する	бөөр [ボール] 腎臓
болзоо [ボルゾー] デート	бөх [ボフ] 強い、丈夫な；力士
боловч [ボロウチ] ...でも、 ...だとしても	бөхийн өргөө [ボフィーンウルグー] 相撲部屋
бололгүй яахав [ボロクイイヤハフ] もちろん	буга [ボガ] 鹿
боломж [ボロムジ] 可能性；機會	буган чулуу [ボガンチョロー] 鹿石
боломжгүй [ボロムジグイ] 不可能	будаа [ボダ-] ご飯、食事、米
боломжтой [ボロムジトイ] 可能な	будаатай хуурга [ボダータイホーラガ] 肉炒めライス
болн [ボロムジトイ] (接続詞) ~と、 及び	будах [ボダフ] 化粧する、色を塗る
болох [ボロフ] 1.～になる 2.～である	булаг [ボラグ] 泉
болсон (жимс) [ボルソン] 熟した	булан [ボラン] 角、隅
болтол [ボルトル] まで	буруу [ホロー] 間違い
боов [ボーヴ] お菓子、クッキー	буруу ойлголт [ボローイルゴルト] 誤解
боодог [ボードグ] (ヤギを丸ごと) 皮袋に焼いた石を入れ 蒸した作った料理	бурхан [ボルハシ] 神様
боорцог [ボールツォウ] 揚げ菓子	бусад [ボサド] 他の、その他
	бут [ボト] 茂み
	буудал [ボータル] 駅；ホテル
	бууз [ボース] ボーズ、肉まん
	буцах [ボツアフ] 戻る
	бүгд [ブグド] みんな、全て

бүдүүлэг [ブドゥルエグ] 失礼な、乱暴な
бүдүүн [ブドゥン] 太った、ふとい；
 粗野な；大人の
бүжгэн жүжиг [ブジゲンジュジグ]
 バレエ
бүжиг [ブジグ] ダンス、踊り
бүлэг [ブルグ] グループ、団
бүртгэх [ブルトグフ] 登録する
бүрхэг [ブルハゲ] 曇った、雲天の
бүсгүй [ブルハゲ] 女性
бүс нутаг [ブスノタグ] 地域、地方
бүтэн сайн өдөр [ブテンセンウドウル]
 日曜日
бүтээгдэхүүн [ブテーグデフーン] 製品
бүх [ブヒ] 全て
бүх юм [ブヒュム] 全てのもの
Бэйсбол [ベースボール] 野球
бэлтгэх [ベルテグフ] 準備する、用意
 する
бэлнээр [ベルネール] 現金で
бэлэг [ベルグ] プレゼント、贈り物
бэлэглэх [ベルегレフ] 贈り物をする、
 寄贈する
бэлэн [ベルン] 用意（準備）のできた
бэрхшээл [ベルフシェール] 困難、問題
Бээжин [ベージン] 北京
Буюу [ボヨー] ～か、或いは
бялуу [ビヤロ] ケーキ
бямба [ビヤンバ] 土曜日
бяслаг [ビヤスラグ] チーズ

Bв

ваар [ワール] 瓦；瓶、壺；陶器
вандуй [ワンドイ] えんどう豆
ватт [ワット] ワット（電力単位）
Вашингтон [ワシントン] ワシントン
вольт [ウォルト] ボルト（電圧の単位）

Гг

гааль [ガーリ] 税関；関税；税金
гадаа [ガダーア] 外に（の）
гадаад хэл [ガダートヘル] 外国語
гадаад [ガダート] 外国の
гадаад хэргийн яам
 [ガダートヘルギーンヤーム] 外務省
гадаад хүн [ガダートフン] 外国人
Гадаадын иргэний харьяатын
газар [ガダートイルゲニーフンハリヤタニガザル]
 入国管理局
газар [ガザル] ところ、土地
газрын зураг [ガザリーンゾラグ] 地図
гайхамшигтай [ガイハムシグタフ]
 素晴らしい
гайхах [ガイハフ] 驚く；当惑する；
 怪しむ
гал [ガル] 火、火事
гал тогоо [ガルトゴー] 台所
галзуу [ガルヅー] 狂った；狂暴(な)
галт тэрэг [ガルトルグ] 汽車
гамбир [ガンビル] 油を使わずに焼いた餅
ганган [ガングン] おしゃれの

Гандан [ガンダン] ガンダン寺院
ганцаар [ガンツアル] 一人で、単独で
гар утас [ガルオタス] 携帯電話
гар хийцийн [ガルヒーツイーン] 手製の
гарааш [ガラシ] 車庫
гарам [ガラム] 出る、出かける
гарз [ガルズ] 損
гарц [ガルツ] 横断歩道、非常口；
    浅瀬
гарын үсэг [ガリーンウセグ] サイン
гарын үсэг зурах [ガリーンウセグズラフ]
    サインする
гахай [ガハイ] 豚
гацах [ガツアフ] 引っ掛かる；停
    滞する
гашуун [ガショーン] 苦い
говь [ゴウイ] ゴビ砂漠
гоё [ゴヨ] 美しい；優雅な
гол [ゴル] 1.川 2.中央、主な
Голомт банк [ゴロムトバンク] ゴロムト
    銀行
голох [ゴロホ] 嫌う
гольф [ゴルフ] ゴルフ
гомдох [ゴムドロフ] 文句を言う；立腹
    する
гомдол [ゴムドル] 文句、不満、苦情
гоолиг [ゴーリグ] ほっそりした
гоонь [ゴーイ] 独身
гуай [ゴアイ] ~さん、様
гуанз [ゴアンズ] 食堂、レストラン
гудамж [ゴダムジ] 通り
гунигтай [ゴニケタイ] 寂しい
гурав дах өдөр [ゴラバダヒウドゥル]

水曜日

гурав дахь [ゴラバダヒ] 三番目
гурвуул [ゴルバオル] 三人で
гурилтай шөл [ゴリルタイシュル]
    モンゴル式うどん
гуйх [ゴイハ] 賴む
гутал [ゴタフ] 靴
гүйх [グイハ] 走る
гүйцэж түрүүлэх [グイツェジ トウルーレフ]
    追い越す
гүнзгий [グンズギー] 深い
гүрэн [ゴレフ] 国
гэгээн ариун [ゲゲーンアリウン] 神聖な
гэлэнмаа [ゲレンマー] 修道女
гэмгүй [ゲムグイ] 無罪な；無害な
гэмтээх [ゲムテエフ] 怪我させる、
    傷つける
гэнэт [ゲネト] 偶然、突然
гэр [ゲル] ゲル、家
гэр орон [ゲルオロン] 家、住居
гэрийн даалгавар [ゲリーンダールガ
    バル] 宿題
гэрлэх [ゲルルフ] 結婚する
гэрийн хаяя [ゲリンハイ] ゲルの側壁
    を被うフェルトの下端
гэрч [ゲルチ] 証言、目撃者
гэрчлэх [ゲルチ] 証拠する
гэрэл [ゲレル] 光、照明
гэрээ [ゲレ] 契約
гэсэн ч [ゲセンチ] ~でも
гэх [ゲフ] ~と言う
гэх мэт [ゲフメト] など
гэхдээ [ゲフデ] しかし

Дд

даваа гараг [ダワーガラグ] 月曜日
дараа долоо хоног [ダラードロー
ホノグ] 来週
даарах [ダーラフ] 寒く感じる；冷える
даатгал [ダータガル] 保険
даах [ダーフ] 負担する；(寒さなど
に)持ち耐える
давс [ダウス] 塩
давтаж [ダウタフ] 1. 繰返す
 　　2. 復習する
давхар [ダウハル] 二重(の)、階、層
давуу [ダウー] 優れた；より良い
давуу тал [ダウオータフ] 利点
далай [ダライ] 海
далайн хав [ダラインハウ] アザラシ
далайн эрэг [ダラインエレグ] ビーチ
далан [ダラン] 堤、土手；盛り土
даллах [ダルラフ] 手招きする、呼ぶ
дамжуулах [ダムジヨーラフ] 伝える
дандаа [ダンダー] いつも
данс [ダンス] 帳簿、口座
дараа [ダラー] 後で次に
дарга [ダルガ] 議長、長、ボス
дарс [ダルス] ワイン
даруу [ダロー] おとなしい、地味な、
温和な
дасгал [ダスガル] 練習
дахин [ダヒン] また、再び
Дашчойлон хийд [ダシチヨロン
ヒード] ダシチヨイロン寺
ди ви ди DVD

диваажин [ディワージン] 天国
дов [ドウ] 丘
доллар [ドルラル] ドル
долоо хоног [ドロホノグ] 週
домбор [トンボル] ウィグル/カザフ
族の楽器
доор [ドール] 下
доош [ドーシ] 下へ
дорно [ドルノ] 東の、東洋の
Дорнод [ドルノ] ドルノド (県名)
дорой [ドロイ] 弱い
доромжпол [ドロムジロル] 侮辱
дотор [ドトル] 中、内
дохио [ドヒオ] 合図
дөрөв [ドルブ] 四
дөрөв дэх өдөр [ドルブ テヒ
ウドウル] 木曜日
дугаар [ドガール] 番号、番
дугуй [ドゴイ] 丸い；自転車
дулаан [ドラーン] 暖かい、温暖な
дунд [ドントド] 中
дундаж [ドンダジ] 平均的な
дундуур [ドンドール] 半分ぐらい、
不満足
дуртай [ドルタイ] 好きな
дуртай байх [ドルタイバイフ] ～が好き
である
дуршил (хоолны) [ドルシリ] 食欲
дуу [ドー] 歌
дүү хөгжим [ドーフクジム] 音楽
дуудах [ドーダフ] 呼ぶ
дуулах [ドーラフ] 歌う
дуурийн театр [ドーリンティアトル]
歌劇場

дүүрь [ト'ーリ] 歌劇

дүусах [ト'ーサフ]

дүүсгах [ト'ースガフ] 終える

дүрэм [ト'ウレム] 規則、ルール；文法

дүү [ト'ウ] 弟、妹

дүүргэх [ト'ウールゲフ] 満たす

дүүрэг [ト'ウーレグ] 区

дүүрэн [ト'ウーレン] 一杯の、満ちた

дүрслэл [ト'ウルスレル] 描写、表現

дэвсгэрт [デウスゲルト] 紙幣

дэвтэр [デウテル] ノート、手帳

дэвшүүлэх [デブシユーレフ] 昇進させる、上呈する

дэгээ [デゲー] ホック

дэлгүүр [デルグール] 店

дэлгүүр хэсэх [デルグールヘセフ] 店を歩き回る

дэлгэрэх [デルゲレフ] 広がる、広まる；咲く

дэлхий [デルヒー] 世界

дэмжих [デムジフ] 応援する

дэргэд [デルゲデ] そば、隣

дээл [デール] デール（モンゴル民族衣装）

дээр [デール] 上、～したほうがいい

дээш [デーシ] 上へ

Ёё

ёс [ヨス] 道理、礼儀、ルール

ёс заншил [ヨスザンシリ] 習慣

ёроол [ヨロール] 底

Жж

жар [ジヤル] 六十

жаахан [ジヤーハン] 小さい、少し

жижиг [ジジグ] 小さい

жижүүр [ジジュール] 当直、当番

жил [ジル] 年

жимс [ジミス] 果物

жин [ジン] 重量

жинлэх [ジンルフ] 量る

жинхэнэ [ジンヘネ] 本物の

жирийн [ジリーン] 普通の

жиших [ジシフ] 比較する

жишээ [ジシェ] 模範、例

жолооч [ジヨローチ] 運転手

жолоодох [ジヨロードフ] 運転する

жорлон [ジヨルロン] トイレ

жуулчин [ジヨールチン] 観光客

жуулчлах [ジヨールチラフ] 観光する

жүжиг [ジユジグ] 劇、ドラマ

Ее

33

европ [ヨウロブ] ヨーロッパ

ер бусын [ユルブスイーン] 不思議な

ердийн [ユルデイーン] 普通の

ерөнхий [ユルンヒー] 一般的な

за [ザー] はい；さあ

заавал [ザーワル] 必ず

заал [ザール] ホール

заах [ザーフ] 教える

зав [ザウ] 暇	засварлах [ザスワルラフ] 訂正する；修理する
загүй [ザウ] 暇がない、忙しい	
завдах [ザウダフ] 間に合う；～しようとする	
завтай [ザウタフ] 暇のある	
загас [ザガス] 魚	
загасчлах [ザガスチラフ] 釣りをする	
загвар [ザグワル] 模型型、見本	
загнах [ザグナフ] 叱る	
задгай [ザドガイ] 開いている	
задгай шар айраг [ザドガイシャルアイラグ] 生ビール	
зай [ザイ] スペース	
залбирах [ザリビラフ] 祈る	
залгах [ザルガフ] つなぐ；電話をかける	
залуу [ザロー] 若い	
залуу нас [ザローナス] 青春	
залхаах [ザルハーフ] 飽き飽きさせる；罰する	
залхуу [ザルホー] 惰惰な	
залхуурах [ザルホーラフ] なまける	
залхуу хүрэх [ザルホーフレフ] 惰ける	
зам [ザム] 道、道路	
замын цагдаа [ザメンツアクダフ] 道路の警察	
зангия [ザンギヤ] ネクタイ；力士の首輪	
зарах [ザラフ] 使う；費やす；売る	
зарим [ザリム] 一部(の)；若干(の)	
зарлал [ザルラフ] 布告；広告	
зарлах [ザルラフ] 告げる、公布する	
засаг [ザサグ] 政権；行政	
засах [ザサフ] 直す	
	засварлах [ザスワルラフ] 訂正する；修理する
	засгийн газар [ザスギーンガザル] 政府
	зах [ザハ] 端；ザハ (市場)
	захиа [ザヒヤ] 伝言；手紙
	захиалах [ザヒヤラフ] 注文・予約する
	захиалга [ザヒヤルガ] 注文、予約
	захидал [ザヒダル] 手紙
	захиргаа [ザヒルガーハ] 役所
	зогс [ゾグス] 止まれ
	зогсоол [ゾグソール] 駐車場、乗場
	зогсох [ゾグソフ] 立つ；止まる、やむ
	зоог [ゾーグ] 食事、料理
	зоогийн газар [ゾーキーンガザル] 軽食堂
	зочид буудал [ゾチド ボーダル] ホテル
	зочлох [ゾチロフ] もてなす
	зөв [ズウ] 正しい；公正な
	зөвлөгөө [ズウルグー] 助言
	зөвлөх [ズウルフ] 相談する、協議する
	зөхөн [ズウフン] ただ～だけ
	зөвшөөрөл өгөх [ズウシユーレルウグフ] 許可する；承認する
	зөвшөөрөх [ズウシユーレフ] 許可する
	зөгий [ズギー] 蜂
	зөндөө [ズントカ] 沢山 (の)
	зөөлөн [ズールン] 柔らかい
	зөөх [ズーフ] 運ぶ
	зугаалга [ゾガールガ] 散歩；気晴らし
	зугаалах [ゾガーラフ] 散歩する、ぶらつく；気晴をする
	зугатах [ゾガタフ] 逃げる
	зуд [ゾド] ゾド (気象的天災)
	зун [ゾン] 夏

зусаан [ゾサーン] 厚い
зураас [ズラース] 線
зураг [ゾラグ] 絵；写真
зурагт [ゾラグト] テレビ
зурагт хуудас [ゾラグトホーダス]
 ポスター
зурагчин [ゾラグチン] 画家、写真家
зурах [ゾラフ] 描く、スケッチする；
 こする
зургийн аппарат [ゾルギーンアッパラタ]
 カメラ
зусах [ゾサフ] 夏を過ごす
зутан шөл [ゾタンシュル] 米入りの汁
зуурх [ゾーラフ] 練る；つかまる
зүүчлагч [ゾーチラグチ] 仲介者
зүүш [ゾーシ] 前菜、酒のつまみ
зүг [ズグ] 方向
зүгээр [ズゲール] どう致しまして；
 かなり良い；無料で
зүйл [ズイ] 種類
зүрх [ズルフ] 心臓
зүсэх [ズセフ] 切る、切断する
зүтгэл [ズトゲル] 努力
зүү [ズー] 針
зүүд [ズート] 夢
зүүн [ズーン] 左（の）；東（の）
зүүн гар [ズーンガル] 左手
зэрлэг [ゼールレグ] 野生の
зэрэг [ゼレグ] 身分、地位；～など
зээлэх [ゼーレフ] 借りる

Ии

идэх [イデフ] 食べる
йен [イエン] 円
ижил [イジル] 同じ
ийм [イム] こんな
ийшээ [イシエ] こちらへ
иллэг [イルグ] マッサージ
илрүүлэх [イルルーフ] 発見する
илтгэл [イルゲル] 講演、レポート
илтгэл тавих [イルゲルタウフ] 講演
 する、報告する
илүү [イル] 余分の（に）
илүү дээр [イルデール] もつといい
илэрхийлэл [イルヒール] 表明；掲示
интернет кафе
 インターネット・カフェ
инээд [イネード] 笑い
инээх [イネーフ] 笑う
ирэх [イルフ] 来る
ирээдүй [イレードウイ] 将来
Итали [イターリ] イタリア
итгүүлэх [イケルーフ] 信用させる、
 納得させる
итгэл [イケル] 信頼、信用
итгэлгүй [イケルグウイ] 信用できない
итгэлтэй [イケルテイ] 信用できる
итгэх [イケフ] 信じる、信頼する
их [イフ] とても、大きい、たくさん
их дэлгүүр [イフデルグール] 百貨店
их сургууль [イフソルゴール] 大学
ихтэй [イフティ] 多い
ичгүүргүй [イケルグウイ] 恥知らず

ичимхий [イチムヒー] 恥ずかしがり屋の
ичих [イチフ] 恥じる

Mm

Kk

караоке カラオケ
карт [カルタ] カード
касс [カース] レジ
кафе [カフェ] 喫茶店
кино [キノ] 映画
компани [コンパニ] 会社
компьютер [コンピューテル] コンピューター
консулын газар [コンソーリンガザル] 領事館
концерт [コンツェルト] コンサート
кофе コーヒー
кредит карт クレジットカード

Ll

лааз [ラース] 缶
лавлах [ラウラフ] 確かめる
лам [ラム] ラマ、僧侶
луиварчин [ルイワルチ] 証欺師
ломбард [ロンバルト] 質屋
Лондон [ロンドン] ロンドン（地名）
луу [ルー] 竜
лууван [ローウン] にんじん
луужин [ロージン] コンパス
лхагва [ラグワ] 水曜日

магадгүй [マガドグイ] かもしれない
магтан дуулах [マグタントーラフ] たたえる
май [マイ] さあ、どうぞ（間投詞）
майхан [マイハン] テント
мал [マル] 家畜
мал сүрэг [マルスレグ] 家畜、家畜の群れ
малгай [マルガイ] 帽子
малчин [マルチン] 牧民
манай [マイ] 我々の
маргаан [マルガーン] けんか、紛争
маргааш [マルガーシ] 明日
мартах [マルタフ] 忘れる
массаж [マッサージ] マッサージ
материал [マテリアル] 資料、材料
мях [マフ] 肉
маш (их) [マシイ] とても
машин [マシン] 車、機械
маяг [マヤグ] 形、型；様子
менежер [メネジエル] 経営者、支配人、主任
метро [メトロ] 地下鉄
миний [ミニ] 私の
минут [ミスト] 分（時間）
могой [モゴイ] 蛇
мод [モド] 木
модел [モデル] モデル
монгол [モンゴル] モンゴル
монгол архи [モンゴルアルヒ] モンゴル酒
монгол хүн [モンゴルフン] モンゴル人

монгол хэл [モンゴルホウソ] モンゴル語
морин хуур [モリンホール] 馬頭琴
Морин хуурын чуулга [モリンホーリン
チヨールカ] 馬頭琴演奏団
марь [モリ] 馬
марь унах [モリ オナ] 馬に乗る
марь харах [モリ ハラ] トイレに行く
Москва [モスクワ] モスクワ (地名)
мотоциклъ [モトサイクル] バイク
мөн [モン] はい、その通り、正しい
мөнгө [モンゴ] 銀、お金
мөрөөдөл [ムルートカル] 願望、希求
музей [ムゼイ] 博物館
муу [モー] 悪い、悪
муу ёрын [ムー ヨーリン] 凶兆の
муур [モール] 猫
муухай [モーハイ] 汚い、よくない
мэдрэмж [メデルムジ] 感覚
мэдэгдэл [メデグデル] 知らせ、公式
見解
мэдэх [メデフ] 知る
мэдээ [メデー] 情報；ニュース
；意識
мэдээж [メデージ] もちろん
мэдээлэл [メデーレル] 情報、通知、
報告
мэдээлэх [メデーレフ] 知らせる
мэнд [メンデレフ] 健康；無事；挨拶
мэндлэх [メンデレフ] 挨拶する
мэндчилгээ [メンデチルゲー] 挨拶
мэргэжил [メルゲジル] 専門
мягмар [ヤグマル] 火曜日
мянга [ヤンガ] 千

Нн

наадам [ナーダム] ナーダム、祭典；
娯楽、ゲーム
навч [ナウチ] 樹葉
нагац [ナガツ] 母方の親族
найдах [ナイダフ] 期待する、當てに
する
найдвар [ナイトワル] 期待、希望；
信頼
найз [ナイズ] 友達、友人
найз охин [ナイズ オヒン]
ガールフレンド
найз банди [ナイズ バンディ]
ボーイフレンド
нам [ナム] 1. 低い 2. 政党
намар [ナマル] 秋
намаржих [ナマルジフ] 秋を過ごす
намхан [ナムハン] やや低い
нар [ナフ] 太陽、日
наран улс [ナランオロス] 日本国
нартай [ナラタフ] 太陽が出ている
нарийн [ナリーン] 細い；精巧な
нарны шил [ナルニーシル] サングラス
нас [ナス] 年齢
нас барах [ナスバラフ] 亡くなる
натурал [ナトル] ナチュラル
нийгэмлэг [ノーゲムレグ] 協会
нийслэл [ノースレル] 首都
нийтлэг [ニーテレグ] 普遍的な；典型
的な
нисэх буудал [ニセフ ボーダル] 空港
ногoo [ノゴー] 野菜

ногоотой шөл [ノゴートイ シュル] 野菜のスープ
ногоон [ノゴーン] 緑色
нойтон [ノイトン] 濡れた
ном [ノム] 本
номын сан [ノミーン サン] 図書館
ноолуур [ノーロール] カシミヤ
нотолгоо [ノトルゴー] 証拠
нохой [ノホイ] 犬
нөгөө [ヌグー] ほかの、別の、例の
нөгөө тал [ヌグータル] 反対側
нөгөөдөр [ヌグートゥル] 明後日
нөхөр [ヌフル] 1.友人 2.夫
нуга [ノガ] 草地
нутаг [ノタガ] 故郷
нуур [ノール] 湖
нууц [ノーツ] 秘密
нууцаар тээх [ノーツアール テーフ] こっそり運ぶ
нүүдэлчин [ヌーデルチン] 遊牧民
нүүр [ヌール] 顔、表面、表紙
нүх [ヌフ] 穴
нүцгэн [ヌツゲン] 裸の
нэвтрэх [ネグテレフ] しみ込む、通過する
нэг [ネグ] 一
нэг дэх өдөр [ネグ デフウドゥル] 月曜日
нэвтрүүлэг [ネフトウルーレグ] 放送
нэмэх [ネフ] 増やす、増す
нэр [ネル] 名前
нэрийн хуудас [ネリーン ホータス] 名刺
нэрлэх [ネルフ] 名づける
нээлттэй [ネールテティ] 公開、開いてある

нээх [ネルフ] 開ける
нялх хүүхэд [ニヤルフ フーハド] 育児
ням [ニヤム] 日曜日

Oo

овоо [オウオ] 土地の守護神の宿る
одоо [オドー] 石の堆積
од [オド] 星
одоо [オドー] 今
одоо хүртэл [オドーフルテル] 今まで
одоохон [オドーオン] ただ今、すぐに
оёх [オヨフ] 縫う
ойлгомжтой [オイルゴムジト] 明白な
ойлгох [オイルゴフ] 分かる、理解する
ойр(хон) [オイル(ホン)] 近い
олон [オロン] 多くの、大勢の；大衆
олон нийтийн [オロンニーティーン] 公共の
олон улсын [オロンウルスイ-ン] 國際的
олох [オロフ] 見つける、発見する
олс [オルス] 国；人々
он [オノ] 年
онгойлгох [オンゴイルゴフ] 開ける
онгоц [オングツ] 船、飛行機
онигоо [オニゴー] 笑い話、冗談
онцсайн [オントサイン] 優秀
онцгой [オントゴイ] 特別な
ор [オル] ベッド
оргилуур [オルギロール] 噴水
орилох [オリロフ] 叫ぶ
орой [オロイ] 夜、夕方
оройн мэнд [オロイン メンド] 晩ご飯

оролцох [オロルツオフ] 参加する
орон [オロン] 地方、地域、国
орон гэр [オロンゲル] 家
оронд [オロンド] 代わりに
ороолт [オロールト] スカーフ、マフラ
Орос [オロス] ロシア
орок [オロク] 降る、入る
орхих [オルヒフ] 見捨てる、置き去りにする
орц [オルツ] 入り口
орчим [オルチム] 約、～ぐらい
орчин үеийн [オルチン ウイーン] 近代の
орчуулга [オルチューラガ] 翻訳
орчуулагч [オルチョーラグチ] 翻訳者、通訳
орчуулах [オルチューラフ] 翻訳する、通訳する
оршин суугч [オルシン ソーグチ] 住民
оршин суух газар
[オルシン ソーフガザル] 居住地
осол [オソル] 事故
офис [オフィス] オフィス
очих [オチフ] 行く、訪れる
охин [オヒン] 娘、女の子
уюутан [オヨータン] 大学生

Өө

өө [ウー] ああ（間投詞）
өвдөх [ウウドウフ] 痛む、病氣する
өвөл [ウガル] 冬
өвөлжих [ウガルジフ] 冬を過ごす
өвөө [ウガー] 祖父、お祖父さん
өвс [ウガス] 草

өвчин [ウガチン] 病氣
өвчтэй [ウガチイ] 病氣の
өглөгч [ウグルグチ] おうような、気前のよい
өглөө [ウグル] 朝
өглөөний дасгал [ウグルネタスガル]
朝の練習
өглөөний мэнд [ウグルネメント]
おはようございます
өглөөний цай [ウグルネツアイ]
朝のお茶
өгөх [ウグフ] あげる、やる
өгүүлэх [ウグフ]
өгүүлбэр [ウグルベル] 文、文章
өдөр [ウドウル] 日、昼間
өлсөх [ウルスフ] お腹が空く
өлсгөлөн [ウルスゲレン] 飢えた、空腹な
өлсөх [ウルスフ] お腹がすく
өмнө [ウムヌ] 前（に）
Өмнөговь [ウムヌゴビ] ウムヌゴビ
（県名）
Өмнөд Солонгос [ウムストウソロンゴス]
韓国
өмсөх [ウムスフ] 着る、履く、被る
өнгө [ウング] 色
өнгөлөг [ウングルグ] 明るい
өнгөрөх [ウングルフ] 通過する
өндөг [ウンドウグ] 玉子
өндер [ウンドウル] 高い
өнөө [ウヌー] 今
өнөө орой [ウヌーオロイ] 今晚
өнөөдөр [ウヌードウル] 今日
өнцөг [ウツクグ] 角

өөр [ウール] 1.ほかの、別の 2. 自身、自分

өөрөөр [ウールー] 自分で

өөрийн [ウーリーン] 自分の

өөртөө үйлчлэх [ウルトゥー ウイルチレフ] セルフサービス

өөрчлөлт [ウルチルト] 変化、改革

өр [ウル] 借金

өргөн [ウルグン] 広い

өргөх [ウルグフ] 持ち上げる

өрөм [ウルム] クリーム

өрөө [ウルー] 部屋

өршөөх [ウルシューフ] 許す

өчигдөр [ウチグドウル] 昨日

Пп

паарти [ハールティ] パーティー

пальто [ハーリト] コート

паспорт [ハスポート] パスポート、身分証明証

практик [ハラクティク] 実習、経験

Парис [ハリス] パリ

пүнтүүз [フントウーズ] 春雨

пүрэв [フュウ] 木曜日

Рр

раажуу [ラージュ] ラジオ

радио [ラヂオ] ラジオ

ресторан [レストラン] レストラン

рашаан [アルシャン] 温泉

Cc

саад болох [サーダ ホロフ] 邪魔する

саах [サーフ] 捺乳する

сав [サウ] 容器、箱

саван [サウン] 石鹼

савх [サウフ] 箸

сагс [サグス] 籠

Сагсан бөмбөг [サグサンブンブグ]

バスケットボール

сайн [サイン] 良い

сайхан [サイハ] きれい、美しい

сайхан сэтгэлтэй [サイハツセテゲルテイ]

優しい、思いやりのある

сакура [サコラ] 桜

салат [サラタ] サラダ

салхи [サリヒ] 風

салхигтай [サリヒタ] 風がある

салхигүй [サリフグ] 風がない

салхинд гарах [サルヒンド ガラフ] 風に当たってくる

санаа [サナ] 考え、アイディア

санаа зовох [サナゾウホフ] 心配する

санал [サナル] 意見

санал болгох [サナルボルゴフ] 勧める

санах [サナフ] 考える、思い出す

сандал [サンダル] 椅子

сар [サル] 月

саравч [サラウチ] パラソル

сар өдөр [サルウドウル] 月日

сар шинэ [サルシネ] 新年

сахилгагүй [サヒラガグ] 無秩序の；規律のない

сая [サヤ] 百万

саяхан [サヤハン] 最近	сурax [ソラフ] 習う、勉強する
секс [セクス] セックス	сурax бичиг [ソラフビチグ] 教科書
секунд [セクンド] 秒	сургууль [ソルゴーリ] 学校
си ди СД	суудал [ソーダル] 席、座席
Сингапур [シンガポール] シンガポル	суух [ソーフ] 座る；結婚する
согтох [ソグトフ] 酔う	сүйт хүн [ストイザロ] 婚約者
согтуу [ソグト-] 酔った； 夢中になった	сүм [スム] 寺、寺院
соёмбо [ソヨンボ] ソヨンボ文字；国 章の上部に置かれる独立の象徴	сүү [ス-] ミルク
Соёлын төв [ソヨリーントウ] 文化センター	сүүтэй цай [スティツアイ] ミルクティ
сойз [ソイズ] ブラシ、たわし	сүүдэр [スデル] 影
солих [ソリフ] 変える、交換する	сүүлийн [スリーン] 最近の
сонгож авах [ソンゴジアワフ] 選択する	сүүлчийн [スルチーン] 最後の、最終の
сонголт [ソンゴルト] 選択	Сүхбаатарын талбай [スバータリーン タラバイ] スバータル広場
сонгох [ソンゴフ] 選ぶ	сэлэх [セレフ] 泳ぐ
сонин [ソニン] 面白いこと；新聞	сэнс [センス] 扇風機
сонирхолтой [ソニルホルトイ] 面白い	сэргэлэн [セルゲレン] 聰明な、賢い
сонирхох [ソニルホホ] 興味・関心を持つ	сэруүн [セルーン] 涼しい
сонсох [ソンソフ] 聴く	сэргүүлэг [セルレグ] 目覚まし時計
сөрөг [スルグ] 反対の、マイナスの	сэргүүлэх [セレムジルーフ] 注意する
Сеул [スウル] ソウル（地名）	сэрэх [セレフ] 目が覚める
спорт [スポーツ] スポーツ	сэрээх [セレ-フ] 起こす
суваг [ソワグ] 堀、溝；チャンネル	сэтгүүл [セテグール] 雑誌
суварга [ソリガ] 仏塔	сэтгүүлч [セテグールチ] 雑誌記者
сувилагч [ソビラガチ] 看護婦	сэтгэгдэл [セテゲグデル] 感情、印象
сул [ソル] 緩い、弱い	сэтгэл булаам [セテゲルボラーム] 魅力的
сул дорой [ソルドロイ] 衰弱の	
сум [ソム] 銃弾；ソム（モンゴルの行 政単位）	
сунгах [ソンガフ] 延ばす、延長する、 延期する	
суралцах [ソラルツァフ] 勉強する	

ТТ

та [タ] あなた
тааraph [ターラフ] 合う、逢う
таах [ターフ] 言い当てる、解き当てる

таваг [タワグ] お皿	тараи [タリア] 注射、接種；穀物
тав дах өдөр [タウダハウドウル] 金曜日	тарих [タリフ] 植える、(種を)まく
тавилга [タウイルガ] 布施	тасаг [タサグ] 部、部局
тавих [タウイフ] 置く	тасалбар [タサルバル] 切り取った部分、領収書
тавтай морилно уу [タウタイモリルノ] いらっしゃませ	тасалдуулах [タサルトーラフ] 中断させる
-тай [タイ] ~を持ってる、~と一緒に	татах [タタフ] (たばこを) 吸う、引く、引っ張る
тайван [タイワン] 安全な、平和な、穏やかな	татгалзах [タタガルザフ] ためらう、反対する
тайвшрах [タイシラフ] 安心する、ほつとする、落ち着く	татвар [タタウアル] 税、手数料
тайлбарлах [タイルバルラフ] 説明する	театр [シアトル] 劇場
такси [タクシ] タクシー	теннис テニス
тал [タル] 1 半分 2. 側、面、方面 3. 草原	тив [ティフ] 大陸
талархал [タラルハル] 感謝	тийм [ティーム] そのような；そうです
талбай [タルバイ] 面積、広場	тийм учраас [ティームオチラース] そのため、それ故に
талх [タルフ] パン	тийм үү [ティームー] ですか
тамга [タマガ] 印鑑	тиймээ [ティームエ] そうです
тамхи [タムヒ] タバコ	тоглогч [トゴロゴチ]
тамхилах [アムヒラフ] タバコを吸う	тоглох [トゴロフ] 遊ぶ、出演する
танайх [タネイフ] あなたの	тогооч [トゴーチ] 料理人
танил [タニル] 知り合い	тогоо [トゴー] 鍋；火口
танилцах [タニルツアフ] 知り合う	тод [トド] はっきりした、明瞭な
танилцуулах [タニルツーラフ] 紹介する	тодорхой [トドルホイ] 明白な、具体的
танилцуулга [タニルツーラガ] 紹介；パンフレット	тойрох [トヨロフ] 曲がる；ぶらぶらする
тансаг [タンサグ] 豪華な、贅沢な	толгой [トルゴイ] 頭；上部；丘
тараг [タラグ] タラグ (乳を発酵させて作る飲み物) 、ヨーグルド	толгой эргэх [トルゴイユルゲフ] 目まいがする
тарах [タラフ] 四散する、分散する、広がる；終わる	толгой нь эргүүлэх [トルゴイケニエルグーレフ] 騙す
тарвага [タルワガ] 草原マーモット	толгойлогч [トルゴイロゴチ] 指導者、
тарган [タルガン] 太った、ふとい	толь [トリ] 1.鏡 2. 辞書

толь бичиг [トリビチグ] 辞書、辞典	туранхай [トランハイ] 痩せている
том [トム] 大きな；大人の	туршлага [トウルシラガ] 経験
тоо [ト-] 数；数字	тусгаарлах [ツスガールラフ] 切り離す、隔離する
тоо хэмжээ [ト-ヘムジエ] 数量	
тоолох [トーロフ] 数える	тусламж [トウスラムジ] 援助
тоос [トース] 埃	туслах [トウスラフ] 助ける、援助する
тооцоо [トーツオ] 勘定、計算；決済	тусч [トウスチ] 親切な
тооцоо хийх [トーツオーヒーフ] 計算する	туулай [トーライ] ウサギ
тооцох [トーツオ] 計算する	тушаал [トシャール] 職務、任命
торгох [トルゴフ] 罰金などを科する；留める	түлхүүр [トウルフル] 鍵
тосгон [トスゴン] 村	түр [トウル] 一瞬；臨時の
тохилог [トヒログ] 快適な	түргэн тусламж [トウルゲン] 救急車
тохиолдох [トヒヨルドフ] 遭遇する	түрийвч [トゥリーヴチ] 財布
төв [トウヴ] 中央、真ん中；センター	түрээслэх [トウレースルフ] 貸貸する
төв зам [トウヴザム] 大通り	түүнээс гадна [トウネースガダナ]
төвөгтэй [トウヴゲトイ] 面倒な、厄介な	その他
төв шуудан [トウヴショーダン] 中央郵便局	түүх [トウーフ] 歴史
төгрөг [トウガルグ] トウグルグ(モンゴルの通貨)	түүх [トウーフ] 拾う、集める
төгсгөл [トウガスグル] 終わり	түүхийн музей [トウヒーンムズイ] 歴史博物館
төлөвлөгөө [トウルヴルグ] 計画	
төлөх [トウルフ] 支払う；賠償する	тэврэх [テヴェレフ] 抱く、抱きしめる
төмс [トウムス] ジャガイモ	тэвчишгүй [テヴチシグイ] 我慢ができない
төр [トウル] 政権、政府；国家；名声	
төрийн ордон [トウリーンオルドン] 政府 庁舎	тэгвэл [テゲウエル] そしたら
төрөл [トウルル] 親類、親戚；種類	тэгш [テゲシ] 平らな
төрсөн өдөр [トウルスンウドウル] 誕生日	тэгээд [テゲード] そして、それから
төрх [トウルフ] 姿、外見	тэд [テデ] 彼ら
төхөөрөмж [トウフルムジ] 設備	тэдний [テデニー] 彼らの
төстэй [トウステイ] 似ている	тэмээ [テメー] ラクダ
туннел [トウネル] トンネル	тэнгэр [テンゲル] 空、天

тэр үеэс хойш [テル ウイエース ホイシ] その後
тэргүүн [テルグーン] 指導者、長
тэргэнцэр [テルゲンツェル] 車椅子
Тэрэлж [テレルジ] テレルジ (地名)
тээвэрлэлт [テーウェルルルト] 輸送

уу

угаах [オガーフ] 洗う
угтах [オグタフ] 迎える
удаан [オダーン] 遅い、ゆっくりと
удахгүй [オダフグイ] まもなく
удирдах [オダリダフ] 指導する
удирдлага [オダリドウガ] 指導
уй гуниг [オイゴニグ] 悲しみ
уйдах [オイダフ] さびしく思う；飽きる
уйлах [オイラフ] 泣く
уйтартай [オトガルタイ] 寂しい；
 退屈な
улаан лооль [オラーンリーリ] トマト
Улаанбаатар [オラーンバータル]
 オラーンバータル
уламжлалт [オラムジラルト] 伝統的な
улирал [オリラル] 季節
улиралын [オリラーン] 季節の、旬の
улс [オロフ] 国、国家；人々
улсын [オルスイン] 国の、国営の
унах [オナフ] 落ちる
ундаа [オナフ] 飲み物
унтаях [オンタフ] 寝る；乗る
унтраах [ОНТРААФ] 消す
унших [オンシフ] 読む

урам зориг [オラムゾリグ] 意気込み、勇気
урам хугарах [オラムホガラフ] がっかりする
урах [オラフ] 引き裂く、やぶる
ургамал [オルガマル] 植物
ургах [オルガフ] 生える、伸びる
урд [オルト] 南 (の)、前 (の)
уржигдар [オルジグダル] 一昨日
урих [オリフ] 誘う、招待する
урт [オルト] 長い
уртын дуу [オルティントー] 長唄
урц [オルツ] 枝小屋
урьдчилан [オリドチラン] 事前に、予め
урьдчилан сэргийлэх
 [オリドチランセルギーレフ] 予防
урьдчилан төлөх [オリドチラントルフ]
 前払いする
урьдчилгаа [オリドチルガ] 前払い、頭金
ус [オズ] 水
устгах [オストガフ] なくす、削除する
утас [オタス] 糸；電話
утасны дугаар [オタニードウガール]
 電話番号
утга [オトガ] 意味
утсаар ярих [オトサールヤリフ] 電話する
үүл [オール] 山
үүлзалт [オールザルト] 会談、話し合い
үүлзах [オールザフ] 会う
үүлзвар [オールザワル] 交差点
үүлс [オーラス] 山々
үүр хилэн [オールヒレン] 怒り
үүртэй [オルタイ] 怒った

үүт [オート] 袋
үүх [オーフ] 飲む
үүчлал хүсэх [オーチラルフスフ]
 救しを請う
үүчлалт [オーチラルト] 容赦、赦し
үүчлаарай [オーチラーライ] すみません
 (許してください)
үүчлах [オーチラフ] 救す
ухаалаг [オハーラグ] 賢い
ухаантай [オハーンタイ] 知恵に富んだ、
 頭がいい
учир [オチル] 事情、理由
учраас [オチラース] ~だらか

ҮҮ

үг [ウグ] 言葉
үгүй [ウグイ] いいえ
үглэх [ウグレフ] ぶつぶつ言う
үд [ウデ] 正午
үдэш [ウデシ] 夕方
үдэшлэг [ウデシレグ] パーティー
үдээс хойш [ウデースホイ] 午後
үдээс өмнө [ウデースウム] 午前中
үеэл [ウイエール] いとこ
үзүүлбэр [ウズールベル] 見せるもの、芸
үзүүлэх [ウズーレフ] 見せる
үзэг [ウゼグ] ペン
үзэгч [ウゼグチ] 観客
үзэсгэлэнтэй [ウゼスゲレンテオ] 美しい
үзэх [ウゼフ] 見る
үйл явдал [ウイルヤウダル] 行ない、
 イベント

үйлдвэр [ウイルドベル] 工場
үйлдвэрлэх [ウイルドベルフ] 生産する、製造する
үйлчилгээ [ウイルチルギー] サービス
үйлчлэгч [ウイルチレグチ] ウェトレス、
 ボーイ
үйлчлүүлэгч [ウイルチューレグチ] 顧客
үйлчлэх [ウイルチフ] サービスする；
 世話する
үлдэх [ウルデフ] 残る；追放する
үлэг гүрвэл [ウレグ グルベリ] 恐竜
үндэсний хувцас [ウンドウスニー
 オウツアス] モンゴル民族衣装
үнсэлт [ウンセルト] キス
үнсэх [ウンセフ] キスする
үнэ [ウネ] 値段
үнэ цэнэ [ウネツエ] 値値
үнэгүй [ウネイ] 値値のない、無料
үнэн [ウネン] 事実、真正な
үнэнч [ウネンチ] 誠実な、正直な
үнэр [ウネリ] 匂い
үнэртэх [ウネルテフ] 匂う
үнэтэй [ウネイ] 高価な、高い
үнээ [ウネ] (3歳以上の) メス牛
үргэлж [ウルグルジ] いつも、常の
үргэлжлэх хугацаа
 [ウルグルジレフ カツツア] 継続期間
үрэх [ウレフ] 擦り付ける；浪費する
үүдэн [ウーデン] ドア、入り口
үүргэвч [ウールゲヅチ] リュックサク
үс [ウス] 毛
үсрэх [ウスレフ] 跳ぶ
үсчин [ウスチ] 理髪師

үсэглэх [ウセグルフ] つづる
үүлтэй [ウールティ] 雲のある、曇った
үүлших [ウールシフ] 曇る
үүлэрхэг [ウーレルヘグ] 雲に覆われた
үүн [ウーン] これ
үүнийг [ウーニーグ] これを
үхрийн max [ウフリーンマハ] ビーフ
үхэл [ウヘル] 死
үхэр [ウヘル] 牛
үхэх [ウヘフ] 死ぬ

Фф

Факс ファックス
факсны аппарат [ファクスネアッパラト] ファックス機
факультет 学部
ферм 農牧場
фото 写真
Франц フランス (の)
Футболк スポーツ・シャツ

Хх

хаа [ハ-] どこ (に)
хаа нэгэн (газар) [ハ-ネグン] どこか (で)
хаа сайгүй [ハ-サイグイ] どこでも
хаагуур [ハーゴール] どこ (に、へ)
хаалга [ハールガ] ドア
хаалттай [ハールタイ] 閉じられた
хаан [ハーン] ハーン (皇帝に相当)
хаана [ハーカ] どこに

хаанаас [ハナース] どこから
хаанахын [ハナヒン] どこの
хаах [ハフ] 閉める
хааяа [ハヤ] 時々、たまに
хавар [ハワル] 春
хаваржих [ハワルジフ] 春を過ごす
хавтас [ハウタス] 板
хавтгай [ハウトガイ] 平たい
хагас [ハガス] 半分
хагас сайн өдөр [ハガスサインウドウル] 土曜日

хадам ах [ハダメアフ] 義理の兄
хадам эгч [ハダメ エグチ] 義理の姉
хадгалах [ハダガラフ] 保存する、保管する
хажууд [ハシヨード] そばに、隣に
хазах [ハザフ] 噛む
хайр [ハイル] 愛
хайрлах [ハイルラフ] 愛する
хайрт [ハイルト] 親愛なる
хайрцаг [ハイルツアガ] 箱
хайх [ハイフ] 探す、検索する
хайч [ハイチ] はさみ
хайчлах [ハイチラフ] 切る
халаас [ハラース] ポケット
халаах [ハラーフ] 暖める
халаглал [ハラグラル] 悲しみ
халбага [ハルバガ] スプーン
халуун [ハローン] 暑い、熱い
халуун ус [ハローンオズ] 湯
халуунтай [ハローンタイ] 熱がある
халуурах [ハローラフ] 熱を出す
хамаатан [ハマータン] 親戚

хамгаалалт [ハムガーラルト] 防衛、警備
хамгаалах [ハムガーラフ] 守る
хамгийн [ハムギーン] 一番の
хамгийн ихдээ [ハムギーンイフデー]
 一番大きく、最大で
хамгийн сүүлийн [ハムギーンスリーーン]
 最新の
хамт [ハムト] 一緒に
хамт ажиллагч [ハムトアジルラグチ]
 同僚
хамт явах [ハムトヤツフ] 一緒に行く、
 同行する
хана [ハナ] 壁
хангай [ハンガイ] モンゴル高原の森林
 が多く、肥沃な地帯
хангалттай [ハンガルタイ] 十分
хангах [ハンガフ] 満たす、供給する
хандах [ハンダフ] 対応する
ханиад [ハニヤード] 咳；風邪
ханш [ハンシ] 相場
хар [ハル] 黒
хар ногоон [ハルノゴーン] 濃い緑
хар цай [ハルツアイ] ブラックティ
хар шөл [ハルシュル] 肉入りのスープ
харагдах [ハラグダフ] 見える
харамсалтай [ハラムサルタイ] 残念な
харамсах [ハラムサフ] 残念に思う、
 悔み悲しむ
харамч [ハラムチ] けちな
харандаа [ハランダー] 鉛筆
харандаа үзүүрлэгч
 [ハランダーウズールレグチ] 鉛筆削り
харанхуй [ハランホイ] 暗い
харах [ハラフ] 見る

харилцан яриа [ハリルツアンヤリア] 会話
харин [ハリン] しかし
харин тиймээ [ハリンティマー] そうです、
 その通りです
хариу [ハリヨウ] 反事、回答
хариулах [ハリヨウラフ] 答える
хариуцлага [ハリウツラガ] 責任
харьцуулах [ハリツオーラフ] 比べる
хатаах [ハターフ] 乾かす、干す
хатгах [ハトガフ] 刺す
хатуу [ハト-] 硬い
хашаа [ハシャ-] 檻
хашгирях [ハシギラフ] 叫ぶ
хаяг [ハヤグ] 住所、連絡先
хаях [ハヤフ] 無くす；捨てる
хийд [ヒード] 寺、廟
хийх [ヒーフ] する、作る、やる
хил [ヒル] 国境、境
хир [ヒル] 汚れ
хичээл [ヒチエール] 授業、課
хичээх [ヒチエーフ] 頑張る
хобби [ホビ] 趣味
ховор [ホヴォル] 珍しい
хог [ホグ] ゴミ
хоёрдах өдөр [ホヨルオダヒウトウル-]
 火曜日
хоёр удаа [ホヨルオダーチ-] 二回
хоёул [ホヨール] 二人
хойт [ホイト] 北の、後の
хоймор [ホイモル] ゲルの入り口から
 見て一番奥の所
хойно [ホイノ] 北（に）、後（に）
хойшлуулах [ホイシローラフ] 延期する
хойшоо [ホイショ-] 北へ、後へ

хол [ホル] 遠い	хөгжилтэй [フグジルテイ] 楽しい
холбоо [ホルボー] 結合；関係；連絡	хөгжим [フグジム] 音楽；楽器
холих [ホリフ] 混ぜる	хөгжүүлэх [フグジユーレフ] 発展させる
холын [ホリーン] 遠くの	хөгийн [フグティン] おかしい、変わった
хонжвор [ホンジワカル] 儲け、利益	хөдөө [フドウ] 平原、草原；田舎
хоног [ホノグ] 一昼夜	хөл [フル] 足
хонох [ホノグ] 泊まる、宿泊する	хөл бөмбөг [フルボンブグ] サッカ
хонх [ホンフ] 鐘、ベル	хөлрөх [フルフ] 汗をかく
хонь [ホニ] 羊	хөнгөн [フングン] 軽い
хонь гаргах [ホニガルガフ] 羊を殺す	хөнгөн зууш [フングンゾーシ] 軽食、 スナック
хоол [ホーロ] 食事、料理	хөндлөн [フントウルン] 横
хооллох [ホーロフ] 食事する； 食事させる	хөнөөлтэй [フヌールテイ] 有害な
хоолой [ホーロイ] 喉；声；山の広いは ざ間；パイプ	хөөрхөн [フルフン] かわいい
хооронд [ホーロンド] 中間； 間（時間的）	хөөх [フーフ] 追い出す、追い払う
хоосон [ホーソン] 空の；無駄な、無益な	Хөрөнгийн бирж [フルギーンビルジン] 証券取引所
хор [ホル] 毒	хөрш [フルシ] 隣人
Хоргын галт уул [ホルギーンガルトオール]	хөтөлбөр [フトウルブル] プログラム
ホルゴ火山	хөтөч [フトウチ] ガイド
хориглох [ホリグロフ] 禁ずる； 防御する	хөх [フフ] 青い
хороолол [ホローロル] 団地	хуваарь [ホワーリ] 時刻表、時間割
хортой [ホルトイ] 有害の、有毒な	хуваах [ホワーフ] 分ける、割り勘にする
хорхог [ホルホグ] (肉の) 石焼き	хувийн [ホウイーン] 個人の、私有の
хос [ホス] 一対(の)、一ペア(の)	хувцас [ホウツアス] 服、衣類
хосолох [ホスロフ] ペアになる	хувь [ホウイ] 割合、パーセント；運命
хот [ホト] 町、市	хугацаанд [ホガツアント] 期間中に
хотын зах [ホティンザハ] 郊外	худал хэлэх [ホダルヘルフ] 嘘をつく
хохирол [ホヒロル] 損害、被害	худалдагч [ホダルダグチ] 店員
хоцрох [ホツロフ] 遅れる	худалч [ホダルチ] うそつき
хөшөө [フュード] 碑、像	худалдаж авах [ホダルダジアフ] 買う、購入する
хөгжилдөх [フグジルトウフ] 楽しむ	худалч [ホダルチ] 嘘つき
	хулан [ホラン] ホラン (野生馬)

хулгай [ホルガイ] 窃盗	хүрхэрээ [フルフレ] 滝
хулгайлах [ホルガイラフ] 盗む	хүрч ирэх [フルチルフ] 着く、到着する
хулгайч [ホルガイチ] 盗人、泥棒	хүрэх [フルフ] 至る、着く、到達する
хундага [ホンダガ] 杯	хүргэж өгөх [フルゲジュウグフ] 届ける、送ってあげる
хурал [ホラル] 会議	хүрээлэн буй орчин
хурд [ホルド] 速度	[フレーレンブイオルチン] 環境
хурдан [ホルダソ] 速い	хүсэлт [フルセト] 希望
хурим [ホリム] 結婚式	хүсэх [フルセフ] 望む
хурлын танхим [ホリーンタンヒム] 会議場	хүү [フー] 息子
хурхирах [ホリヒラフ] いびきをかく	хүүхэд [フルヘド] 子供
хутагт [ホタグト] 活仏	хүч чадал [フルチャダル] 力、体力
хуудас [オーダス] ページ、紙	хүчин төгөлдөр [フルチントウガルデル]
хуулах [オーラフ] 1.書き写す 2.剥がす	有効な
хуулбар [オールバル] 写し、模写	хүчтэй [フルティ] 強い、強力な
хууль [ホリユ] 法律	хэвтэх [ヘヴテフ] 横たわる、横になる
хуульч [ホリチ] 弁護士	хэвээр байх [ヘヴエールバフ] そのままで、元の状態のまま
хууррай [ホーライ] 乾いた、ドライ	хэд [フルドウ] いくつ
хууралт [ホーラルト] 偽り、騙し	хэдүүлэх [フルドゥーレフ] 何人で
хуурцаг [ホールツアグ] 箱	хэдхэн [フルデヘン] 少しばかりの、少々
хуучин [ホーチン] 古い	хэдэн [フルデン] いくつ
хуушуур [ホーショール] ピロシキ	хэзээ [ヘルゼー] いつ
хүйтэн [フイテン] 寒い、冷たい	хэзээ ч [ヘルゼーチ] いつでも
хүлээж авах [フルジアフ] 受け取る	хэл [フル] 1.言語 2.舌
хүлээн авах [フルジアフ] 受けとる	хэлүүлэх [フルルーレフ] 伝言；言わせる
хүлээх [フルフ] 待つ	хэлэх [フルフ] 言う、話す、述べる
хүмүүс [フルヌス] 人々	хэм [フルム] 度、尺度
хүн [フルン] 人	хэмжээ [フルジエー] サイズ
хүн ам [フルアム] 人口	хэн [フルン] 誰
хүнд [フルド] 重い；困難な；重要な、	хэн ч биш [ヘルチビシ] 誰でもない
хүндрэл [フルデル] 負担、困難なこと	хэр [フル] いかが
хүнс [フルス] 食品、食料	хэрхэн [フルヘルン] どのように
хүнсний дэлгүүр [フルスニーデルグール]	хэрэглэх [フルヘルフ] 使う
食品店	
хүртэл [フルテル] ～まで	

хэрэгтэй [ヘルゲテイ] 必要な
хэрэггүй [ヘルゲグイ] 必要ない、いらない
хэсэг [ヘセグ] 部分
хэцүү [ヘツー] 難しい
хээр тал [ヘルタラ] 草原、野原
хялбар [ヒヤルバル] 簡単、易しい
хямдрал [ヒヤムドーラル] 値下げ、値引き
хямд [ヒヤムダ] 安い
хямдхан [ヒヤムダハソ] 安い
Хятад [ヒヤタド] 中国、中国人

Цц

цаана [ツアナ] 向こうに、あちらに
цаас [ツアース] 紙
цаг [ツアグ] 時計、時
цагаан [ツアガーン] 白い
цаг агаар [ツアグ アガール] 天気、気候
цаг уур [ツアグ オール] 気候
цагдаа [ツアグダーア] 警官、警察
цагдаагийн газар [ツアグダーギーン ガザル] 警官署
цагтаа [ツアグター] 時間通りに
цай [ツアイ] お茶
цайвар [ツアイワル] 白っぽい
цайны газар [ツайнニガサル] 喫茶店
цайны мөнгө [ツайнニ ムング] チップ
цалин [ツアリノ] 給料
цам [ツアム] ツアム (仏教の踊り)
цамц [ツアムツ] シヤツ
цангах [ツアンガフ] 喉が渴く
царай [ツアライ] 顔

цас [ツアス] 雪
цахилгаан [ツアヒルガーン] 電気
цирк [ツイルク] サーカス
цоглог [ツオグログ] 元気な
ционх [ツオンフ] 窓
цоож [ツオージ] 錠
коожлох [ツオージロフ] 鍵をかける
цохих [ツオヒフ] 打つ、殴る
цөөн [ツーン] 少ない
цөцгий [ツーン] サワークリム
цуглуулах [ツグロールフ] 集める
цуиван [ツイソ] 焼きそば
цуцлах [ツツラフ] 無効にする、取り消す
цүнх [ツンフ] カバン
цэвэр [ツエウ エル] 清潔な、きれいな
цэвэрлэх [ツエウ エルレフ] 掃除する、きれいにする
цэвэрхэн [ツエウ エルヘン] 清潔な；きれいな
цэг [ツエグ] 点、ポイント
цэлмэг [ツエルメグ] 晴天な
цэс [ツエス] メニュー
цэцэг [ツエツエグ] 花
цэцэглэх [ツエツエグレフ] 花が咲く
цэцэрлэг [ツエツエルレグ] 公園

Чч

чадах [チャダル] できる
чанар [チャナル] 性質、品質
чанасан маx [チャンサンマハ] 茄で肉
чанах [チャナフ] 茄である、煮る

чанга [チャナフ] 強い、厳しい
чек [Чек] 小切手
чемодан [Чемодан] スーツケース
чи [チ] あなた、君
чигээрээ [チゲーレー] まっすぐ (に)
чийглэг [チイグレグ] 湿気っぽい
чийгтэй [チイグレグ] 湿気のある
чийдэн [チイデン] 電灯
чимээ [チメー] 音；知らせ、消息
чимээгүй [チメグイ] 静かな；消息の
 ない
Чингис [チンギス] チンギス (人名)
чиний [チニ] あなたの
чинээлэг [チネレグ] 豊かな
чихэр [チヘルレグ] 館
чихэрлэг [チヘルレグ] 甘い
чицирэх [チチレフ] 震える
Чойбалсангийн хөшөө
 [チョイバルサンギーンフュー] チ
 ョウバルサン像
чөлөө [チュル] 暇；自由
чөлөөтэй [チュルテイ] 自由な、
 暇のある
чулуу [チョロー] 石
чухал [チョハル] 重要な、大事な

Шш

шаардах [シャールダフ] 要求する、要請
 する
шаардлагатай [シャールダラガタイ] 要請
 のある、必要な
шавьж [シャヴィジ] 虫、昆虫
шагнал [シャグナル] 賞

шал [シャル] 床
шалбааг [シャルバーグ] ぬかるみ
шалгалт [シャルグルタ] 調べ；試験
шалгах [シャルガフ] 調べる、
 チェックする
шалихгүй [シャリフグイ] わずかな
шалтгаан [シャルトガーン] 理由
шар айраг [シャルアイラグ] ビール
шарах [シャラフ] 焼く
Шаргалзуут [シャルガルズート] 地名
шат [シャト] 階段
шатаах [シャターフ] 燃やす
шатар [シャタル] モンゴル将棋
шидэх [シデフ] 投げる
шийдвэрлэх [シーテウデルレフ] 解決する
шийдэх [シーテフ] 決める
шийтгэл [シーテゲル] 罰；判決
шилтгээн [シリテゲーン] 古えの塞城
шинэ [シネ] 新しい
шинэлэх [シリレフ] 新年を迎える
ширээ [シレー] 机
шөл [シュル] スープ
шөнө [シュヌ] 夜
шпагети スパゲッティ
шувуу [ショウ] 鳥
шударга [ショダルガ] 真直ぐな；
 正直な；忠実な
шулуун [ショローン] 真直ぐな；
 まじめな
шургуу [ショルゴー] 執拗な (に)；
 熱心な (に)
шүүд [ショード] まっすぐ(に)；直ち
 に；直接
шүүдан [ショーダン] 郵便局

шүүргэ [ショールガ] 吹雪
шүд [シュド] 齒
шүдэнз [シュテンズ] マッチ
шүүмжлэх [シュームジル] 批判する
шүршүүр [シュルシュール] シャワー
шүршүүрт орох [シュルシュールトオロフ]

シャワーを浴びる

шүхэр [シュフル] 傘

ЭЭ

эвдрэх [エウデレフ] 壊れる
эвдэрхий [エウデルヒー] 壊れた
эгч [エグチ] 姉、お姉さん
эдлэн газар [エテレンガザル] 所有地
эелдэг [エイエルデグ] 愛想のよい、
親切な、優しい
эерэг [エイレグ] 平和な、なごやか
な；親しい
эзэмших [エゼムシフ] 所有する；支配
する、占領する；習得する
эзэн [エゼン] 主人；支配者
элчин [エルチン] 大使
эм [エム] 薬；女；メス
эмнэлэг [エムネレグ] 病院
эмч [エムチ] 医者
эмэгтэй [エメグテイ] 女性
эмээ [エメー] 祖母、おばあさん
энгийн [エンギン] 普通の
энгээд [エンゲート] こうして
энд [エンテ] ここ (に)
энх тайвны гүүр [エンハ タイワングール]

平和橋

энэ [エヌ] この

эргэлзэх [エルゲルセフ] ためらう
эргэх [エルゲフ] 回る；訪問する
эрсдэл [エルステル] リスク
эрт [エルテ] 早い
эрүүл [エルール] 健康 (な)
эрүүл мэнд [エルールメンド]

健康 (な)

эрэг [エレグ] 岸、岸辺；断崖
эрэгтэй [エレグテイ] 男性
эрэгтэй хүн [エレグティン] 男の人
эрэх [エレフ] 探す、搜す
эргэх [エレフ] 曲がる
Эрүүл мэндийн даатгалын дэвтэр
[エルールメンテインダートガリーテガアル]
健康保険証
эсвэл [エスウエル] あるいは
эсрэг [エスレグ] 反対の、対立の
эсэргүүцэх [エセルグーツェフ] 反対する、
抗議する
эх орон [エハオロン] 祖国、母国
эх сурвалж [エフシリバルジ] 源、起源
эхлээд [エハレード] 初めに、最初に
эхлэл [エハレル] 始まり、スタート
эхлэх [エフレフ] 始まる
эхнэр [エフネル] 妻
эхэндээ [エヘンデー] 初めは
эцэг эх [エツエグエハ] 両親
ээзгий [エースゲイ] 凝乳
ээж [エージ] 母、お母さん

Юю

юань [ユアン] 元 (中国の通貨)
юм [ユム] もの、こと
юм нэхэх [ユム ネヘフ] 編み物をする
юм үзэх [ユム ウゼフ] 物する
юу [ユー] 何
юуны [ユーネイ] 何の
юу ч биш [ユーチビシ] 何でもない
юу ч болсон [ユーチボルソン] とにかく
юугаар [ユーガール] 何で
юутай [ユータイ] 何を持って、なにで

Яя

яагаад [ヤガード] なぜ、どうして
яаж [ヤージ] どのように、どうやって
яаралтай [ヤーラルタイ] 緊急な
яаралтай тусламж
[ヤーラルタイスラムジ] 緊急な支援
яарах [ヤーラフ] 急ぐ
яасан [ヤーサンベ] どうしたの、どう
なったの
яагаад гэвэл [ヤガード ゲウエル]
なぜなら

яах [ヤフ] 如何にする、
どのようにする
явах [ヤワフ] 行く
явган [ヤワガン] 徒歩の
явган хүн [ヤワガン ハン] 徒歩者
явган хүний зам [ヤワガン フネーザム]
歩道
явуулах [ヤウ オーラフ] 行かせる；送る、
発送する
яг [ヤグ] きっちり、敵時に；
ぴったり；ちょうど
яуулах [ウ オラフ] 行かせる
ядаж [ヤダジ] せめて
ядаргаатай [ヤダルガータイ] 面倒な
ядарсан [ヤダルサン] 疲れた
ядуу [ヤドー] 貧乏な、貧しい
ялгаа [ヤルガ] 差異、相違、区別
ямаа [ヤマー] 山羊
ямар [ヤマル] どんな、どのような
Япон [ヤポン] 日本
япон хэл [ヤポンヘル] 日本語
ярих [ヤリフ] 話す
яс [ヤス] 骨